

Kiss Imre

**LITURGIÁT
MAGYARÁZOK**

LITURGIÁT MAGYARÁZOK

KISS IMRE

LITURGIÁT MAGYARÁZOK

BÉCS, 1967

Egyházi jóváhagyással

*Copyright 1967 by Verlag OPUS MYSTICI CORPORIS, bei Osterr.
Seelsorge-Institut, Wien I, Stephansplatz 3/III. — Verlags. Nr. 307
Druck: Gloria-Kulturverein, Wien 9. Türkenstr. 3.*

A ZSINATI LITURGIKUS KONSTITÚCIÓ

szavait idézem e könyvecske első soraiban:

„Az Anyaszentegyház igen kívánja, hogy a liturgikus cselekmények során minden hívőt vezessenek el ahhoz a teljes, tudatos és cselekvő részvételhez, amit megkövetel magának a szent liturgiának a természete is.”(14) „A lelkipásztorok türelmesen és buzgón munkálkodjanak azon, hogy a hívők kellő liturgikus oktatásban részesüljenek és valóban tevékenyen kapcsolódjanak is be a liturgiába koruk, adottságaik, életmódjuk és vallási fejlődésük foka szerint.”(19)

Ennek szellemében úgy határoztam, hogy eredetileg három kötetre tervezett gyermekprédikációs gyűjteményemet egy kötettel bővítsem és ebben a szent liturgiáról szóljak a gyermekekhez.

Gyermekekhez liturgiáról szólni igen hálás és nehéz feladat. Hálás, mert „a liturgia azokat, akik az Egyházban élnek napról-napra építi az Úr szent templomává, a Lélek által Isten lakóhelyévé, amíg eljutnak Krisztus nagykorúságáig. Ugyanakkor csodálatos módon megerősíti őket, hogy Krisztust hirdessék.”(2)

Nehézségként kell említenem, hogy az új szer-tartáskönyvek magyarul még nem jelentek meg. Így a Konstitúció, illetve az Instrukció eligazítására és az idegennyelvű irodalomra kellett hagyatkoznom.

Ezen kötet elkészítésében is ugyanazok a szempontok vezettek, mint az előbbieknél. Szemléletes előadásmód mellett ügyelek arra, hogy a nagyobbcska gyermek minden szót megértsen. De ugyan-

ekkor arra is, hogy a tanítás, az egyes kifejezések, liturgikai és dogmatikai szempontból pontosak legyenek.

Ez a könyv távolról sem gyermekeknek szánt liturgika. Inkább a szent cselekményekhez alkalmazott liturgikus elmélkedés, mely a szellemet foglalkoztatja és megdobogtatja a szívet.

Egy év anyagában mégis bent van mindaz, amit a gyermekeknek a szentségekről, elsősorban az Eucharisziáról és a szentelményekről tudniok kell. Kiemelt szeretettel beszélek a Konstitúció által is nagyrabecsült népi liturgiáról és liturgikus szokásokról. Ha a nemzet a nyelvében él, úgy népünk vallásosságát is igen élesztik lelkéből lelkedzett, mélyértelmű vallásos szokásai. Ha ezeket a kihasználástól, illetőleg a teljes elprofanizálódástól megmentjük, igen komoly anyaggal konzerválhatjuk vallásos életünket, de ugyanakkor elősegítjük a liturgikus megújódást is.

TARTALOM

A zsinati liturgikus Konstitúció	5
--	---

Szeptember

1. A keresztségben otthont kapunk	10
2. Szent otthonunk szokásai	15
3. A Keresztforrás hét patakja	20
4. Ti is felnőttek vagytok (A bérálás)	25

Október

5. Amire az örökmécses tanít... (Oltáriszentség)	30
6. Amit még tudnotok kell a szentgyónásról	35
7. Rajtam van Krisztus keresztyének jele	40
8. A keresztség hitvallása	45

November

9. A végtisztesség liturgiája	49
10. Istentiszteletünk szent ruhái	54
11. Mit jelentenek az egyházi ruhák színei	58
12. A vallásos embereknek két naptárunk van (Az egyházi év)	62

December

13. Népi liturgia adventben	67
14. Fiúk az Úr Jézus szolgálatában (A ministránsokról)	72
15. Az egyházi ének és az énekkar	77
16. Jönnek a betlehemesek	82

Január

17. Békeesség a háznak	87
18. Idegen szavak és ismeretlen jelek	91
19. A negyvennapos kis Jézus útján (Egyházkelő)	96
20. Jézus a mi áldozati bárányunk	101

Február

21. Oltárodhoz járulok Uram	105
22. Jézus tanít bennünket	109
23. Jó hír mindenki számára	113
24. Itt az Úr Jézus hangja	117

Március

25. Új oltárt építünk	121
26. Ismerjük meg az oltárt	125
27. Fogadd el szent Atyánk	128
28. Imádkozzatok testvérek	132

Április

29. Urunk halálát hirdetjük	136
30. Ő általa, Ővele és Őbenne	139
31. Jézussal távozzunk	143
32. Kellemes húsvéti ünnepeket (Húsvéthétfőre)	147

Május

33. A szenteltvíz	152
34. A harangok	157
35. Szeressük a betegeket I.	161
36. A betegek kenete II.	166

Június

37. Krisztus embere közöttünk	
(Az egyházi rend)	171
38. Szüleink (A házasság szentsége) . . .	176
39. Íme, a Szív	182
40. Megyünk búcsút járni	187

A KERESZTSÉGBEN OTTHONT KAPUNK

Cél: Ismertetem a keresztség bevezető szertartásait. Ezek szimbolikájából kihangsúlyozom, hogy a keresztség révén otthont kaptunk. Arra buzdítok, hogy szeressék a templomot.

1. Pisti szülei sajnos elváltak. A bíróság úgy ítélte, hogy a fiú télen édesanyjánál, nyáron pedig apukájánál lakjék. Volt egy annyira csacsi gyermek, aki irigyelte, hogy Pistinek két otthona is van. Mikor ezt meghallottam, azt mondtam, hogy a kettő nem ér egy igazi otthont.

Most arról szeretnék nektek beszélni, hogy a jó katolikus gyermekeknek mégiscsak két otthonuk van és mind a kettő igazi. Az egyik szüleitek lakása, a másik pedig a templom. Az elsőnek jól ismeritek minden zegét-zugát, a másiktól elég keveset tudtok. Pedig azóta, hogy itt megkereszteltetek benneteket, otthonotok lett ez is. El is mondom, hogyan történt ez:

2. A keresztmamátok karján hozott, szüleitek pedig kísérték. Ott hátul, a templom kapujában álltak meg és vártak. A tisztelendő bácsi odament eléjük. Megtudta neveteket és imádkozott értetek, hogy ha megnőttök, okosak és jók legyetek. Jézus nevében parancsolt a gonosz léleknek, hogy ne mer-

jen benneteket nagyon megkísérteni. Ti ugyanis már Jézuséi vagytok, ezt jelentette a kereszt, amelyet homlokotokra és szívetekre rajzolt.

Egy csipetnyi szentelt sót is tett az ajkatokra. A só, mint tudjátok, egyik legfontosabb élelmiszer. A tisztelendő bácsi nemcsak egy kis ennivalót akart ott nektek adni, hanem a sóadással jelzett is valamit. Azt, hogy néhány év múlva mint elsőáldozók ugyanebben a házban még fontosabb ennivalót, kenyeret kaptok majd: Jézus testét. Tudjátok ugyanis, hogy Jézus kenyér formájában van közöttünk.

3. Ezután az atya a vállán lévő szép díszes szalagot a pólyátokra tette. A szalag neve stóla és azt jelenti, hogy viselője főnök a templomban. Szüleitek hallották, amint mondta: „Lépj be Isten templomába, hogy részed legyen Krisztussal az örök életben”. Ezzel be is vezetett benneteket egészen a templom közepéig. Látjátok, így kerültetek ti először a templomba. Tudjátok, hogy a templomot szentegyháznak is hívják, éppen úgy, mint a vallásunkat. Amikor tehát a templomba bevezettek, egyúttal a vallásba is bevettek benneteket.

4. A templom közepén, akárhogy is csodálkoztok, vizsga volt. Olyanféle, mint évvégén az iskolában. Az atya mielőtt tovább folytatta volna a keresztelést, levizsgáztatta a keresztszüleiteket. Aból feleltek, hogy ismerik-e a vallásunkat és a legszébbik imádságát. Tehát el kellett mondaniok a Hiszekegyet és a Miatyánkot. Akit felnőtt korában keresztelnek - emlékeztek, mi is kereszttünk nemrégiben egy tizenhétéves lányt, - az maga vizsgázik ezekből. Csak a kisbaba helyett vizsgáz-

nak a keresztszülők. Ilyenkor azt is megígérik, hogy gondoskodni fognak róla, sőt majd számon is kérik, hogy keresztgyermekük is tudja ezeket. Most mondjátok meg őszintén: mindegyitek hibátlanul el tudná mondani ezt a két imát?!

5. Ugyanitt, a templom közepén az atya még egyszer szembefordult a gonosz lélekkel. Perelt vele, hogy most aztán végleg hagyjon fel veletek! Ha egy hitetlen ember hallaná, hogy mi megy ott, azt hihetné, hogy az atyánál baj van az emeleten. Látom, még ti is furcsának találjátok, hogy valaki az ördöggel pöröl. Az biztos, hogy egy ember olyan sokat ér, hogy pénzben nem is lehet megmondani. Ezért tart rá igényt az Isten is, meg a gonosz is.

Kereszteléskor tette rátok először a kezét az Isten. Figyeljétek csak meg, a legközelebbi kereszteléskor, hogy teszi rá a kezét az atya a kisbabára. De a gonosz sem akar ám lemondani róla. Amikor Jézus a földön járt, sok ember viselkedéséből látta, hogy annyira hatalmában van az ördögnek, mint a bábu a játékosnak. Ki is űzte ezekből a gonoszt. A tanítványait pedig felhatalmazta, hogy nevében ugyanígy tegyenek. Ezért kergetheti el az atya is a kisgyermekben láthatatlanul megbúvó gonoszt. Az meg sajnos olyan, mint a kolduló cigány: hiába kergetik, csak visszaszemtelenkedik. Az atya azt akarja, hogy a gyermek a gonosz minden támadását mindig ki tudja védeni, ezért szent olajjal keni meg a mellét és a vállát. Természetesen nem a kevéske olajtól leszünk erősek, hanem a jó Isten segítségétől. Ezt pedig annak adja, akit ilyen szent olajjal imádság mondása közben megkennek.

A keresztelesték történetét majd a legközelebb mesélem tovább.

6. Aki ma figyelt, el tudja mondani, mi történt veletek, amikor először voltatok a templomban. Az, hogy az atya keresztet rajzolt homlokotokra és szívetekre, szentelt sőt adott, elmondták helyettetek a Hiszekegyet és a Miatyánkot. A gonosznak megtiltották, hogy belétek kössön. Végül szent olajjal kentek meg benneteket, hogy ez erőt adjon a küzdelemhez.

7. De ezeken felül, amint mondtam, keresztelesték napján még egy otthont is kaptatok. A jó Isten ugyanis azt akarja, hogy a katolikusoknak, vagyis az Ő gyermekeinek másik otthonuk is legyen. Ez a templom.

Édesanyátok vagy nagymamátok biztos szokta emlegetni, hogy a templom az Isten háza. Ez igaz, de nemcsak az Övé, hanem az embereké is. Közös. A jó Isten annyira szereti az embereket, hogy közöttünk is akar lakni. Ez egészen biztos, mert Jézus, aki pedig Isten is, maga mondta. Ezek az Ő szavai: „Ahol ketten, hárman egybegyülnek az én nevemben, én ott vagyok közöttük”. A tanítás, melyet itt kaptok, ugyancsak az Ő szava. Ahol pedig szó van, ott a beszélő is. Az örökmécsestről is tudjátok, hogy mire figyelmeztet.

8. Azok a szép szertartások pedig, amikről az előbb volt szó, ugyancsak azt mutatják, hogy Isten háza a ti otthonotok is lett. A kereszt, melyet rátok rajzoltak, a templomnak is a legszebb jele. A só meg ígéret volt a templomi ennivalóra, Jézus testére. A két imádság azoknak legszebb imái, akik

idejárnak. A mi templomunk azonban nemcsak lakás, hanem erős vár is. Innen indulunk el háborúba a gonosz ellen. Ezért kentek meg szent olajjal benneteket.

9. Emlékeztek még a tavaszi árvízre? Mennyire fájt még hallgatni is a rádiónak pusztulásról szóló híreit! Az árvíz elmúltával egy erdőben jártam és az iszapos bokrok között egy madárfészekre leltem. Képzeljétek el, halott madárka volt benne. Annyira szerette fészket, hogy inkább elpusztult, mégsem hagyta el. Ami a madárnak a fészek, az nekünk a templomunk. Mi ugyan még nem szeretnénk meghalni, hanem inkább élni. Olyan szép az, amikor kis padjaitokban ültök, figyeltek, szépen imádkoztok, vagy vidáman énekeltek. A tanév megkezdődött, máától kezdve senki ne hiányozzék. Ha megértettétek a prédikációból, hogy milyen fontos hely számunkra a templom, akkor a következő vasárnapra mindegyitek hozzon magával egy olyan barátját, aki nem szokott templomba járni.

10. Még egyet kérek. A szentmise után egy kis megbeszélésre maradjanak itt azok a kislányok, akik vállalnák, hogy szombatonként segítenek a templomot takarítani és díszíteni, valamint azok a fiúk is, akik be akarnak állni a ministránsok közé. Azoknak a jelentkezését várom, akik még többiekénél is jobban szeretik a templomot.

SZENT OTTHONUNK SZOKÁSAI

Cél: Elmondom a keresztségnek és az ezt követő szertartásoknak a menetét. Ezek kapcsán rámutatok, hogy a keresztségben jogot kapunk a közös istentiszteleten való részvételre.

1. Félig már elmondtam annak a napnak a történetét, melyen először voltatok a templomban. Talán még emlékeztek is rá, hogy mit jelentett amikor az atya keresztet rajzolt a szívetekre, meg az, amikor rátok tette kezét, vagy szent olajjal kente meg vállatokat. Ma még ezeknél is szebb és fontosabb szertartásról lesz szó, a keresztelestekről.

2. Előbb azonban még gondolkodjunk egy kicsit közösen. Tudjátok-e, mi a legfontosabb a világon? Az, hogy szeressük a jó Istent és embertársainkat, boldogok legyünk és életünk végén bemehessünk a mennyországba. Jézus úgy tanította, hogy mindez nem könnyű dolog, csak annak megy, akit megkereszteltek. - Akkor meg hajrá! Meg kell mindenkit keresztelni! - De nem így áll a dolog! A keresztségnek feltételei is vannak. Az atyának meg kell győződnie afelől, hogy rendben van-e minden. Csak ebben az esetben keresztelhet. A szentolajjal való megerősítések után az atya hívására a keresztnyátok egy díszes víztartályhoz vitt benneteket. A

tartályban keresztvíz van. Keresztkútnak is nevezik.

3. Itt az atya úgy beszélt hozzátok, mintha felnőttek lennétek és tudhatnátok mindent, ami szükséges ahhoz, hogy valaki a mennyországba juthasson. A kérdésekre keresztmamátok válaszolt, hogy igenis hisztek az Istenben, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Csak ezután keresztelt meg benneteket. Ez úgy történt, hogy a tisztelendő bácsi egy kis kancsóból keresztvizet öntött a fejetekre. Akit Ferinek hívnak, ezt mondta: „Ferenc, megkeresztellek téged, az Atya, Fiú és Szentlélek nevében”. Így, szavakkal elmondva nem is tűnik nagy dolognak, ami történt, pedig igazában ennél fontosabb esemény soha senkivel sem történhet.

4. Amikor azt mondta: „megkeresztellek”, az a néhány csöpp víz, mintha a lelketeken is végigfolyt volna és lemosta arról Ádám és Éva bűnét. Azt a bűnt, hogy engedetlenek voltak és ezzel nemcsak a maguk, hanem minden utódjuk számára elvesztették a mennyországot. Ti se juthatnátok oda, ha lelketeken ennek a bűnnek a foltja éktelenkednék. De a keresztelés ezt lemosta s így tisztává lett a lelketek.

Mikor a pap azt mondta „Atyának”, ezzel az Atyaistennek adott benneteket. Ő vállalta is, hogy fiai legyetek. Úgy is van már egy Fia, így ti annak testvérei lettetek. De ezt már a „Fiúnak” szó jelentette. Jézus Krisztus, a legidősebb fiú szívesen fogadott testvérének benneteket. Amikor a keresztelő pap a Szentlelket említette, maga a Lélek szállt a lelketekbe és olyan széppé tette azt, mint

a mennyország. Jól tudjátok, hogy a mennyország az Istené, vagyis az Isten lakása. Be is költözött tehát az Isten a ti lelketekbe is.

5. Mi lenne egy gyermek testével, ha szülei nem viselnék gondját? Ugye elpusztulna? De a lélek is tönkre tud ám menni, ha nem gondoskodik róla! Ezért a jó Isten a lelketeket rábízta az anyaszentegyházra. Ez olyan mint egy egyesület, azok tartoznak bele, akiket megkereszteltek. A nevét pedig onnan kapta, hogy úgy gondoskodik a tagjainak a lelkeről, mint egy édesanya a gyermekéről. Meg is érdemli, hogy egy kicsivel többet tudjunk róla. Ilyen egyesület nincs még egy a világon! Azt már mondtam, hogy az egyház tagjai mind Jézus testvérei. De itt ne olyan testvérekre gondoljatok, akik néha nem szeretik, sőt bántják is egymást. Jézus és a jó katolikusok olyanok, mint két iker-testvér, akik egyformán öltözködnek, egyformát szeretnek stb. Szinte azt lehet gondolni róluk, hogy a kettő egy.

6. Az egyházegyesület tagjainak jogai is vannak. Ezekről is jó, ha tudtok. Az atya a keresztele után nem bocsátja azonnal útjára a kisbabát, hanem szép szertartásokban részesíti. Ezek a keresztség utáni szertartások magyarázzák meg, hogy milyen jogaitok vannak.

Az atya krizma nevű illatos olajba érintett ujjával kente meg a fejeteket. Nem nehéz megjegyezni ennek a krizma olajnak a nevét, mert a Krisztus szó eszetekbe juttatja. Magyarul Krisztus annyit jelent, hogy Fölkent, vagyis olyan, mint mi, a krizmával való megkenés után. A felkenés kitüntetést

és hatalmat jelent. Ti azt a hatalmat kaptátok, hogy Jézussal és tisztelendő bácsival együtt mutassátok be a jó Istennek a szentmisét. Ahogyan Ábel kis barányát áldozta fel, úgy ti Jézus testét áldozhatjátok a szentmisében. A ti áldozatokban is kedve telik az Istennek. Emlékeztek, mikor az atya ezt mondja: „imádkozzatok testvérek, hogy az én áldozatom, mely a tiétek is, kedves legyen Isten előtt”. Tehát néhány perc múlva közösen mondjuk a misét.

7. A tisztelendő bácsi, amint rajtam is látjátok, külön szép ruhát vesz fel a miséhez. A szép ruha azt jelenti, hogy a jó Isten szolgálata sokkal szebb és fontosabb dolog, mint bármi más a világon. Nem lehet rajta akármilyen ruhában és akármilyen lélekkel résztvenni. Anyuka a szebbik ruhátokat adja rátok vasárnapra, de kaptatok ti keresztelezskor egy másik ünnepi ruhát is. Az atya egy kis ingecskét tett a pólyátokra. „Vedd a fehér ruhát - mondotta - és vidd mocsoktalanul az Úr Jézus ítélőtrónja elé”. Gondolhatjátok, hogy ez a fehér ruha a tiszta lelketeket jelenti, mellyel misére, sőt mint mondtam, misézni jöttök. (Ha meg netalán pillanatnyilag nem volna tiszta, arra való a szombati gyónatás, hogy megtisztítsátok. Nem szabad ugyanis, hogy a vasárnap meglássa bűnötöket.) A kisebb foltokat még a szentáldozás előtt kell letisztítani róla.

8. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a keresztségben egyek lettünk Jézussal, Ő Jézus egyszer azt mondta magáról, hogy Ő a világ világossága. Ezzel azt akarta mondani, hogy az Ő tanítása olyan az embereknek, mint a szemnek a fény. Csak a fényben látjuk, hogy merre menjünk, melyik a jó út.

Jézus tanítása meg a mennyországba vezető utat mutatja meg. A kereszteléskor egy égő gyertyát is adtak keresztmamátok kezébe. Ha nagyobb kezecskék lett volna, az atya abba tette volna a gyertyát. Szóval mindenképp ti kaptátok. Az égő gyertya azt jelenti, hogy nektek jogotok van Jézus tanítására másokat is megtanítani, mert ti is a világ világossága vagytok. Itt a templomban csak néhány fiúnak van alkalma felolvasni, vagy előimádkozni. Másutt azonban mindenki, ahogy csak tudja, úgy beszéljen Jézus vallásáról, vagyis a mi hitünkről.

9. Emlékeztek rá, hányszor mondja a tisztelendő bácsi, hogy a szentmisére úgy figyeljetelek, mint egy komoly feladatra. Amit pedig közösen kell mondani, azt hangosan és egyszerre mondjátok. Most már tudjátok, miért teszi ezt. Figyelmeztet, hogy a kereszteléskor jogot kaptatok arra, hogy az istentiszteleten selekvően vegyetek részt, éljetelek tehát jogotokkal!

A KERESZTFORRÁS HÉT PATAKJA

Cél: Megmagyarázom Krisztus kegyelemszerző működését és elsődleges szerepét a szentségek kiszolgáltatásánál.

1. A történelemórán Dugonics Titusz hősi tetteről beszélgettek a gyerekek. Láttam is, hogy a délutáni várvédő játék során akadt egy fiú, aki Dugonicsnak tartotta magát és pajtását, az ostromló janicsárt lerántotta a pince tetejéről. Mindketten jól megütötték magukat. Most inkább mégis az igazi hősre gondoljunk. Érdeme, hogy bátorsága és önfeláldozása miatt nem esett el Nándorfehérvár és így igen sok magyar keresztény elkerülte a rabszolgasorsot.

2. Dugonics biztosan jó keresztény volt. Példaképe az Úr Jézus hősi áldozata lehetett. Jézus ugyanis még nagyobb hőstettet vitt végbe. Önként vállalt halálával kiszabadította az embereket a gonosz rabságából, a bűnből. Átadta magát az igazságtalan elítélőknek és ezzel a gonosznak. Meg is ölték. Ezért a nagy áldozatért elérte azt, hogy az Atyaisten megbocsátotta az emberek bűneit. Mivel Jézus Isten is volt, nemcsak néhány ezer emberen, hanem az egész bűnös emberiségen tudott segíteni. Azokon is, akik már előtte éltek, meg azokon is, akik még ezután születnek.

3. Mikor Jézus a kereszten függött, nemcsak annyit szenvedett, amennyiért az addigi, és a világ végéig még előforduló bűnöket megbocsátotta az Isten. Sokkal többet szenvedett! Mai szóval élve, túlteljesítette a szenvedést. Miértünk tette ezt is. Arra gondolt, hogy ha majd az ő vallásának tagjai, a keresztények, valami jót kérnek az Istentől, azt biztosan kapják is meg. Ő már jóelőre, a mi számunkra is kiérdemelte, hogy kéréseink teljesséjének.

Egy példával is megmagyarázom, amit mondtam. Képzelfetek el egy jó édesapát, aki rengeteget dolgozik. Megvesz egy egész ABC áruházat gyermekei számára, végül belehal a sok munkába. Ezután amire csak szükségük van a gyerekeknek, az áruházból ingyen kaphatják, hiszen apjuk megdolgozott érte. - Ebből a kis példából megértitek, hogy áldozatával az Úr Jézus is mindent megszerzett számunkra, amire csak nekünk, mint Isten gyermekeinek szükségünk lehet.

4. Jézus már igen régen élt. Mi pedig ma, 1967-ben. Arra lenne szükségünk, amit Jézus még a kereszten, földi élete végén szerzett meg számunkra. Csak az a kérdés, hogy juthatunk hozzá?! Lerajzolom, hogy megértsetek. Nem krétával, hanem szavakkal. De ha figyeltek, annyira megértitek, mintha látnátok is.

Képzelfetek el, amint Jézus keresztje áll a hegy tetején. Tövéből hét patak forrászik. Lefolynak a hegyről, szerte a világon, a világ végéig, amíg csak ember él. A hét patak, a hét szentség. - A vizük azt a sok jót jelenti, amiket Jézus a keresz-

ten kiérdemelt számunkra. Hittanosan kegyelem a nevük. A patakok vizére, vagyis a kegyelemre minden embernek szüksége van. Azért is, hogy lelkünk jó, vagyis az Istené legyen, meg azért is, hogy jó dolgot tudjunk tenni. Például kegyelem kell ahhoz is, hogy eszünkbe jusson imádkozni, vagy bűneinket megbánni.

5. Most már csak azt kell megtudnotok, hogy miképpen lehet a patakokból meríteni. Hittanosan mondva, hogyan kaphatjuk meg Isten kegyelmét. Csodálkozni fogtok. A patak vize, vagyis a kegyelem láthatatlan, tapintani sem lehet. A merítés mégis láthatóan, hallhatóan történik, egy szertartás végzése közben. Példát is mondok. A megszületett kisbabának arra van szüksége, hogy lelkéről eltűnjék Ádám bűne, vagyis tiszta legyen a lelke. A jó Isten azután széppé, a magáéhoz hasonlóvá tehesse. Röviden: megszentelhesse. A gyermek lelkét megszentelő kegyelem nem látható. Mindenki láthatja azonban, amikor a pap vízzel leönti a gyermek fejét. Hangját is hallhatják, amikor mondja: „Én téged megkeresztellek stb”. Amíg a víz lecsöppen, és a pap szavai elhangzanak, vagyis amíg a keresztes szertartása végbemegy, a kisbaba megkapja a megszentelő kegyelmet.

6. Amikor előbb rajzolgattam, elfelejtettem valamit megmondani. Mind a hét pataknak van neve. Oda is lehetne írni, mint a térképen látjátok, mindegyik mellett a nevét. Az első neve: keresztség, a másodiké bérmlálás stb.

Összegezzük tehát, amiket idáig tanultunk: Az Úr Jézus szerezte meg számunkra a kegyelmeket.

Ha ezekből mi is akarunk, a hét szentség szertartásain kell részt vennünk.

Amint már mondtam, ebben az évben arról szólnak a gyermekprédikációk, hogy hogyan vegyünk részt a szentségek szertartásain.

7. A tisztelendő bácsiról beszéltem előbb, aki megkereszteli a kisbabát. A pap kezében a keresztelő kanccsával Jézus dolgát végzi. Ő szerezte a kegyelmet, és ugyanő osztja is ki. A most élő emberekkel azonban Jézus nem tud úgy érintkezni, mint azokkal, akik mennybemenetele előtt éltek. Ezért veszi igénybe a papok szolgálatát. Akár én keresztelek, akár a szomszéd község plébánosa, akár a püspök, minden esetben Krisztus keresztel. Így van ez gyónás alkalmával is. Képen láttam lerajzolva, de igazában is úgy van, hogy a gyóntatószékben az atya mellett ott van Jézus is. Ő is emeli a kezét, hogy elengedje a kisgyermek bűneit. Jézust senki sem látja, de mindenkinek tudnia kell, hogy a szentségek kiszolgáltatásánál mindig Ő a főnök. A bérnálásakor Ő erősít meg szent Lelkével. A szentmisében Ő újítja meg a kereszttáldozatát. A betegek fájdalmát Ő enyhíti a kenet szentségében. Az egyházirend szentségében Ő szenteli fel a papokat, hogy helyettesei lehessenek. Amióta szüleitek megesküdtek Ő segíti őket, hogy békében és szeretetben éljenek. - Mindezekről, amint már ígértem, még sokat hallotok rövidesen.

8. Látni fogjátok, hogy mennyire szeret bennünket Jézus, amikor szentségei kegyelmét adja. Mint ha állandóan tartana hősie kereszttáldozata, csak-hogy segíthessen rajtunk, széppé tehesse lelkünket.

Milyenek az emberek! Szidják, gyalázzák Jézus jóságát, amikor a hét szentséggel káromkodnak. Nagy rosszasággal fizetnek a nagy jóságért. Talán még ma, de a következő napokban sajnos okvetlenül ti is halljátok majd a hét szentséget szidni. Jusson eszetekbe a kép, melyet az előbb rajzoltam: Jézus a kereszten, és keresztje tövéből hét ágból folyik az Ő jósága. Mondjátok magatokban: Jézusom, bocsáss meg ennek a szegény, káromkodó embernek. Nem tudja, mit beszél!

TI IS FELNŐTTEK VAGYTOTK

A bérmlálás

Cél a Konstitúció 71. pontja szerint: „Tűnjék ki világosabban e szentség legbensőbb összefüggése a krisztusi életbe való bevezetéssel”.

1. Emlékeztek még arra, amit a keresztségről tanultunk? Milyen jogokat kaptunk, amikor megkeresztelték? Először ugye azt, hogy mint a jó Isten családjának a tagjai, itt lehetünk közös otthonunkban, a templomban. Másodszor meg azt, hogy nemcsak itt lehetünk, hanem ami még nagyobb, az atya vezetésével mindannyian végezzük a szép szertartásokat, elsősorban bemutatjuk a szentmisét.

2. Ismertem egy gyermeket. Szülei meghaltak és nagy vagyont, sok pénzt, meg műhelyt hagytak rá örökségül. Volt mindene bőségesen. Mit gondoltok, megállta volna ez a gyermek a helyét, csak úgy magában? Nagy vagyonával okosan tudott volna bánni? Dehogya is! Minden szétfolyt volna a kezei között. Ezért a törvény gyámot rendelt melléje. A gyám okosította, tanította a gyermeket és bevezette az életbe. Végül is felnőtt és maga is meg tudott élni. Valahogyan úgy állunk mi is jogainkkal, mint az előbbi gyermek a nagy örökségével. Mivel még kicsinyek vagyunk, nem is értjük, nemhogy okosan tudnók végezni az istentiszteletet. De még ennél is nagyobb a gondunk, mert nemcsak a temp-

lomban kellene helyt állnunk, hanem otthon, az iskolában, az utcán, szóval mindenütt. Úgy kellene élnünk, mint egy igazi keresztény. Ki segít, hogy úgy csináljunk mindent, ahogy Isten gyermekeihez és Krisztus testvéreihez illik?

3. Pedig van valaki segítőnk és ma róla lesz szó. E valaki Jézus Lelke, a Szentlélek. A szentírásban olvashatjuk, hogyan segítette Ő az első keresztényeket is. (Ap. Csel. 2, 41-47.) Az áll róluk, hogy először hittek Istenben és megkeresztelkedtek. Azután jött lelkükbe Jézus Lelke. Ő erősítette őket, hogy Jézust még az üldözések ellenére se tagadják meg. Kitartóan jártak a misére, minden alkalommal áldoztak és szépen végezték a közös imákat is. Biztosan nagyon figyeltek a felajánlás alatt, és úrfelmutatáskor, meg amikor a nagy dicséretet mondták. Még azt is olvashatjuk róluk, hogy az egész város szerette őket, mert mindenkire jók voltak. Látjátok, így segítette, gyámolította az első keresztényeket a Szentlélek!

Ugye jó lenne olyan lelket kapni, aki mindig segítene, hogy mindent szépen és jól tegyünk? Jézus megígérte, ezért elküldi nekünk a Lelkét. Amikor bér má lko zu nk, akkor Ő t ka pju k me g.

4. A bér má lás ról me g so kat fo gto k ha llani, a-mi kor ma jd az elő ké szü le te ket ta rtju k. His zen tu dja to k, ho gy a ta va sszal ná lunk is lesz bér má lás. Most csak annyit mondok el, amennyit odáig is kell tudnotok. Akik már bér má lko zto k, most visszaemlé kez ne k ar ra a szé p na pra, Akik me g ta va sszal bér má lko zna k, most egy kis í ze lítő t ha llana k.

A bér má lás t más o di k szent sé gnek mon dju k, mert

az első szentség, a keresztség után tanulunk róla. Más, mint a keresztség, hiszen legalább tíz-tizenkét évvel ezután kapjátok. Akit megbérmálnak, az a vallás szerint felnőtté lesz, nagynak számít. Azt tartjuk felnőttnek, aki okosan csinál mindent. Úgy, ahogy tanulta, meg ahogy az esze mondja. A megbérmált gyermeknek már okosan kell hinnie, és lehetőleg érteni is, amit a hittanban tanult. Okosan kell a szentmisén is résztvennie. Az egész élete, vagyis ahogyan beszél, meg amit tesz, kell, hogy olyan legyen, mint egy felnőtté.

5. A bérmálás nagy ünnepélyességgel történik. Harmadéve is motorkerékpáros bandérium fogadta a bérmálásra érkező püspök atyát. A templomkertben díszkaput is állítottak neki. Jövőre helyettesét küldi, mivel ő maga a szomszéd faluba megy. De ez a bérmálás is éppen olyan ünnepélyes lesz. A szentmise közben, evangélium olvasása előtt kerül rá sor. Először is azért imádkozunk, hogy a Szentlélek, mint az első keresztyényekre, miránk is kiáradjon, eljöjjön. Ezután a bérmaszüleitekkal együtt a bérmáló főpap elé mentek. Ő fejetekre teszi kezét, homlokotokat megkeni krizmával és imádkozik értetek, hogy a Szentlélek erőssé tegyen benneteket. Ez a bérmálás. Megmagyarázom, hogy mi, mit jelent. A krizmáról multkor hallottatok, amikor a keresztségről beszéltünk. A krizmával való megkenés olyan számotokra, mint a püspököknek és a régi királyoknak a felavatása. Ezeket is felkenték, mert kitüntette és kiválasztotta őket az Isten. Meg tudnátok mondani, hogy a földön élők közül kit tüntetett ki legjobban az Isten? Ugye Jézus Krisztust,

a Fiát. A szentírásban az áll, hogy Őt is felkente. Jézus másik neve Krisztus, azaz Felkent. Az Istennek persze nincs keze, melyet krizmába mártson. Ezért Szentlélekkel és kegyelemmel kente fel. Az Isten azt akarja, hogy Szentlelke rajtunk is legyen, ránk is szálljon. Ezért a főpapnak mindenki szemeláttára fejünkre tett keze és illatos kenete azt jelenti, hogy ránk szállt a Szentlélek.

6. Nagyon szépen kell ám magatokban imádkoznotok, amikor a főpap kezét fejeteken érzitek! Azt kérjétek a Szentlélektől, hogy mindig maradjon nálatok. Juttasson eszetekbe okos gondolatokat, jó elhatározásokat. Erőt is adjon, hogy ami jót csak elhatároztok, azt meg is csináljátok.

Azoknak is szeretnék valamit mondani, akik már bér mátkoztak. Ők már nagynak számítanak. Nem szabad elfelejteniök, hogy a Szentlélek nemcsak egy napra szállt rájuk. Egész életükben a lelkükben akar maradni. Nemcsak, hogy rajtuk segítsen, hanem rajtuk keresztül másokat is. A Lelket azért is kapták, hogy másoknak is javára legyenek. A felnőttet arról is megismerni, hogy más ügyes-bajos dolgain is szívesen segít. Buzgólkodjatok tehát azon, hogy pajtásaitok is jók legyenek. Beszéljétek nekik okosan a vallásunkról, mutassátok meg nekik a templomot és hívjátok el őket a hittantanításra. Aki így tesz, hasonlít Jézusra, az Ő életét utánozza.

7. Ha odahaza a bér málásról esik szó, nagy gondja az otthoniaknak, hogy kit hívjanak bér mászülőknék. Igazuk van, ezzel is kell törődni. A butuska gyerekek olyant akarnak, akinek sok a pénze és biztosan drága ajándékot vesz. Az okos gyermek

meg azt tartja fontosabbnak, hogy bérmaszülője jó katolikus legyen. Olyan, aki jár a templomba és gyónni-áldozni is szokott. A bérmaszülő attól kezdve, hogy a bérálás alatt vállatokra teszi a kezét, rokonotok lesz. Már pedig meg kell nézni, hogy ki kerüljön a családotokba. Olyan-e, akitől jót, vagy olyan, akitől rosszat tanulhattok.

Azt szeretném, ha a tavasszal bérválkozók nem is gondolnának arra, milyen ajándékot kapnak. A legszerényebb ajándék is szent dolog, mert arra emlékeztet, hogy Istentől is kaptunk ajándékot, a Lelkét. Ha a nagyobbak a bérváláskor kapott karórára néznek, ez is jusson néha az eszükbe.

8. A vasárnapi szentmise után magamban mindig megbírálom a gyermekeket. Sokan voltak-e, figyelmesen és hangosan mondták-e az imákat, énekeltek-e mindannyian. Örülök, ha meglátok egy gyermeket, akiről jót hallottam a hét folyamán. Ha pedig valamelyik ismerős gyermek mellett egy ismeretlen arcot is felfedezek, az még külön öröm. Ilyenkor tudom, hogy a Szentlélek is segített benneteket. Ezért várom én is a tavaszi bérválást.

AMIRE AZ ÖRÖKMÉCS TANÍT

Oltáriszentség

Cél: Erősítem a gyermekek hitét Jézus valóságos jelenlétében és az örökmécs szerepét megmagyarázva a gyakori szentséglátogatásra buzdítom őket.

1. A fiúk arról vitatkoztak, hogy melyikük apukája dolgozik nehezebbet. Az egyik fiúnak éjjeliőr volt az édesapja. „A te apukádnak nincs is semmi dolga, este bemegy a gyárba és alhat reggelig” - mondták neki néhányan. „Az bizony nem úgy van, - felelte a fiú - igaz, hogy édesapám balesetes és azért nem tud nehezét dolgozni, de mégis fontos az ő munkája is. Az meg egyáltalában nem igaz, hogy éjszaka aludhat.” El is mondta, hogy apukája óránként végigjárja a műhelyeket és az ellenőrző órán mindig bélyegez egyet. Ebből azután ellenőrizhetik, hogy rendesen ellátta munkáját. Mert ott, ahol nagy értékek vannak, igencsak jól kell őrködni.

2. Amikor a fiúk beszélgetését hallottam, elmeséltem nekik, hogyan látták el feladatukat nagyon nagyon régen az éjjeliőrök, amikor még sem az elemlámpát, sem ellenőrző órát nem ismerték. Mécses volt az eszközük. Ez egy kis lámpa és olaj égett benne. Azonban sok volt vele a munka, mert hol fel kellett tölteni, hol meg a kanócat kellett igazítani, nehogy a láng kialudjék. A tűzgyújtás

is igen körülményes volt akkoriban. A régi öröknek tehát, ha hűségesesek voltak és nem hanyagolták el munkájukat, állandóan égett a mécsesük. A távolról érkező ellenőr csak a vidáman lángoló mécsest látta és biztos lehetett, hogy az őrvigyáz minden értékre.

3. Már többször hallottatok a templomról. Tudjátok, hogy az Istennek és az embereknek közös háza. Arról azonban még nem esett szó, hogy mi katolikusok igen nagy értéket is őrzünk templomunkban. Sokkal nagyobbat, mint a világ összes őrei együttvéve. Ez a kincs az Úr Jézus. Mivel az oltáron készítették számára egy kis őrző-helyet, Oltáriszentségnek is nevezzük. Nem hagyjuk őrizetlenül mi sem. Vigyázunk rá. Ezt jelenti az a kis piros lámpa, vagy mécses, mit az oltár melletti falon láttok: az örökmécses.

4. De biztos az, hogy az Oltáriszentség olyan nagy kincs, melyet őriznünk kell? Jézusról tudjuk, hogy amíg emberi testben ~~itt~~ a földön élt, igen szeretett mindenkit. Örült, ha segíthetett az embereken. A mennyei Atya kívánságára azonban az égbe kellett mennie. Előbb azonban, mivel Jézus Isten is, kitalálta, hogyan lehetne egyszerre az emberek közt is, meg az Atyánál is. Apostolainak bemutatta, hogy Ő magára tudja venni a kenyeret, mint valami ruhát. Tudjuk, az utolsó vacsorán tette amikor a kenyérre azt mondotta: "Ez az én testem". Vagyis teste lett a kenyér, melyet a kezében tartott. Mi ha ruhát veszünk fel, kezünk, lábunk, fejünk bizony kilátszik. Jézust a kenyér-ruhája egészen eltakarja és semmi sem látszik belőle.

5. Az apostolok is megkapták és a papoknak tovább adták a hatalmat, hogy a szentmisében ők is tudják a kenyeret Jézus testévé változtatni. A szentmise alatt átváltoztatott kenyeret az atya nem mindig osztja szét amikor áldoztok, hanem elzár belőle az oltárszekrénybe is. Látjátok, ez a mi kincsünk. Ez a kincs nem olyan élettelen ám, mint az arany, meg a gyémánt: Él. Ismer bennünket, gondol ránk és szeret minket, Úgy, mint azokat, akik földön-jártában találkoztak vele. Milyen sokat tudtok már Jézusról! Az a Jézus, akiről tudjátok, hogy tanított, hogy gyógyította a betegeket, s hogy a gonosz emberek keresztre szegezték, és meghalt, de feltámadt, mondom, ugyanez a Jézus van itt közöttünk. Milyen jó nekünk katolikusoknak, hogy itt a templomunkban megtalálhatjuk az élő Jézust.

Igaz, szemünk nem úgy látja, mintha élne. Nem mozdul, nem is lélegzik. Csak mozdulatlan ostya-kenyeret látunk. Sokszor még ezt is elrejti a szekrény és a kehely. Mégis biztosak lehetünk abban, hogy Jézus van itt, mert Ő maga mondta, aki mindent megtehet és nem csap be senkit, mert Isten. Aki jó katolikus, szeret Jézus közelében lenni. Ezt úgy mutatja meg, hogy komolyan viselkedik, akkor is szépen hajt térdet, ha egyedül van ott, és imádkozik Jézushoz.

6. Nem lehetünk mindig a templomban, más dolgunk is van. Sokan távol laknak, és örülnek, ha vasárnaponként egy kis időt szakíthatnak, hogy eljuthassanak a templomba. Ismeritek a kisgyermeknek énekét? Így kezdődik: „Jézuska, Jézuska, figyelj most reám”. Kisebb korotokban ti is örömmel é-

nekeltétek. Ebben az énekben van ez a sor: „Neked itt egyedül rossz lesz nagyon, azért a kis szívemet Nálad hagyom”. Szívünket azonban mégis csak elvisszük, mert az mindig kell nekünk is. Valamit azonban hagyunk itt helyette: a pirosan égő templomi örökmécsest. Piros fénye azt jelenti, hogy szívünk szereti Jézust. De még azt is, hogy Jézust kincsünknek tartjuk, gondolunk Rá, nem felejtkezünk meg Róla és őrizni akarjuk. Méccsessel is. Olyanformán, mint a régi éjjeliőrök őrizték a kincseket. Az örökmécs tehát a mi őrségünk mécsese. Minket jelent, minket helyettesít itt, Jézus közelében.

7. Napközben, főleg akkor, ha harangszót hallunk, gondoljunk arra is, hogy Jézus nincs is messze tőlünk, mert halljuk házának a hangját. Jó ilyenkor tudni, hogy mécsesünk ott van egészen közel Jézushoz. Ha templom előtt visz el az utunk, térjünk be egy pillanatra, mintha megnéznénk, hogy ég-e a mécses. Nem kell-e rajta igazítani. A mécses megigazításával megmondjuk Jézusnak, hogy hiszünk benne és nagyon szeretjük. Biztosan örül Ő is, ha nem hagyjuk magára és ha felkeressük.

Ilyenkor természetesen még más dolgot is meg lehet Jézussal beszélni. Például azt, hogy örültök katolikus vallástoknak, mert csak ennek a vallásnak templomában lehet Őt megtalálni. Elmondhatjátok azt is, ha boldogok vagytok a jól sikerült felelés miatt. De azt is, ha bánt valami benneteket. Okvetlenül szóljatok Neki szüleitek ügyében is. Akkor is, ha otthon minden rendben van, akkor is, ha néhanapján zűrök vannak. Úgy gondolom, elmondhattok mindent, ami csak a szíveteken van.

8. Biztosan tudjátok, hogy a mécsest azért mondják öröknek, mert örökké, mindig kell égnie. Úgy, mint a ti szíveteknek is, mindig kell Jézust szeretnie.

Olyan sok szép van ebben a templomban, hogy elsorolni sem lehet. A sok szép között szeressétek nagyon a gyengén pislákoló kis örökmécsest is. Ez jelenti a ti szíveteket Jézus közelében.

AMIT MÉG TUDNI KELL A SZENTGYÓNÁSRÓL

Cél: A szentség szertartásainak ismertetésén keresztül intelligens gyónásra tanítom a gyermekeket.

1. Ez a mai tanítás azoknak szól, akik már gyóntak és jól megtanulták, hogyan kell a bűnöket összegondolni, megbánni és elmondani. Röviden azoknak, akik tudnak gyónni. Ugye csodálkoztok? Azt gondoljátok, minek magyarázni olyan gyerekeknek, akik amúgy is tisztában vannak mindennel? Megmondom.

Amint megfigyeltétek, az atya ebben az évben a diákmiséken arról prédikál, hogy mi történik a templomban, vagyis a szertartásokat magyarázza. De ti csak azt tartottátok szertartásoknak, amikor közösen hallgatjátok a tanítást, közösen fejezitek ki hiteteket, így imádkoztok, vagy valamelyik szentséghez járultok, szóval azt, amelyen az egész közösség résztvesz. Arra meg nem is gondoltatok, hogy a szentgyónás is közös istentisztelet lenne.

2. Most tehát a gyónás szertartásait fogom elmagyarázni. Nálunk az a szokás, hogy a gyermekek vasárnap a szentmise előtt gyónnak. Biztos tudjátok, hogy minden vasárnap a húsvétvasárnapra emlékeztet, mert az Úr Jézus is vasárnap támadt fel. Ezen a napon győzte le véglegesen a rosszat, a halált. Amikor a legközelebbi vasárnap gyónni jöt-

tök,' gondolatok arra, hogy ti aznap azt teszitek, mint Jézus húsvétkor: legyőzitek a rosszat. A bűn ugyanis olyan, mint a halál, mert a lelkünkben a jót pusztítja el, öli meg. Aki pedig gyónik, az felárad a halálból, mert most már Istennek él a lelke. Hogyan várják sokan a vasárnapot, mennyi minden szépet várnak tőle. Ti a legnagyobbat kaphatjátok az Úr napján: az életet.

3. Olyan lehangoló az, ha egy gyermeket mindenki csak szid. Ellenben igen jó hallani, ha valakit sokan dicsérnek, mert jó gyermek. Bűneiteket is jótetteiteket is tudják az emberek és beszélnek is róla. Aki jó, az nemcsak maga számára jó, hanem másoknak is. A rossz gyermek is nemcsak magának, hanem másoknak is árt. Amikor vasárnap elindultok a gyóntatószék felé, mindenki lát benneteket. Az egész hívő közösség szeme előtt álltok be a bűnösök közé. Olyan ez, mintha egyúttal minden katolikus testvéretekől is bocsánatot kérnétek.

4. Még a gyóntatószék is a nyilvános bocsánatkérésre figyelmeztet. Erről sokan azt gondolják, hogy nem való másra, csak arra, hogy az emberek benne csendben, titokban kibékülhessenek a jó Istennel. Tudjátok, mit helyettesít a gyóntatószék? Az atya ülőhelyét. Ezt a helyet, ahonnét most az istentiszteletet vezetem és az Úr Jézust előttem helyettesítem. Itt kellene hivatalosan, mindenki előtt a bocsánatot megkapniok azoknak, akik hibáztak. Hadd lássa és örüljön mindenki, hogy egy bűnös most már a jó Isten gyermeke lett. Vegye tehát vissza mindenki a szeretetébe. A zsinaton elhatározták, hogy a szertartásokat úgy végezzük,

hogymindenki értse azokat. A bűnbevallás továbbra is titokban, a gyóntatószékben történik. Idővel talán a bánatimát közösen mondjuk majd, és a feloldozás, vagyis a megbékélés is nyilvános lesz.

A szentmise legelején a közösen, hangosan mondott közgyónás és ünnepélyes feloldozás emlékeztessen benneteket arra, hogy ha mások ismerik bűnötöket, ismerjék a megbánástokat is.

5. Tudjátok, hogy a szentmisének első részében imádkozunk, a Szentírásból olvasunk és az atya megmagyarázza, amit olvastunk. Ezt a részt az ige istentiszteletének mondjuk. A szentgyónás során is fontos szerepe van Isten szavának, meg a mi szavunknak is. A gyóntatószék melletti falon táblák vannak. Raftuk imádságok. A szentírásból, a zsolnároskönyvből írtuk ki a legszebb bánatimákat, mivel a szentírás Isten szava. Ha ezeket az imákat elolvassátok olyan, mintha a jó Isten mondaná el veletek a bánatimát. Mint ahogy kiskorotokban kettesben anyukátokkal készültetek a gyónásra. Lelki-tükröt is találtok ott. Megmutatja, milyen a lelke-tek, mik a meggyónni valók.

6. Ilyen szép előkészület után sor kerülhet a gyónásra. Belépünk a gyóntatószékbe, köszönünk és azonnal letérdelünk. Milyen sok mondanivalója van a néma letérdelésnek is. Elbukásra, elesésre emlékeztet. Akkor történt ez, amikor a bűnbe zuhantunk. Várjuk, hogy felkelhessünk, feltámadhassunk a bűnből is. Bűneink elmondása maga is egy szép istentisztelet. Nem tennénk ezt, ha nem hinnénk el, hogy jó az Isten és megbocsát. Éppen ezekben a pillanatokban találkozunk az Ő jóságával.

7. Látjuk, hogy az atya felemeli és felénk fordítja kezét. Régen, a keresztények mindenki szemeláttára, a papi székben az oltár mellett ülő atyától kérték a feloldozást. Ő a gyónó fejére tette a kezét. (Most a rács miatt nem teheti.) A bérnálásból még emlékeztek rá, mit jelent a kézfeltétel. Azt, hogy Isten a Szentlelkét adja a mi lelkünkbe. A Szentlélek győzi le és kergeti ki lelkünkéből a bűnt. Ezután az atya Jézus keresztségének a jelét rajzolja felétek. Ez meg arra emlékeztet, hogy az Úr Jézus a kereszthalálával érdemelte ki számunkra a bocsánatot. Ezt tényleg meg is kaptuk ebben a pillanatban.

8. Nálunk az a szokás, hogy a bűnbocsánat után a penitenciát elől, az oltárnál mondják el a gyerekek. Az öröm sokkal nagyobb a lelkükben, mint a szégyenlősség, ezért bátran előremennek. Hadd örüljenek azok is, akik látják, hogy egy gyerek kibékült mennyei Atyjával. Ha pedig a templomban lévők között olyan is akad, akit megbántottatok, - például a szüleiteket - ők is biztosan megbocsátanak és megbékélnek, ha látnak térdelni benneteket. Tudjátok, hogy a jó Isten annak több büntetést enged el a gyónás után, aki komolyabban végezte az elégtételt. Ezért kell mindent úgy tenni, ahogy a gyóntató atya meghagyta, de igen megéri ráadásul is adni valamit.

Megfigyelhettétek, hogy ennél a penitenciás oltárnál kis táblákat találhattok. Ezekre is a Szentírásból vett szép imákat írtuk. Ha ezeket is elolvassátok, könnyebben tudjátok a bocsánatot Istennek megköszönni.

9. Szent Pál azt írja Jézusról, hogy meghalt, de feltámadt és halál most már soha többé nem uralkodhat rajta. Nekünk pedig azt írja, hogy ha Jézushoz hasonlóan mi is meghaltunk a bűnnek, ugyanekkor kezdjünk el az Istennek élni. (Vö. Róm. 6, 10) Gondolkodjatok ezen!

RAJTAM VAN KRISZTUS KERESZTJÉNEK JELE

Cél: Tudatosítom a gyermekekben, hogy mennyire szent és lelkünknek hasznos cselekedetet végeznek a szép kereszttvetéssel.

1. Nemzetközi labdarúgó mérkőzés volt. A gyerekek kiálltak az országútra és figyelték a mérkőzésre érkező külföldi autókat. Egymásután kiáltottak fel: ez osztrák, ez német stb. Volt gyerek, aki egy Chevrolettről megállapította, hogy Svájc-ból jött, a másik meg egy Austinról, hogy Nagy Britanniából való. A nagyobbak biztosan tudják, hogy az autó nemzetiségét a betűjelzésből lehet megtudni. Pl. az F Franciaországot, a B meg Belgiumot jelenti. Azt a legkisebb gyerek is tudja, hogy a H Hungáriát, azaz Magyarországot jelenti.

2. Mennyszágnak nincsenek, azért nem is járnak mifelénk az autói. Annál több gyermek akad, aki itt él Magyarország földjén, mégis van mennyországi állampolgársága is. Mi is ilyenek vagyunk. Ennek az országnak Jézus a királya, és aki országába tartozik, épp úgy meg van jelölve Jézus jelével, mint az autók országuk monogrammjával.

Krisztus jelzését azonban nem festékekkel és ecsettel írják fel magukra a katolikusok, hanem anélkül, pusztá kézzel. Ahányszor csak szükségünk van arra, hogy lássák, mindannyiszor felrajzoljuk.

Előfordul, hogy napjában tízszer is. - Nem nyújtom tovább a kíváncsiságtokat, elárulom, hogy Jézus országának jelzése a kereszt. Akkor rajzoljuk magunkra ezt a jelzést, amikor keresztet vetünk.

3. Miért éppen a kereszt Jézusnak a jele? - Jézus és a kereszt annyira összetartoznak, mint a katona meg a fegyvere, mint iparos, meg a szerzője, vagy mint a diák, meg a könyve. Vele teljesítette a feladatát. Keresztre szegezve halt meg értünk. Ez megváltásunk eszköze. Még a világvégi ítélet megtartására is ezzel a kereszttel jön el.

4. Amikor Jézus a kereszten volt, úgy tett a kereszttel, mint mágnes a vassal. Átadta neki erejét. Ezért ha Krisztus segítségére, erejére van szükségünk, elég ha csak a keresztjével jelöljük meg magunkat. A kereszt jele él és ezért tud segíteni. Hogyan is magyarázzam meg, mit jelent az, hogy él a kereszt? Ha a szomjas ember üres poharat emel szájához, ez csak jelenti az ivást, de az ember szomjas marad. Ha meg valaki olyan poharat emel a szájához, melyben ital is van, ez már felüdíti, élteti. Azért mondom tehát, hogy a kereszt élő jel, mert aki ezzel megjelöli magát, az segítséget is kap. A kereszt úgy segíti az embert, mint maga az Úr Jézus. Róla biztosan tudjuk, hogy rendelkezésére állt azoknak, akik segítségét kérték.

5. Nemrégiben a TV is közvetítette a Faust előadását. Biztosan sokan megfigyelték azt a jelene-
tet, amikor Margit bátyja Valentin, az ördög cimborájával, Fausttal vívott. A párbajban eltörött Valentin kardja. Ez pedig a végét jelentette ennek a derék, becsületes embernek. De ő kardjának kezé-

ben maradt kereszt-formájú darabját szegezte oda ellenfelének. A kereszt ellen megtört és hatástalan maradt Mefisztónak és Faustnak támadása. Valentin tudta, hogy Krisztus keresztjének jele megvédi a bajban. Mi se felejtsük el az igazán erős és hatásos fegyverről, amikor a gonoszlélek támad. Kísértésének, ígéretéseinek és fenyegetésének könnyebben ellenállunk, ha keresztet vetünk. Krisztus jelétől megfut az ellenség.

6. A gonosz azonban nemcsak a lelkünkben, hanem a testünkben is kárt akar tenni. Akkor is bízhatunk a keresztben, ha testünket fenyegeti veszély. Gyermekkorunkban az volt a szokás, hogy ha a folyóban kezdtünk fürdeni, előtte keresztet vetettünk. Aki fejest ugrott, az hármat is vetett. Néha a TV is mutatja, hogy a világbajnokok keresztet vetnek a mérkőzés előtt. Ez érthető is. Ti is tudjátok, milyen kockázatos a síugrás. Sok autóst is megfigyeltem, aki indulás előtt így ajánlja magát Isten oltalmába. Jól is teszi. Régi szép szokás az is, hogy keresztet vetünk, ha utunk az útszéli fészület előtt visz el.

7. Idáig arról volt szó, hogy a kereszt megvéd bennünket, de ezenfelül még mást is köszönhetünk neki.

Bizonyára mindannyian adtak fel már csomagot a postára. A csomagolást azonban szüleitek még nem mernék mindegyitekre rábízni. Ügyesség kell hozzá. A zsineggel való átkötözés külön művészet. Ha a kötés nem jó, a csomag szétesik, tönkremegy. Ami a csomagolásnál a zsineg, az a kereszt jele a katolikus ember életében. Figyeljete

csak: A kereszttetést a homlokunktól a szívünkig vezetjük, majd vízszintes vonallal két vállunkat kötjük össze. A homlok az értelmet jelenti, a szív a szeretetet, vagyis az akaratot, a kezek pedig a munkát. A kereszt ezt a három dolgot köti össze, mert ezeknek együtt kell lenniök. Amit eszünk jó-nak tart, azt kell szeretnie szívünknek is, de ugyanezt meg is kell tennünk. Példával is megvilágítom. A katolikus gyermek keresztet vet tanulás előtt. A jó Istentől kér segítséget munkájához. Szükség van erre? Igen! Isten segítségével eszével belátja, hogy tanulnia kell (homlok). Ez még nem elég, mert erős akarat is kell, hogy lelkesen, kitartóan dolgozzék (szív). Végül még el is kell a feladatát végeznie (kéz). Így van ez minden munkánál: észnek, szívnek és végrehajtásnak együtt kell lennie, különben szétesik, semmitérő lesz az ember.

8. Idáig arról beszéltünk, hogy szeretünk keresztet vetni, mert Krisztus jele megvéd és összetart bennünket. Ezért mi cserébe semmit se adnánk neki? Ez nem lenne szép! Keresztet vetünk azért is, hogy ezzel mindenki előtt megvalljuk Jézust. Mi az Ő hívei vagyunk. Katolikusok.

Ha a gépkocsikra festett országjelzés élne, bizonyára büszke lenne a ragyogó kocsira, mely hordozza. Ha pedig az autó élne, az nem lenne büszke az országjelzésre, amelyet visel? Ugye megértettétek a hasonlatot? Mi élő, eszes emberek büszkén jelöljük meg magunkat az élő Krisztus jelével. Hadd lássa mindenki: Krisztus a mienk! Ezt tesszük, mikor templom előtt keresztet vetünk.

9. Vannak gyerekek, akik szeretnek imádkozni, de nem bírják a hosszú imákat. Ezeknek is, de mindenkinek ajánlom: tanulják meg a legrövidebb imát. Egy szó rövid, de az az ima amit ajánlok, még ennél is rövidebb. A kereszttetés ez. Mégis milyen sokat mond! Ha szépen végezzük, kifejezzük vele hitünket Jézusban, Isten Fiában, aki a kereszten halt meg. Ezért ha a mennyei Atya felé csak kereszttet mutatunk is, már azért is teljesíti, amit kérünk.

A KERESZTVETÉS HITVALLÁSA

Cél: Tudatosítani akarom a gyermekekben, hogy életük milyen szorosan hozzátartozik a Szentháromsághoz. Ezt a meggyőződést fejezze ki kereszttvetésük is.

1. Talán emlékeztek a két ürrepülőre. Több, mint tíz napig voltak leszállás nélkül a világűrben. Itt a földön jókora ágyúgolyóba zárták és kilőtték őket... Mikor a gyerekek erről beszélgettek, egyikük megjegyezte: „Na és az ennivaló? Mit vittek magukkal?” A tervező tudósoknak is nehéz ügy lehetett az élelmezés kérdése. Biztosan nem raktak be melléjük krumplit, meg zsírt, hogy főzzenek maguknak. Ételhordóban sem tették oda az ennivalót, hogy csak melegíteni kelljen. Ehelyett sűrítve tablettákban igen finom és tápláló ételeket készítettek számukra. Egészen kevés mennyiséget kellett csak bevenniök, mégsem voltak éhesek, vígan bírták a munkát.

2. Az ennivaló testünk tápláléka. Azonban táplálékra szorul a lelkünk is. Az imádság ez a táplálék. A multkor arról volt szó, hogy az imádságot össze lehet sűríteni. Rövid legyen és mégis jó. A legrövidebb imáról, melyet ki sem kell mondani, a kereszttvetésről beszélgettünk. Remélem, hogy az elmúlt héten igen szépen vetették a keresztet.

Azért, hogy ez a rövid ima lehetőleg szebb legyen, mégiscsak van szövege. Nem hosszú, egy mondat. Kezünk mozdulatát beszédünkkel is kísérjük. Így szebb. A magyar Himnusz is szebb, ha nemcsak mondjuk, hogy Isten áldd meg a magyart, hanem orgonaszóval és énekkel is kísérjük. - A keresztvetés kísérete egy nagyon szép hitvallás. Röviden megvalljuk, hogy kiben hiszünk. Ma tehát erről a hangos keresztvetésről lesz szó.

3. Amikor Jézus jelét a keresztet magunkra rajzoljuk, ezt mondjuk: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Milyen régóta tudunk már így keresztet vetni! Van olyan szerencsés gyerek, akit már három éves korában megtanít rá az édesanyja. Azt szeretném, ha ezentúl értenétek is, amit mondtok. Mit jelent tehát az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében?

4. Nemrégiben nagybacska fiú állított be a plébániára. Egyházi adót akart fizetni. Úgy mondta, hogy apukája és anyukája nevében fizet, mert gyermekük. Igaza is volt. Akiéi vagyunk, akihez tartozunk, annak a nevében tehetünk valamit.

Az Atya, a Fiú és a Lélek, egyszóval az Isten, a legnagyobb valaki a világon. Mivel az Övé vagyunk, tehetünk is valamit az Ő nevében. Apukáé és Anyué, de elsősorban Istené vagyunk. Régen minden fontos munka előtt mondták az emberek: Isten nevében. Ő parancsolta meg ugyanis nekünk, a gyermekeinek, hogy jól tegyünk.

5. A keresztvetés nemcsak azt jelenti, hogy Isten nevében kezdünk neki valaminek. Azt is mondja, amit az Istenről hiszünk. Hisszük, hogy három

tagból, három személyből álló együttes és mégis egyvalaki. Az ugyan nem megy bele a fejünkbe, hogy miként lehet az Istenben háromság és egység, de ez nem is baj. Inkább az a fontos, hogy szépen mondjuk el ezt a rövid, de mégis igen szép imádságot. Kezdjük az elején. „Az Atya nevében”, azt jelenti: az Ő utasítására imádkozunk. Ő ugyanis mindenkinek Atyja, mindenkinek parancsolhat. Nekünk azt, hogy imádkozzunk. Az Isten persze nem olyan mérgesen parancsol, mint ahogy a lusta gyerekre kell ráförmedni, hogy dolgozzék már valamit. Az Atya szeretettel parancsol, szinte kér. Ahogy kérni szoktak bennünket, hogy fogadjunk el valami kedves ajándékot.

„A Fiú nevében” annyit jelent, hogy Jézus (Ő ugyanis a Fiú Isten) biztosítja imánk meghallgatását. Egyszer ezt az ígéretet adta: „Bármit kérték az Atyától az én nevemben, megadja nektek”. Ez azért van így, mert Jézussal úgy vagyunk, mint a jó testvérek egymással. Jézus igazi és nagyon jó ember volt. Mi is emberek vagyunk. Innen a rokonság. Jézus az idősebb a testvérek közül. Szere is bennünket és mindent elintéz az Atyánál számunkra.

„A Szentlélek nevében” is imádkozunk. Jézus Lelke úgy van velünk, mint a jószívű okos diák gyengébb barátaival. A Szentlélek súgja már azt is, hogy eszünkbe jusson imádkozni, azt is súgja, hogy mit mondjunk. Segít még abban is, hogy szépen mondjuk ki az imádság szavait. Röviden: velünk és bennünk imádkozik.

6. Ha így gondoljuk végig, milyen szép a ke-

resztvetés mondanivalója! Sajnos, sokszor nem is gondolunk erre és csak eldaráljuk, kezünkkel meg úgy hadonászunk hozzá, mintha szélmalom kereke lenne. Ugye ezentúl figyeltek minden egyes szavára?! Így keresztvetések egymagában is, rövid, de mégis szépen hangzó imádság lesz.

7. Képzeljük el, mintha a mennyország kapujában vizsgáznunk kellene. (Biztos, hogy nem kell, mert az Isten vizsga nélkül is tudja, mi van az emberben.) Csak az mehetne be, aki szépen el tudná mondani a hitét. Nagy lenne a baj, mert sokan nem tudják a Hiszekegyet, sokan meg az ijedtségtől akadnának meg. Hitvallás nélkül pedig nem lehet az égbe jutni. Megmondom, mit kellene tenniök azoknak, akik még nem tudják a Hiszekegyet, vagy megakadtak benne. Keresztet kellene vetniök és csak azt mondani: „Az Atya, a Fiú stb.” A jó Isten erről már tudná (de mondom, enélkül is tudja), hogy aki keresztet vet, az már hiszi és meg is vallja a legfontosabbat: Egy az Isten és benne három a Személy. Ennyi pedig elég lehet ahhoz, hogy a mennybe juthasson valaki.

A kapuban nem lesz ilyen vizsga. De itt a földön, amíg csak élünk, állandóan felelünk. Minden egyes szép keresztvetés egy jó osztályzat. Így készíthetjük magunknak a mennyországot még keresztvetéssel is.

A VÉGTISZTESSÉG LITURGIÁJA

Cél: A köztudatban eléggé félreértett szentelményről, a keresztény temetésről akarok a hallgatóimnak helyes és egyben liturgikus oktatást adni.

1. Egy néni megállított az utcán: „Az már mégis csak sok, - kezdte - hogy a szomszéd falu plébánosa nem temetett el egy halottat. Pedig hozzátartozói mind templomjárók voltak. Pénzt is ígértek, fenyegetődztek is, de a pap nem engedett. Végül is csak úgy kellett elásni a halottat.” - „Hát azt tetszik-e tudni, - ezt már én mondtam - hogy az illető nem házasságban, hanem csak összeállva élt egy nővel? Plébánosuk kétszer is volt az illető betegágyánál és kérte, hogy rendezze az ügyét az Istennel és szüntesse meg a botrányt. - A beteg azt mondta, hogy őt az Isten nem érdekli, végül is elküldték a papot.” - A néni még most sem engedett: „de a hozzátartozókat azonban nem kellett volna ekkora szégyenben hagyni!” S így tovább mondta a magáét. Végül is így váltam el tőle: „A szomszéd plébános úr helyesen járt el. Sajnos, így kellett tennie, mert annak a halottnak nem járt egyházi temetés.” Az ügy, mint tudjátok, nagy port vert fel. Sokan voltak a pap mellett, sokan ellene. De olyan vélemény is eljutott hozzám, melyen igen megüt-

köztem. Voltak, akik azt mondták, hogy annak a halottnak már teljesen mindegy, hogy pap temeti el, vagy sem, a temetés csak külsőséges dísz.

2. Nektek mi erről a véleményetek? November hónap van. Ilyenkor többször jutnak eszetekbe halottaitok. Talán egy nem régi temetés emléke is... Beszéljünk ma a katolikus temetésről. Látni fogjuk, hogy ez az egyik legnagyobb jó, amit csak az a szegény halott kaphat. Komoly segítség számára az, ha az Egyház a papja által ünnepélyesen temeti el. A temetés maga igen megható, sőt megrázó szertartás, nincs is rajta mit magyarázni. A papnak minden szava, minden mozdulata magáért beszél. Nem lehet közben unatkozni, nem figyelni. Lelkünk valahogyan érzi: Isten közel van...

3. A temetésnek nincs olyan részletekbemenően pontos és egységes szertartása, mint a szentmisének. Az énekek, imák, ceremóniák helyenként mások és mások. Ezt néha azok az emberek mondják, akik más vidékről jönnek hozzánk temetésre. Azonban minden temetésből, akárhol végezzék is, igen sokat tanulhatunk. A pap ünnepélyes gyászruhába öltözve vonul a ravatalhoz. Nem mint magánember megy, hanem az összes híveit az egész egyházközséget képviseli. De még az égi szenteket: a Szűz Anyát, szent Mihályt, szent Lázárt is hívja.

4. A temetés az egész egyház ünnepélyes imádása. Az apostoli hitvallásban mondjuk: Hiszem a szentek egységét. Azt, hogy a megkereszteltek, - a kárhozottak kivételével - összetartoznak és segítenek egymáson. A temetésen együtt imádkozik mindenki. Kéri Isten, hogy a tisztítótűzben ne bün-

tesse a halott lelkét nagyon keményen, a büntetés idejéből pedig minél többet engedjen el. Nincs közöttetek senki, aki ne ismerné a temetéskor szokásos „Ments meg engem, Uram” éneket. Ebben mi élők, szinte azonosítjuk magunkat halott embertestvérünkkel és így kérjük Isten irgalmát és elnéző ítéletét. Ezért mondjuk a Miatyánkot és énekeljük a zsoltárokat is.

Gondoljunk most egy pillanatra arra az emberre, akit nem temetett el a pap. Ha a temetés imádság, akkor miért nem lehetett érette imádkozni? Hiszen még jobban rászorult Isten könyörületére, mint mások. Ez igaz. Biztosan imádkozott is érte odahaza és a templomban a szomszéd plébános úr.

5. De a temetés nemcsak ima, hanem ezenfelül tiszteletadás is. Akit eltemetünk, az keresztelésétől a haláláig a földi Egyház tagja volt. Biztosan igyekezett úgy élni, mint jó keresztényhez illik. Bűneit meggyóna, és Jézust fogadta az áldozáskor. Munkájával és pénzével is segítette az egyházat. Bőjtölt és a templomba is járt. Szóval sok jót tett, megérdemli, hogy megbecsüljék, tiszteljék. A temetést végző atya szenteltvízzel hinti meg és meg is tömjénezi a halott koporsóját, így mutatja meg az élők tiszteletét. Sajnos azonban nem sok tisztelni való van az olyan emberen, aki nem élt katolikus módon, de még meghalni sem akart így. A szentgyónás és szentáldozás, melyet a pap felkínált neki, a hívekkel való megbékélésnek és egységnek a jele lett volna. Ő ezeket visszautasította. Ugye megértitek a plébános eljárását?

6. Amikor istentiszteleten veszünk részt, egyút-

tal tanulunk is. Hitünk mindig okosabb lesz. A temetésen is tanulunk valamit. A Szentírásból magának az Úr Jézusnak a szavait olvassa fel az atya. A temetésen is szól hozzánk Jézus. Arra tanít, hogy a halott is, mi is, egykor feltámadunk. Nem fejeződik be minden azzal, hogy a koporsó felett sírdombot emelnek. Jézus keresztje, melyet a sírra tesznek, azt jelenti, hogy sorsunk nemcsak a halálban, de a feltámadásban is ugyanaz, mint Jézusé.

7. Tudjuk Jézusról, hogy sírvafakadt, amikor egyik jóbarátja, Lázár meghalt. Azt is, hogy milyen szépen vigasztalta meg meghalt barátjának két hűgát. - A gyászolóknak igen jólesik, ha másoknak is fáj az ő gyászuk. A temetés igen szép részvét a szenvedők fájdalmában. Közösén imádkozunk tehát azokért, akiket gyászba borított a haláleset. Kérjük, hogy a jó Isten vigasztalja meg őket, és adjon nekik erőt, hogy a csapás után minél előbb rendbe jöjjenek.

8. A temetés alkalmával minden ott levőnek megfordul a fejében, hogy majd egyszer őt is felravatalozzák, elkísérik a sírhoz, eltemetik és Isten ítéletet mond róla. Sok bűnös ember gondolkodott már így. És a temetés alkalmával megtért, más életet kezdett. A temetés igen komoly figyelmeztetés a mi számunkra is. Ha tudná az ember, hogy közeledik a halála, bizonyára nem úgy tenne, mint az, akit emlegettünk. Igyekeznék szép tisztává tenni a lelkét.

9. A halál ideje bizonytalan. Az azonban biztos, hogy minden nappal közelebb kerülünk hozzá. A halál nem úgy gondolkodik, mint az emberek: néha-

néha felcseréli a sorrendet és a fiatalabbat viszi el előbb. Milyen elgondolkoztató az, amikor a temetéskor imádkozunk azért is, aki közülünk elsőnek fog meghalni. Sokan magukra gondoltak és egészen megrémültek és kértek engem, hogy hagyjuk el ezt az imádságot. Pedig jó az, ha valaki gondol a halálára! A temetés tehát arra is figyelmeztet, hogy mindig készek legyünk.

10. Az egyik kislány szomszéd-bácsija meghalt. Kérdeztem tőle: „ugye eljössz a temetésre?” Ő meg így felelt: „Én nem szeretek temetésre menni”. Nem helyesen gondolkodott. A katolikusoknak, - ha furcsán hangzik is - szívesen kell temetésre menniök. Hiszen ez is istentisztelet és egyszersmind emberi jó cselekedet is.

ISTENTISZTELETÜNK SZENT RUHÁI

Cél: Elmondom, hogyan alakult ki a liturgikus ruházat és ismertetem ruházatunk fontosabb részeit.

1. Gyakran szoktalak benneteket így figyelmeztetni: Vasárnap reggel kérjétek meg anyukát, hogy a szebbik ruhátokat készítse ki és abban jöjjetek a templomba. Itt van ugyanis az Isten népének és az Úr Jézusnak ünnepi találkozója, amelyre lehetőleg a szebbik ruhánkat vesszük fel. Azt is megfigyelhettétek, hogy az Atya sem abban a ruhában vesz részt a találkozón, amelyet odahaza, vagy az utcán használ, hanem sokkal szebbet, díszesebbet annál. Most is ez a szép ruha van rajtam.

2. Ma arról lesz szó, hogy miért öltözik ilyen szép, de - valljuk meg, sok ember szemében olyan furcsa szabású - ruhákba az atya, amikor az istentiszteletet vezeti. Jó, ha erről is tudtok. A művelt katolikus fiút és lányt érdekli az, hogy miként végezzük a szent szertartásokat. Érdekelni fogja az is, amit az ilyenkor használatos ruhákról hall.

Egyszer, egy nem katolikus embernek nem tetszett az a sok dísz, és szépség, amely a mi papi ruháinkon van. Azt mondta, hogy Jézus, meg az apostolok az utolsó vacsorához nem vettek fel aranyos és selyem ruhákat. - Ebben teljesen igaza van, - mondtam neki. De azt is mondtam, hogyha vala-

milyen rendkívüli oknál fogva nem lennének miseruhák, pl. tűzvészben pusztulnának el, - minden további nélkül, még rendes utcai ruhában is misézhetnénk. Az ilyen mise is pontosan annyit érne, mintha a legszebb ruhákban végezném. Ugyanis a ruha nem lényeg.

3. Azonban, ha csak mód van rá, mi katolikusok, mégis a legszebb ruhában végezzük a szertartásokat. Hogy miért? Megtudjátok, ha figyeltek!

A felnőttektől már sokszor hallottátok, hogy a divat változik. Az emberek másképp öltözködtek ötven, és másképpen száz évvel ezelőtt, de egészen másként az Úr Jézus idejében. Ha valaki szeretné tudni, milyen ruhákat viseltek akkoriban, manapság leginkább a pap misemondó ruhái emlékeztetik erre. Mindegyik ruha, melyet a pap a szertartáshoz felvesz, a régieknél használati ruha volt, vagyis dolgoztak, jártak benne. Aki gondolkodik, eltalálja, mit akar az Egyház azzal kifejezni, hogy Jézuséra emlékeztető ruhákat használ: Ugyanaz a ruha, ugyanaz az igazság. Ugyanaz történik a mi szent misénkben, mint Jézus és az apostolok idejében történt: Üdvöztőnk megújítja áldozatát.

4. Azt is gondolhatja mindenki, hogy ha szereték is a régiek ruházatukban a selymet, a bábort, meg a bársonyt, mégsem volt annyi aranyhímzés és dísz a ruháikon, mint miseruháinkon. Mert, amint mondtam, használati ruhák voltak. De a túlzott díszítésnek is van magyarázata. Amikor az Úr Jézus kora után változott a viselet és másforma lett a férfiak ruházata, az istentiszteletekre mégis a régimódit tartották meg. Mivel pedig ezeket a ru-

hákat most már úgysem használták másra, csak a templomban, a vallásos kislányok meg nénik szépen kihímezték. Varrtak ki rájuk keresztet, meg Krisztus-jelvényt, sőt még jelképeket is, Halat, búzaka-lászt, szőlőfürtöt stb. Látjátok, ezért olyan szépek, díszesek a miseruhák. Van, amelyet csupa igaz-gyöngyből készítettek, olyan is, melyet tiszta arany-szálból szőttek. Emlékeztek, hogy az atya kérésére a nagymamák és az anyukák az elmúlt években új miseruhákra gyűjtöttek. Azok a miseruhák, melye-
ket utoljára készítettünk, mintha egy kicsit mások lennének, mint a régebbiek. Nincs rajtuk annyi dísz és hímzés. Selyem, vagy finom gyapju anyaguk ma-gában is szépen redőzik és jól mutat. Egyszerű és mégis szép. Jobban hasonlítanak az ősrégi miseru-hákhoz. Őskeresztény miseruhának is nevezzük őket.

Most már megértitek, hogy mire való a szép miseruha. Arra figyelmeztet, hogy a templomban nem egyszerű köznapi esemény történik, hanem Jé-zus és az Egyháza mutatnak be áldozatot.

5. Van a templomi ruháknak még egy másik fe-ladatuk is. Megfigyelhettétek, hogy amikor kis tisztelendő bácsik jöttek és ők is segítettek a szent-misénél, másfajta felső miseruhát viseltek, mint én. Anyaga és színe olyan volt, mint a miséző pap ruhájáé, csak a szabás volt más. Például ujjja is volt ruhájuknak. Amikor meg a püspök atya jön mi-sézni hozzánk, a sok pap között könnyen felismeri-tek őt a süvegéről, meg a pásztorbotjáról. A ruhá-ról lehet tehát felismerni, hogy a viselőjének milyen a beosztása. Más a szerpapnak, más az áldozópap-nak és más a püspöknek a misemondó ruhája. A

katonáknál a csillagok, meg a sávok, Jézus katonáinál pedig a ruhák mutatják, hogy ki a feljebbvaló.

6. A szerpapok és a püspök ruháit csak ritkán láthatjátok, ezért nem is szólok róluk, inkább csak az atyák ruháiról.

A hosszú fehér miseing arra figyelmeztet, hogy a lelke is fehér legyen annak, aki a szentmisén részt vesz.

A stóla szót talán ismeritek. Így hívják a nénik, meg a nagylányok azt a kendőt, melyet a vállukra szoktak teríteni. A régiek is ismerték ezt a ruhát. A pap stólája ma egy hosszú, díszes szalag. Vállaira veszi és a mellén keresztbe téve viseli. Jelenléte is van: Aki így hordja a stólát, az prédikálhat, misézhet és kioszthatja a szentségeket.

A stólát betakarja a tulajdonképpeni miseruha. Latin neve kazula, magyarul, házacska. Régen amolyan esőköpeny volt, melybe rossz idő esetén egészen belebújt a gazdája, mert mint egy ház megvédte. Ezt a ruhát díszítették ki a legszebben. A szentmisét becsülték meg, amikor ilyen szép díszruhát készítettek neki.

7. Régi közmondás, hogy nem a ruha teszi az embert. Vagyis, hogy ki mit ér, nem attól függ, hogy milyen szép és drága ruhát visel. Ez nagyjából igaz is. A szép ünnepi miseruha az atyát is, meg titeket is figyelmeztet, hogy a szentmisén a gondolataitok is ünneplők legyenek. Ezenfelül a szép ruhák elárulják, hogy milyen jószívűek és áldozatkészek a hívek, mert az ő pénzükből csináltatjuk a ruhákat. A pap szép ruhája, biztosan kedvessé teszi a híveket is a jó Isten előtt.

MIT JELENTENEK AZ EGYHÁZI RUHÁK SZINEI

Cél: Megmagyarázom a színek jelentését és buzdítok arra, hogy figyeljenek „a prédikációjára” is.

1. A templomi tanítás során már többször történt említés arról, hogy milyen színű ruhában miséznek az atya. Vajjon ki dönti el, hogy mikor milyen színű ruhát vegyen fel? Semmi esetre sem attól függ ez, hogy a sekrestyés bácsinak melyikhez van kedve. De még az atya sem választhat tetszése szerint. Törvény írja ezt pontosan elő.

2. Emlékezetből is könnyűszerrel fel tudjátok sorolni, hogy hány színben vannak a miseruháink. Ma éppen, amint látjátok, zöldben misézem. Nemso-kára advent, akkor viola lesz a szín. Karácsonykor fehér, másnapján szent István vértanú ünnepén pedig piros. Nemrégiben volt halottak napja, ekkor meg fekete volt a miseruha színe. Jegyezzétek meg tehát, hogy általában ötféle színű egyházi ruha van.

3. Azt már biztosan hallottátok, hogy az emberek felfogása szerint a színek jelentenek valamit. A zöldre azt mondják, hogy a remény színe. A feketeire azt, hogy a gyászé. A sárgát meg senki sem szereti, mert az irigységet jelent. A templomban használt színeknek is van jelentésük.

Legkönnyebb a piros szín értelmét megjegyezni. Piros a szívünk vére, meg a tűz lángja. Mindkettő

a szeretetet jelenti. Aki nagyon szereti Istent, nem tagadja meg Őt, még ha életével és vérével kell is fizetnie a hitéért. A vértanúknak volt ilyen nagy a szeretet. Ezért, ha az egyházi naptárban vértanú ünnepe van, piros a miseruha színe. De piros a színe annak is, aki ezt a nagy szeretetet az emberek lelkébe adta: A Szentlélek Istennek. Ő pünkösdi napján tüzes láng formájában szállott az apostolokra és a hívekre. Ez a tüzes láng a szeretet volt. Tehát piros a pünkösdi Szentlélek színe is. Hogy senki el ne felejtse, gyönyörű szép virágot is neveztek el a pünkösdről: a pünkösdi rózsát.

4. Nem nehéz a lila, vagy másszóval a viola jelentése sem. Ez a szín az elégett fa hamujára emlékeztet. Régen az emberek, ha nagyon kértek valamit az Istentől, vagy a bűneiket bánták, akkor hamut szórtak a fejükre. Ezzel azt akarták kifejezni, hogy ők csak olyan keveset érnek, mint a por meg a hamu, melyet szétszór a szél. Csak az Isten segíthet rajtuk. Ezért lett a violaszín a könyörgésnek és a bűnbánatnak a színe. Az advent és a nagybőjt az egyházi év bűnbánati ideje. Ez utóbbi hamvazással is kezdődik. Mindkét időszak színe a lila. Ilyen ruhát vesz fel az atya akkor is, ha valamilyen kérés teljesevéért mond szentmisét.

5. Leggyakoribb a fehér színű ruha. Úgy sugárzik, úgy ragyog, mint a nap az égen. A nap a győzelem jelképe, mert erősebb, mint a sötétség. Vallási használatban is öröme, dicsőségre emlékeztet. Annak nagy a dicsősége, aki a rosszat, vagyis a bűnt tudta legyőzni. A fehér szín tehát a bűnnélküli tiszta életnek a színe.

Amikor az Úr Jézus ünnepe van, fehér a szín, mert Ő a mi győztes királyunk. A Szűzanyának is fehér a színe, mert a lelke a hónál is tisztább. A Szentjeink is, ha nem is vértanúként haltak meg, mégis győztek. A bűnt győzték le. Az ő színük is fehér.

6. A feketéről nem is kell mondanunk, hogy szomorúságot, gyászt jelent. Egyházunk együtt érez a gyászolókkal, mert elvesztették, akit szeretnek. Együtt gyászol velük a mise színében is. Halottak napján mindenkinek közös gyásza van. Temetés után, halál évfordulókor csak egy-egy családnak. Ha templomba lépve feketében látjuk az atyát, imádkozunk azért a halottért, akiért épp most misézik.

7. Végre maradt a zöld szín. Ezt az egyházi év közbeeső időszakain használjuk, amikor se karácsonyi, se húsvéti, se pünkösti ünnepek nincsenek. Jelenleg is ilyen időszak van. Nemsokára kezdődik a karácsonyi ünnepkör advent első vasárnapjával.

Röviden el is mondtam nektek, amit minden művelt katolikus gyermeknek tudnia kell a miseruhák színéről. Előfordulhat még, hogy az említett színeken kívül más színű ruhát is láttok. Évenként kétszer pl. rózsaszínt, vagy igen nagy ünnepeken aranyat. Ezek jelentését majd megmagyarázom használatuk napján.

8. Amikor még az iskolában tanítottunk hittant, az ötödik osztályban tanultak arról a gyermekek, amiről ti ez évben a vasárnapi prédikációk során hallottok, a katolikus istentiszteletről. Egyszer éppen a templomi ruhák színéről volt szó. Az egyik fiú - talán azért, hogy bosszantson - ezt kérdezte:

„Atya kérem, a nyáron az egyik faluban oly kopott, színtelen miseruhát láttam, hogy nem tudtam megállapítani milyen színű lehetett. Ez mit jelentett?” A gyerekek jót nevettek a kérdésén. Én azonban szomorúan feleltem. Ez kettőt is jelenthetett. Talán azt, hogy a hívek igen szegények és nincs módjuk új miseruhát venni. De inkább sajnós azt jelenthette, hogy az ottaniak nem szeretik a jó Istent. Ezért hagyják, hogy nevükben olyan ruhában mutassák be az ünnepi áldozatot. Ők viszont drága és divatos ruhákban jönnek a templomba.

9. Látjátok gyermekek, a mi templomunknak szép a felszerelése. Minden színből öt hat miseruha. A nagyobb ünnepre szebbet, a kisebbre egyszerű ruhát használunk. A nagyszüleitek és a szüleitek szeretik a templomot. Sokszor közös adakozásból, sokszor pedig egyéni áldozatból készíttetnek miseruhát. Pedig darabja néhány ezresbe is belekerül!

Most minden szép nálunk, de milyen lesz majd tíz, húsz év múlva? Kopottak, színtelenek lesznek a miseruhák? Rossz még erre gondolni is! Ugye ha nagyok lesztek és dolgoztok és az akkori atya új miseruhára gyűjt, szívesen fogtok adni? Odáig azonban figyeljétek és szeressétek a szép ruhákat. Ha meglátjátok a szentmisét elkezdő atyát, próbáljátok kitalálni, hogy miért azt a színt használja azon a napon. A megfejtést megbeszélhetitek szüleitekkel, vagy kisebb testvéreitekkel. Akit pedig érdekelnek templomunk ruhái, ha megkér, szívesen megmutatom azokat.

A VALLÁSOS EMBEREKNEK KÉT NAPTÁRUK VAN

Az egyházi év

Cél: Megmagyarázom az egyházi év fogalmát és rendeltetését. Buzdítok arra, hogy használják fel az egyházi év adta lehetőségeket és éljenek együtt az Egyházzal.

1. Multkoriban az egyik gyermek olyat kérdezett tőlem, amire hamarjában alig tudtam mit felelni. „Atya kérem - kérdezte - amikor a szentmisén olvasnak, miért mondják, hogy pl. a pünkösöd utáni 20. vasárnapra, vagy hatvanadvasárnapra szóló olvasmányt olvassák. Miért nem úgy mondják, hogy október 18-án, vagy február 10-én ez a szent olvasmány?”

Röviden csak annyit mondtam, hogy a vallásnak más naptára van, mint amilyent az iskolában, vagy odahaza szoktunk használni. Ezen a feleleten kis kérdezősködőm igen elcsodálkozott. „Miért van a vallásnak más naptára, és milyen az a naptár?” Ez biztosan titeket is fog érdekelni.

2. Azt is jó tudnotok, hogy a vallás naptárából - vagy nevezzük inkább egyházi naptárnak - elég sok mindent átmásoltak az otthoni naptárba. (Ezt a naptárt meg polgári naptárnak hívhatjuk.) Így ebben a polgári naptárban bent van karácsony, húsvét, pünkösöd, mind vallásos ünnepek. Ezen felül még

igen sok szentünknek a névünnepe. A napokban, november 5-én szent Imre herceg, vagy 25-én szent Katalin napja.

Hogy úgy élhessünk, amint vallásunk parancsolja, és az istentiszteleteket is rendben végezhessek, mégiscsak külön naptárra van szükség.

3. Az ötödikesek, de az okosabb negyedikesek is tudják, hogy mi az év. Az az idő, amig földünk egyszer megkerüli az égen lévő napot. Ehhez 365 napra van szüksége. Egy évben négy évszak, tavasz, nyár stb. váltja egymást. Ez állandóan folytatódik. Év elmegy év után, telik az idő. A jó Isten természetesen nem azért adta az időt, hogy az csak elteljék, hanem azért is, hogy mindennap valami jót tegyünk. Amíg időnk van, vegyük meg a mennyországot jócselekedetekkel.

4. Tudjuk, hogy Isten örökkévaló és napjai nem fogynak el, mint a miéink. De Isten Fia, Jézus Krisztus emberré lett. Egy asszonytól, Szűz Máriától született és mint ember 33 évig élt a földön. Volt gyermek, mint ti, ipari tanuló is, majd mint önálló dolgozott. Életéből az utolsó három évet tanítással töltötte. Közben sok időt szentelt az imádságra néha még az éjszakákat is. Egy tavaszi napon ellenségei keresztre feszítették, de Jézus a harmadik napon feltámadt. Még negyven napot együtt töltött tanítványaival. Ekkor felment az Égbe és tíz nap múlva - az ötvenedik napon Húsvét után: Pünkösdkor - elküldte Lelkét, a Szentlelket, apostolainak és híveinek.

5. Tudjátok, hogy Jézus mennyire jó volt az emberekhez, mennyire szeretett minket. Érettünk

lett ember, érettünk szenvedett, halt meg és éretünk támadt fel. Természetes tehát, hogy mi keresztények szívesen emlékezünk vissza Jézus életére. Hiszen még anyuka születésnapját, a szüleink házassági évfordulóját, de még a nagyszülők halála napját is megüljük.

Röviden elmondtam már Jézus élete történetét, azt, ami 33 év alatt történt vele. Ami Jézus életében ilyen hosszú ideig történt, arról mi minden évben megemlékezünk. Egy élet eseményei nehezen férnek bele egy esztendőbe, de azért mi mégis beleszorítjuk. Így azután minden évben van karácsony, vagyis Jézus születésnapja, húsvét, a feltámadás ünnepe, de még áldozócsütörtök is, amikor mennybemenetelére emlékezünk. Jézus 33 éves életének, egy év alatt állít tehát emléket az egyházi év. Ennek is van felosztása, mellyel az egyházi naptár ismertet meg.

6. Szeretném, ha még többet tudnátok erről az egyházi évről. Ez nem január elsejével, hanem kb. egy hónappal előbb kezdődik. Első időszaka, - most lépünk bele - az advent. Négy hétig tart. E négy hét még a Jézus születése előtt eltelt sokezer esztendőre emlékeztet, amíg az emberek az Ő születését várták. A karácsonyról nem kell beszélnem. Utána még egy kis idő Jézus gyermekkorának emléke. Ez volt az egyházi év első része, a karácsonyi ünnepkör.

A másik nagy esemény Jézus életében az, hogy feltámadott a halálból. Azt is tudjátok, hogy húsvét a feltámadás ünnepe. Mivel azonban Jézus feltámadását igen fájdalmas és hosszú szenvedés előzte

meg, az egyházi évben is hosszú, sok helyen hetven napig tartó előkészületi idő van húsvét előtt. Ezt mi bőjtelőnek és nagybőjtnek nevezzük. Az egész ünnepkörnek pedig a húsvéti ünnepkör nevet adjuk. Magában foglalja azt a negyven napot is, amelyen a feltámadott Jézusra gondolunk.

Van egy harmadik ünnepkör is: a pünkösdi. Ebben az időben Jézus Lelkének, a Szentléleknek a hívek közé történő lejövetelét ünnepeljük. A három ünnepkör azonban nem tölt ki egy egész évnyi időt. Megfigyelhettétek, hogy a nyári vasárnapokon és január, február hónapokban zöld színű ruhában végezzük a szentmisét. Ez a szín annak a jele, hogy nem vagyunk egyik ünnepkörben sem, hanem közbeeső időt tartunk.

7. Ha megkérdeznék a gyermekeket, hogy a hét napjai közül melyiket szeretik a legjobban, biztosan mindegyik a vasárnapot választaná. Ilyenkor nem kell iskolába menni és együtt van az egész családdunk, még anyuka is finomabbat főz.

A vasárnapot azért ünnepeljük, mert az a vallási naptárban is fontosabb nap, mint a többi. Ezen a napon megyünk szentmisére is. A szentmise pedig Jézus halálának és feltámadásának az ünneplése: egy kisebbfajta húsvét. Ezért a hét legfontosabb napja.

8. Idáig azt mondtuk, hogy az egyházi év arra való, hogy az Úr Jézus életéről emlékezzünk meg. De ezenkívül még másra is emlékeztet. Azokra, akik közel vannak Jézushoz, vagyis hozzátartoznak. Legközelebb Jézushoz szent Anyja, Szűz Mária áll. Az egyházi évben Mária életéről is megemlékezünk.

Tudjátok, hogy Kisboldogasszony a születésének, Nagyboldogasszony pedig mennybevételének a napja. Közel voltak Jézushoz apostolai is. Mindegyiknek külön emléknapja van az esztendőben. Az apostolokon kívül a vértanúk, meg a többi szentek is úgy éltek, amint Jézus parancsolta, azért a mennyországba jutottak. A legtöbbször közülük ugyancsak van ünnepe. Jézushoz és szentjeihez tartozunk mi is, ezért az ő ünnepeik a miéink is.

9. Ezeken felül még más jeles napjaink is vannak. Mivel sajnós, bűnöket is követünk el, külön napok vannak, hogy ezeken, jobban bánjuk bűneinket, mint máskor. Bizonyos napokon pedig többet imádkozunk az emberiség nagy céljaiért. Ezek a keresztjáró, vagy könyörgő napok.

Látjátok gyermekek, mennyi mindent kellett elmondanom, hogy megértsétek, miért van szükség vallásos naptárra. Persze még ezek után sem tudhattok mindent az ünnepekről. Ha valamit nem tudtok, kérdezzétek csak meg a nagymamát. Ő eleven naptár, biztosan sok kérdésetekre tud felelni.

Jegyezzétek meg jól: mi katolikusok örülünk az egyházi évnek, várjuk a szép ünnepeket, mert ezeken is találkozhatunk Jézussal.

NÉPI LITURGIA ADVENTBEN

Cél: Megértetem a gyermekekkel, hogy mennyire segítenek bennünket az u.n. vallásos népi szokások az advent szellemében elmélyedni. Igen fontos tehát ezeknek az ősi szokásoknak a megőrzése.

1. Az iskolai hittanon szó volt az egyházi év új, közelgő időszakáról, az adventről. Azért tartunk adventet, hogy alatta a karácsonyra készüljünk elő. Azt is mondtam, hogy a legszebb előkészület az lesz, ha többet imádkozunk, több önmegtagadást végzünk, mint máskor. Erre az egyik fiú megszólalt: „Mégiscsak hosszú, egy két szép napért négy hétig készülni. Nem is szólva az önmegtagadásokról. Nem lehetne valahogyan rövidebben elintézní az adventet? Jöjjön csak minél gyorsabban a karácsony.”

Ti mit szóltok ehhez? - Nekem nem áll módomban megrövidíteni az adventet, sem előbbre hozni a karácsonyt. De van néhány tanácsom arra nézve, hogyan tudnánk a négy hetet úgy megsiettetni, hogy szinte repüljön és ugyanakkor megmaradjon az advent komolysága is. Vegyetek részt odahaza szép adventi istentiszteleteken. Ilyen is van? Lehet ott-hon is istentiszteletet tartani? Talán az atya megy házról-házra? Nem. Elvégezhetitek ti magatok is.

2. Nemcsak az az istentisztelet, amit a templomban aranyos ruhába öltözve végzünk. A régi szép vallásos népszokások is istentiszteletnek számítanak. Ezek is a jó Istent juttatják eszünkbe. Jobb lesz a lelkünk is és még templomba sem kell elmennünk. Ma ezeket az adventi népszokásokat ismertetem. Sokan ismertek és már végeztetek is eféléket. Remélem, mindenkinek tetszenek majd és kedvet is kaptok rá.

3. Az egyik szép szokás az, hogy a gyerekek odahaza is készítenek adventi koszorút. Olyan ez is, mint a templomi, csak kisebb. Felfüggeszteni sem szükséges. Fenyőgallyakból, lila szalaggal és négy gyertyával készítsétek. Elmondom, hogy tiszteljük az Istent ezzel a koszorúval. Úgy, hogy megtanuljuk, amire a koszorú tanít. A télben is zöldelő fa a reménységet jelenti. Nagyon vártak, reménykedtek a régiiek, hogy eljön a Megváltó. Várták az első karácsonyt. A mi karácsonyunk az első karácsonynak, Jézus születésnapjának az emléke. Ennek a szép emléknaphoz érkezését várjuk. A zöld koszorút lila szalag veszi körül. A lila adventi szín, mert bűnbánatot és könyörgést jelent. Hogyan is mernénk ünnepelni, ha bűnös a szívünk?! Csak annak tisztul meg a szíve, aki megbánja a bűneit. Megéri, mert csak a tiszta szívűeknek lehet csak igazán boldog a karácsonyuk.

Szombatonként, az esti harangszó idején gyűjtjük meg a koszorú gyertyáit. Az első adventi szombaton egyet, a másodikon kettőt és így tovább. Ilyenkor kiderül az is, hogy melyitek ügyes apostola Jézusnak. Ha a gyertyagyűjtásra a nagymamán kívül

a testvérek is együtt vannak, már nagy ügyességre vall. De ha az apuka és néhány pajtásotok is ott van, kitűnőt érdemeltek szervezésből. A szertartás nem hosszú, de annál szebb! Elsötétített szobában a Hozsannából énekeltek egy adventi éneket, meggyújtjátok a gyertyát s végül közösen elmondjátok az Úrangyalát. Aki pedig még ennél is szebben akarja, kérjen könyvet tőlem. Szép olvasmányok felolvasása mindenki számára élménnyé teszi a gyertyagyújtást.

A hétről-hétre növekvő fény, az egyre közelgő Jézusra emlékeztet. Adventben minden gyerek számolja, hogy mennyit kell még karácsonyig aludnia. A legkisebbeknek, akik még nem tudnak számolni, elég ha megmagyarázzátok, hogy minél több gyertya ég, annál közelebb a kis Jézus.

4. Kedves szokás, főleg kislányok számára, a Borbála-ág kivirágoztatása. December 4-én, szent Borbála napján hozzatok be a gyümölcsösből néhány cseresznye gallyat. Tegyétek vázába és karácsonyra kivirágzik. Ha nem lesz karácsonyra túl hideg, virágos ágaitokat felajánlhatjátok az oltár díszítésére is. Mindenki meg fogja csodálni. A Borbálavesszők kivirágoztatása ugyancsak istentiszteletnek számít, mert az Úr Jézusra emlékeztet.

Régen a gyermektelen házaspárokat száraz, elhalt ágnak tartották, mert kihalt a családjuk. A kivirult ág pedig a kisgyermeket jelentette, azt, hogy folytatódik az élet. Jézusról már sok idővel születése előtt így jövendölt Izaiás próféta: „Vessző kél majd Jessze törzséből és virág nő ki gyökeréből”. Ez annyit jelent, hogy Dávid király csa-

ládja olyan, mint a kivirágzott vessző. Értékes gyümölcs terem rajta: Jézus, Dávid fia. A Borbála-ág tehát arra emlékeztet, hogy Jézus maga az élet és mi keresztények együtt élünk vele.

5. Igen szépen mutat az üdén zöldelő búza is a templomi Betlehem díszítésében. A búza hajtatása is szép adventi szokás. Szent Lúcia napján, december 13-án kezdjük el egy kis tányérban a búzaszemek csíráztatását. Karácsonyra szépen, dúsan kibokrosodik. Bírja a hideget is. A templom díszítői igen örülnek majd, ha ilyen búzát visztek, mert igen nagy gond a téli díszítés.

Szent szokás a karácsonyi búza elvetése s gondozása is. Nemcsak azért, mert a templom számára készítitek. Inkább a jelentése miatt. Mindegyitek tudja, hogy a kenyeret a búza adja. A kenyér pedig az Égi Kenyérre, Jézus szent testére emlékeztet bennünket. Ha Jézus szülővárosának, Betlehemnek a nevét magyarra fordítjuk, az Kenyérházát jelent. Olyan helyet, ahol a búza, illetőleg a kenyér terem. Jézus mondta magáról, hogy Ő élő kenyér. Minden szentmisében a tisztelendő bácsi Jézus testvévé változtatja a kezében lévő kenyeret. A karácsony tehát az élő, égi kenyérnek a születésnapja. Erre emlékeztessen a sarjadó búza, s arra, hogy ha igazán szépen akarunk ünnepelni, magunkhoz kell vennünk a Betlehemi Kenyeret, áldoznunk kell. A karácsonyi búza készítői biztosan nem feledkeznek el a szentáldozásról sem.

6. Igértem, hogy elmondom, hogyan lehet a legkönnyebben és mégis nagyon szépen a karácsonyt várni, hogyan lehet vallásosan eltölteni az adventet.

Bízom benne, hogy már most mindegyiktek elhatározza, mihez fog idén adventben nekilátni. Örül majd a szívem, ha egyiketek azt mondja: „Atya kérem, már kiszemeltem kertünkben a cseresznyefát”. Vagy a másik: „már szereztem egy maréknyi búzát”. Lesz, aki majd így szól: „már meg is vásároltam a lila szalagot”.

A jó Isten segítsen benneteket, hogy jól készüljete karácsonyra.

FIÚK AZ ÚR JÉZUS SZOLGÁLATÁBAN

A ministránsokról

Cél: Növelem ministránsaim öntudatát, megmagyarázom liturgikus szerepüket, a többi fiút meg buzdítom, hogy álljanak be ministránsnak.

1. Nálunk a lányok már régen tudják, hogy bármennyire szeretnének is, nem lehetnek ministránsok. Szememre is vetették nem egyszer sérelmüket. Mintha én tehetnék róla! - Az utóbbi időben néhány kislány módszert változtatott és más irányból kezdett támadni. Ezt mondták: „Igazán nincs is szükség ministránsokra. A sekrestyés bácsi még a szentmise előtt mindent az oltárra készít. A jelenlevők pedig mind, közösen mondják a feleleteket. Megvagyunk ministránsok nélkül is! Annál is inkább, mert a fiúk sokszor beszélgetnek, ide-oda tekergetik a fejüket és a körmük sem mindig kifogástalan.” Tudtam, honnét fúj a szél, hogy az irigység beszél a lányokból. Ha ők nem lehetnek az oltár mellett, ne legyenek a fiúk se ott.

2. Mivel a tisztelendő bácsinak mégiscsak a ministránsok a legkedvesebb gyermekei, a mai prédikációban megvédem az állásukat. Igenis, szükség van rájuk, mégpedig nagy szükség.

Csodálkoztok, ha azt állítom, hogy nekem azért kellenek a ministránsok, mert az utolsó vacsorán

Jézusnak is voltak ministránsai? Voltak bizony! A Szentírásból olvashatjuk a következőket: Az első nagycsütörtökön reggel Jézus Jeruzsálemmel szomszédos városban tartózkodott. Innét küldte a fővárosba szent Pétert és Jánost, két apostolát, hogy alkalmas termet keressenek a vacsorához. Akkor még nem voltak templomok. Az apostolok elő is készítették a vacsorát. Meggyújtották a fényeket, asztalt terítettek, kenyeret és bort vittek oda. Röviden megtettek mindent, amire csak szükség volt. Ma úgy mondanánk, hogy segítségére voltak Jézusnak az áldozat bemutatásában. Ministráltak. Látjátok? Jézus nem akármilyen szedett-vedett, falurosz-sza gyerekek közül választott ki segítséget, hanem a legjobbak, az apostolai közül. Innét is a legkiválóbbakat: szent Pétert, aki később az első pápa lett, meg azt a szent Jánost, akit a legjobban szeretett.

3. Azért kell tehát a szentmisénél ministráns, mert Jézusnak is voltak segítségei az áldozat bemutatásakor. Láthatja mindenki, hogy a mi ministránsaink is milyen szépen végzik a dolgukat. Nemcsak a jobbosak, hanem a balosak is. Ha nagy ünnepeken nyolc ministráns is van, akad tennivaló mindegyik számára.

4. Azonban még ennél fontosabb feladatuk is van. Sokszor beszéltem már arról, hogy a mi istentiszteletünk nemcsak a pap dolga. A szentmisét nemcsak egyedül a pap végzi, hanem mindannyian, akik jelen vannak, közösen. Szépen látszik ez abból is, hogy a jelenlevők mennyire bekapcsolódnak a szentmisébe. Közösen mondják az imákat, énekelnek, felállnak, felajánlásakor adakoznak stb. Minden

jelenlévő azonban mégsem tehet mindent. Például a kenyér és bor mindenki adománya, mégsem viheti minden jelenlévő ezeket az oltárhoz. Nem önthet mindenki vizet az atya ujjaira! A ministráns tehát a jelenlevők megbízottja, képviselője. Nevükben és helyettük segít. A tisztelendő bácsi után övé a legfontosabb szerep az áldozatbemutatásnál. Nagyon régen az oltárszolgákat is a papok közé számították. Nem misézhettek, de papruhában jártak. Ezért hordanak a ministránsok olyanforma ruhát, mint a tisztelendő bácsi.

5. Jó és vallásos emberek képviselőjének lenni, nem akármilyen feladat! Nevük ugyan miniszter, vagy ministráns, szolgát jelent, de ők a legszentebb dologban szolgálnak. Jézus mondta magáról, hogy Ő nem azért jött a földre, hogy neki szolgáljanak az emberek, hanem, hogy Ő maga szolgáljon az embereknek.

6. Az Úr Jézus kis szolgálit testőreinek is tartjuk. A ministránsokat minden templomjáró katolikus szereti és becsüli. Szembe ugyan nem szokták dicsérni őket, nehogy elbázzák magukat. Nekem azonban megmondják, ha valamelyik fiú az átlagosnál szebben, komolyabban végzi szolgálatát. Ilyenkor én is büszke vagyok arra a fiúra. Hát még a szülők, főleg a mamák mennyire örülnek amikor kisfiuk szépen szolgál az oltárnál. Láttam, hogy egy anyuka meg is csókolta kisfiát szép ministrálása után. De tudom, hogy a csokiról sem feledkezett meg.

A nénik dicséreténél, meg az anyuka csokijánál még sokkal nagyobb fizetésük is van a fiúknak. Azt

egyébként mindenki tudja, hogy nálunk nem pénzért ministrálnak. Másfajta fizetésről van itt szó.

Jézus, amikor az áldozatát a Kálvária hegyen nagy szenvedések között elvégezte, igen nagy dolgot tett. Megváltotta az embereket s ezzel mérhetetlen kincset szerzett számukra: Isten kegyelmét. Jézus közöttünk is megjeleníti áldozatát a szentmisében. Azért teszi ezt, hogy a megváltást és a kegyelme-
ket mindenkinek szétossza. Elsősorban azok kapnak, akik jelen vannak. Minél közelebb áll valaki az oltárhoz és minél jobban szereti Jézust, annál többet kap a kegyelemből. Ezért a tisztelendő bácsi után a ministránsok kapnak a legtöbbet. Aki komolyan ministrál, nap-nap után jobb lesz, a lelke szépül és komoly lépésekkel közeledik a mennyország felé. Jézus is mondta: „ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is”.

Ha az utoljára mondottakat a legkisebbek nem is értik meg egészen, azt azonban jól jegyezzék meg, hogy aki szépen ministrál, azt megsegíti a jó Isten.

Mondtam, hogy néhány lány azt szeretné, ha ezentúl nem lennének ministránsaink. De talán nem is gondolták ezt komolyan. Abba szívesen beleegyeznek, hogy fiútestvéreik ministráljanak. Ministránsok bizony kellene. Akik figyeltek, meg is értették, hogy miért. Én bizony nemcsak, hogy nem küldök el senkit, hanem még újabbakat szeretnék a régiekhez toborozni. Ezeket is megtanítjuk majd a ministrálás tudományára. Járnak majd a próbákra is. Ők is bizonyára jól fogják érezni magukat.

Prédikáció közben láttam, hogy egy-két fiú job-

ban figyelt a többenél. Még a szemük is csillogott, amikor arról volt szó, milyen nagy dolog ministránsnak lenni. Ezeket a fiúkat arra kérem, hogy csak beszéljék meg a dolgot anyukával és apukával. Ha a szülők is beleegyeznek, jöjjenek csak bátran, ahogy az eddigiek jöttek: „Atya kérem, én is szeretnék ministráns lenni”.

AZ EGYHÁZI ÉNEK ÉS AZ ÉNEKKAR

Cél: Magyarázom, hogy a templomi ének az emberi lélek ünnepi érzéseinek hangos kifejezése. Szólok az énekkar szerepéről is a megújhódó liturgiában. Jelentkezésre buzdítok az énekkarba.

1. Nálunk az énekkarban jóval több a kislány, mint a fiú. Talán azért, mert a lányoknak szebb a hangjuk, meg azért is, mert szorgalmasabban járnak az énekkari próbákra. Így azután vasárnaponként is az orgona mellett lehetnek. A többieknek viszont, bármennyire szeretnének is ott lenni, nincs keresnivalójuk a kóruson.

2. A kántor-kedvesnővér egyszer beszélt az énekeseknek arról, hogy milyen fontos szerepet visz az énekkar a mi istentiszteletünkben. Az egyik tag ezért kifogásolta, hogy a gyermekprédikációban mindenről esik szó, ami az istentisztelethez tartozik, csak az énekkarról nem. Pedig ha nem szól, akkor is módját ejtettem volna, hogy a templomi énekről és énekesekről hallhassatok.

3. Az egyik gyermek mesélte nagymamájáról, hogy áldott jó néni és igen sokat imádkozik. Ezt teszi, ha nem tud aludni, a második harangszóra már a templomban van, és még a szentmisét is megtoldja. Reggeli és esti imáit is hosszabb ideig

mondja, mint unokája. Mint a gyermek mondja, neki alig telik idejéből egy kevésnyi az imára. Feltettem neki a kérdést: „Szeretnél rövid idő alatt is sokat imádkozni, úgy, hogy kedve teljék abban a jó Istennek is?” „Igen - felelte -, de hogyan lehet azt?” - „Énekelj szépen!” - idéztem is neki a közmondást: Aki szépen énekel, kétszeresen imádkozik. Elmondom, miért igaz ez a mondás.

4. Tudjátok, hogy a jó Isten teremtett bennünket. Kigondolta, hogy milyen jótulajdonságaink legyenek. Ezeket bele is ültette a lelkünkbe. Sokakat jó szemmel és ügyes kézzel áldott meg. Az ilyen gyermekek mindenütt észreveszik, ami csak szép, és maguk is igyekeznek szépet alkotni. Festegetnek, szobrászkodnak, vagy kézimunkáznak. Másoknak jó beszédtehetséget adott. Ezeknek mindig ötös a magyar dolgozatuk, egyesek még verset is írnak. Ismét másoknak meg szép hangot adott. Biztosan azért, hogy mint a madarak szépen énekeljenek. Milyen szép is a madarak éneke! Mezőn járva, bizonyára hallottátok már a pacsirta énekét. A búzátáblák felett reptében is gyönyörűen trillázik. Örül a napsugárnak. Az erdőben a csalogány a legszebb énekes. Énekelve ül a fészken, úgy örül kicsinyeinek.

5. Az emberek beszéddel fejezik ki, amit gondolnak. Ha nagyon szép gondolat jut az eszünkbe, azt el is énekeljük. A dallam még szebbé teszi a gondolatot. Példát is mondok erre. Nagyon szép a nemzeti imádságunk, Kölcsey Himnusza, amikor a magyarórán elmondjátok. Százszor szebb azonban itt a templomban, amikor Erkel Ferenc dallamára

közösen, orgonakisérettel énekeljük. Vagy ismeritek a karácsonyi éneket: Fel nagy örömré... Szép elmondva is, de szinte magával ragad, ha énekeljük.

A szentmisén kell, hogy minden a legszebb legyen. Az oltár, a ruhák, a ministránsok keze, de még az emberek hangja is. Csak így illik a jó Istenhez. Ezért sokszor, amit mondunk, énekelve mondjuk. Két értéke van a templomi éneknek: a szövege és a dallama. Ezért igaz a mondás, aki szépen énekel, kétszeresen imádkozik.

6. Nem is csoda, hogy réges-régen, amikor az embereknek nem kellett olyan sokat dolgozniuk és a jó Istentől sem sajnálták az idejüket, a pap, az énekkar, meg a hívek szinte elejétől végig énekeltek a szentmisét. Két óránál is hosszabb lehetett az ilyen mise. Mégsem unatkozott senki, mert énekeltek, vagy mások szép énekét hallgatta. Akkoriban lehetett legszebb a keresztények istentisztelete.

Volt olyan idő is, amikor a hívek már nem értettek latinul s így a miséző papot sem értették. Ezért figyelés helyett a kórus énekét, vagy az orgona zenéjét hallgatták. Esetleg a pap latin imáihoz hasonló magyar szövegű éneket énekeltek. Bizony nem a legszebb az ilyen részvétel. A pap, meg a hívek, nem ugyanarra a dologra figyeltek. De akkor mit mondjunk a csendes miséről? A pap halkan olvassa azt, amit saját magának, azt is, amit az énekkarnak, meg azt is, amit a híveknek kellene mondaniuk. A hívek pedig vagy a mennyezetet nézték, vagy pedig azt imádkozták, ami éppen az eszükbe jutott. Ez a legszegényesebb istentisztelet.

7. Napjainkban már új időket élünk. Lassanként megint megszépül a szentmisénk. Igen örülök, hogy ebben a korban élünk és istentiszteletünk megújítása a mi munkánk is.

A szentmisére mindig hozzatok imakönyvet magatokkal. Legyen kezetekben a gépelt szöveg is. Ezekről a szentmise új énekeit olvashatjátok le. Akinek még nincs énekeskönyve, karácsonyra ezt kérje a kis Jézustól. Lehetőleg kottás legyen, a címe: Hozsanna. A kántor kedvesnővér mindig kiteszi táblájára a vasárnap sorrakerülő énekek számait. Nézzétek csak, ma is ott vannak. 222, 112 stb. Senki se legyen rest, még a szentmise kezdete előtt keresse ki és szentképpel jelölje meg az énekeket. A nagyobbak segíthetnek ebben a kicsiknek.

Nincs illetlenebb dolog a jó Istennel szemben, mintha valaki tétlen a szentmise alatt. Ezért, ha közös ima van, azt mondjuk. Ha ének, könyvünkből, vagy a külön lapról énekeljük. Ha megszokjátok, annyira megszeretitek majd az énekeket, hogy még odahaza is ezeket dúdolgatjátok.

A nagymamát, vagy az anyut kérjétek meg, hogy egy-két régi szép énekre tanítsanak meg benneteket.

Rövidesen nektek is lesznek kedves énekeitek és örültök, ha szentmise alatt ezeket énekelhetitek.

8. Igértem, hogy ma az énekkar tagjairól is esik szó. Rájuk is igen nagy szükség van, akárcsak a ministránsokra. Az istentisztelet során sok olyan ének fordul elő, mely nincs bent a Hozsannában. Ezek között sok a latin és így csak az tudja őket énekelni, aki az énekkarban megtanulta. Nagy ünnepeken, hogy még szebb legyen a szentmise, híres

zeneszerzők, sokszor többszólamú énekeit adják elő. Az ilyesmire is sok próba kell. De a sikeres szereplés után dicséri is mindenki az énekkart! Még a megszokott népénekhez is szükség van az énekkarra. Ők vezetik az egész templom énekét. Megmutatják, hogyan kell szépen - nem elnyújtva, nem is elsietve - énekelni. Szeretném az énekkart még jobban megerősíteni, ezért kérem, hogy minél többen álljatok be. Aki az iskolában karénekes, az templomi énekkarban is megfelel. Itt ezenfelül még az is szükséges, hogy az énekesek nagyon szeres-sék Jézust, és az Ő kedvéért szívesen eljöjjenek a próbákra is.

9. A hittanórán úgy tanultuk, hogy a szentek a mennyben állandóan szép énekszóval dicsérik a jó Istent. Vajjon mit énekelnek? Biztosan a glóriát, meg a sanctust, de olyan szép dallamra, melyhez még a legnagyobb zeneszerző sem tud hasonlót írni. A jó Isten azonban szívesen figyel földi gyermekeinek énekkarára is. Szereti éneküket még akkor is, ha néhanapján hamisat fognak. Úgy veszi, hogy a templomi ének próbaszereplés a mennyországi énekkarba.

JÖNNEK A BETLEHEMESEK

Cél: Rámutatok a betlehemezés vallásos jelentőségére és néprajzi értékére. Buzdítok, hogy a gyermekek odahaza is készítsenek betlehemet.

1. A Kossuth Lajos-utcában tegnap este a gyerekek százszor is kiszaladtak a kiskapuhoz. Les-ték, hogy mikor tűnnek fel a betlehemesek. Végre az egyik sarkon feltűnt a hosszúruhás angyalokból és subás pásztorokból álló kis csapat. A gyerekek izgalma tetőfokra hágott: „jönnek a betlehemesek”. A legtöbb helyen szeretettel fogadták őket, és nagy volt a gyermekek öröme is. Maguk a szereplők azonban, amikor hazajövet tapasztalataikról nekem beszámoltak, nem voltak egészen megelégedve. Ilyenformán panaszkodtak: „Az atya mondta, hogy a betlehemezéssel is a jó Istent tiszteljük. Azt akarjuk, hogy mindenki örüljön a kis Jézus születésének. Mondtuk is szép verseinket, énekeinket és imáinkat, de a nagyobb gyerekek alig figyeltek erre, Inkább csak az angyalok szárnya, és az öreg pásztor szakállá érdekelte őket. Elnevelték magukat, mikor játék közben a pásztorok lepihentek. Röviden, nem úgy fogadtak bennünket, mint akik a jó Istent tisztelik, hanem mintha cirkuszosok lennénk.” Arra kértek, hogy a vasárnapi misén óróluk be-

széljek, mondjam el, hogy mire való a betlehemezés. Természetesen örömmel teljesítem kis betlehemeseim kérését.

2. Beszéltem már arról, hogy a legszebb feladat, melyet katolikus fiú végezhet az, ha az áldozatunk bemutatásánál segédkezik, azaz ministrál. A lányok meg azzal teszik a legszebb szolgálatot Istennek, amikor a kóruson énekelnek, vagy az oltárokat díszítik. De igen szép feladat az is, amelyet a fiúk és lányok közösen végeznek, amikor a kis Jézus születését hirdetik a jóakarátú embereknek. Ilyenkor azt teszik, amit az angyalok tettek az első karácsony éjszakáján, vagy amit az atya tesz, amikor a karácsonyi misén prédikál. Természetesen a legrendesebb lányokat és fiúkat válogattuk ki erre a szép feladatra.

3. Igen szép a betlehemeseknél az, hogy minden ajtón kopogtatnak. Ott is, ahol sokpénzű, ott is, ahol szerényebb emberek élnek. Még szebb, ahogyan előadják mondókájukat. Magyarországon ősrégi szokás a betlehemezés. A tudósok összegyűjtötték és le is írták, hogy vidékenként régen hogyan végezték. Ez a szokás apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre szállt át. A mi kis betlehemeseink is a magyar betlehemezés e szép régi szokását újítták fel. Százados, régi versikéket mondanak és ugyanilyen nótákat énekelnek. A napokban olvastam az egyik ujságban, - pedig nem is katolikus lap volt - hogyan ajánlják a dolgozóknak, nyissanak csak nyugodtan ajtót a kopogtató betlehemesek előtt.

4. A betlehemesek is, úgy mint a színészek szerepet mondanak. Eljátsszák darabjukat, mert

így könnyebben megértik az emberek, hogy miről van szó.

Most azoknak, akiknél még idáig nem jártak betlehemesek, elmondom, hogy milyen szereplőket látnak majd köztük, ha náluk lesznek. Azok a gyerekek, akiknél már voltak, elmehetnek a másik utcában lakó nagymamához, vagy keresztmamához és ott, ezután már okosan hallgassák meg a betlehemeseket.

5. Legelől az angyal megy a csapatban. Ő kéri a bebocsájtást, ő mondja a beköszöntőt is. A Szentírásból tudjuk, mekkora szerepük volt az angyaloknak első karácsonykor. Mint a jó Isten követői a pusztában legeltető pásztoroknak vitték a hírt. Ők maguk is boldogok voltak, mert a született Kisdéd, nekik is királyuk. Vidáman énekelték a legelső karácsonyi éneket. Most a mi angyalunk mondja, amit az igaziak mondtak: Glória, dicsőség az Istennek. A másik angyal a kiugrós csillagot viszi. Ilyenre ugyan Jézus születésekor nem volt szükség. Bár éjszaka volt, de örömében a sok csillag szinte nappali fényt adott. A keleti égen pedig egy üstökös, hosszú csóvájával a kis király születési helyét mutatta. Biztosan erre az üstökösre emlékeztet a kiugrós csillag.

Sokan a pásztorokat csodálták meg a betlehemesek közül. Elsősorban a kenderszakállas öreg pásztor, aki még hangját is elváltoztatja, hogy idősebbnek tűnjék. Azokat a régi jó embereket jelenti ő, akik bíztak a próféták jövődöléseiben. Remélték, hogy még ők is megláthatják az emberek Megváltóját. Az öreggel van fia, a fiatal pásztor is. Ő

kémleli az éjszakát és a kerítést, hogy nem leselkedik-e valami veszély a jószágra. A nagy eseményt mégiscsak a legkisebbik pásztor, a kisbojtár veszi észre. Ő figyel fel a titokzatos fényre Betlehem felől.

Hallani fogjátok, éppen úgy, mint a hittanórán tanultátok, az angyalok és pásztorok találkozását. Utána meg azt, hogyan indulnak el Betlehem felé a pásztorok. Mindegyik viszi ajándékát a kis Jézusnak. A betlehemezésben talán a legszebb jelenet - a nénik még könnyeznek is, amikor látják - miképpen adják oda egymásután ajándékaikat a pásztorok. Báránkát, sajtot, vagy ha más nem kerül, éneket, vagy furulyaszót.

A mi betlehemeseink között van olyan is, aki Szűz Mária szerepét alakítja. A boldog kismamáét, akinek az a dicsőség jutott, hogy Isten Fiának lehett az édesanyja. Ezért a pásztorok neki is köszöntőt mondanak. Észreveszitek majd azt a fiút is, aki meg szent Józsefet játsza. Ő vigyáz a kis családra, mert ő a gondviselője.

7. A betlehemeseknek meghagytam, hogy minden kisgyereknek mutassák csak meg nyugodtan hordozós betlehemüket. Hagyják, hogy a kisgyermek gyűjthassák fel benne a villanyt. Nézzétek is meg jó alaposan. Azért mondom ezt, mert szeretném, ha a fiúk az otthoni karácsonyfa alá készítenének betlehemet. A díszítés a lányok munkája lehetne. Biztosan találtok odahaza régi karácsonyi levelezőlapokat. Ezeken nem fenyőág és karácsonyfadísz látható, hanem az igazi karácsony képe: Jézus születése. Kis ollóval néhány ilyen lapból ügyesen ki-

vágjátok a házi betlehem szereplőit. Ha szerencsések van, még csacsi is akad. Ha kartonból támasztékot ragasztotok mögéjük, állni is fognak. Minél több szereplő, ember, vagy állat, annál jobban hasonlít munkátok az igazi betlehemhez.

8. Amikor majd házszentelésre megyek, meglátom, ki hallgatott rám, ki készített betlehemet és ki mennyire volt ügyes. A testvérek ne árulkodjanak majd, ha az apuka is segített a kis istállót megépíteni. Egyébként is jó, ha az egész családot bevonjátok a betlehem készítésébe.

9. Befejezésül még egyet kérek: segítsetek, hogy sikerüljön a betlehemezésünk. Mire a kis csapat hozzátok érkezik, a lakás már legyen rendben. Készítsetek helyet a betlehemnek és a szereplőknek. Tartsátok együtt a családot. Intézzétek el, hogy a szomszédok is hívják be a betlehemeseket. Így segíthettek abban, hogy még szebb legyen a karácsony.

BÉKESSÉG A HÁZNAK

Cél: Megmagyarázom a házszentelés régi szép szokását. Ezzel elősegítem, hogy a gyermekek tevélegesen vegyenek részt benne.

1. Vízkereszt ünnepét, másik nevén Háromkirályok ünnepének is nevezik. Arra az eseményre emlékeztet, hogy a Napkeleti Bölcsek egy csodálatos csillag vezetésével megtalálták a kis Jézust. Tudjuk, milyen bőséges volt a szeretetből magukkal hozott ajándék is: arany, tömjén és mirha. Valahol azt is olvastam, hogy a három királynak más-más színű volt a bőre. Az egyik a fehér, a másik a sárga, a harmadik meg a szerezcsen népeket képviselte. Mintha az egész világ minden népe a kis Jézust köszöntené!

2. Hallottátok, amint hirdetem, hogy vízkereszt ünnepén megkezdjük a katolikus családok lakásainak a megszentelését. Akik óhajtják, hogy hozzájuk elmenjen az atya, iratkozzanak fel a sekrestyében. Sok gyerek már igen várja a házszentelést. Egyesek azért, mert csak ezután szabad hozzányulniok a karácsonyfához. (Meg is számolom majd, hány üres szaloncukor-papír árulkodik egy-egy gyermek torkosságáról.) Mások meg azért várják, hogy bemutatassák saját készítményű betlehemüket.

3. A házszentelés azonban ezeknél sokkal fon-

tosabb dolog. Beszéljünk csak arról, hogy miért mennek el az atyák a lakásokat megszentelni.

Előbb mondtam, hogy a háromkirályok látogatása olyan volt, mintha a világ minden jószándékú embere meglátogatta volna Jézust. A házatokba jövő tisztelendő bácsi viszont az Úr Jézust jelenti. Az atyán keresztül Ő adja vissza a jószándékú embereknek a látogatását. A királyok sem mentek üres kézzel, az atya is visz hozzátok ajándékot. Kincse, aranya ugyan nincs, de többet visz ezeknél: Jézus áldását. Ezt jelenti ugyanis a lakásszentelés.

4. Figyeljete, elmondom a lakásszentelés szertartását. A tisztelendő bácsi utcai ruhában érkezik. A nagykabátja alatt azonban szép papi ruha van. Ruhája is jelenti, hogy Jézus nevében jött. Tanuljátok meg azt is, hogyan kell ilyenkor fogadni a köszöntését. Ő mondja: „Békesség a háznak”. Ti meg ráfelelitek: „És minden lakójának”. Ministráns is kíséri a tisztelendő bácsit. Az elkészített kis oltárra leteszi a szenteltvizet, a tömjéntartót, meg a szentelt krétát.

5. Ezután az atya röviden elmondja a Háromkirályok történetét: „Bölcsek jöttek napkeletről Betlehembe az Urat imádni. Átadták értékes ajándékaikat is. Aranyat a nagy királynak, tömjént az igaz Istennek és mirhát az Ő temetésére.” Ezután az atya a Szűzanyának nagyon szép imáját mondja el. Mária akkor mondta el először ezt az imát, mikor megtudta, hogy a kis Jézusnak édesanyja lesz. Most mintha Jézusával együtt ő is betérne hozzánk elmondani örömeinekét, hogy már meg is született kisfia.

6. Közösen az egész család elmondja a Miatyánkot. Azt valljuk meg, hogy otthonunkban is úgy akarunk élni, ahogyan a mennyei Atya gyermekeihez illik. Ezalatt az atya szenteltvízzel hinti meg a lakás minden szobáját. Ez a víz még egészen új, egészen friss. Vízkeresztre szentelték. Ezen a napon ugyanis nemcsak a Háromkirályokat, hanem azt az eseményt is ünnepelték, hogy Jézus a Jordán vizében megkeresztelkedett. Ezért régen a hittanulók is ezen a napon vették fel a keresztség szentségét. A szenteltvíz a keresztvízre emlékeztet. Egyszer ti is a jó Isten gyermekei lettetek a keresztvíz erejéből. Akkor az áteredő bűnt mosta le lelketekről a víz. Mai emléke a szenteltvíz pedig a bűn kitalálóját, a gonosz lelket kergeti ki a lakástokból.

A szenteltvízzel történő meghintés után következik a tömjénezés. Oly szép, mikor a tömjénfüst fölfelé száll. Jólesik kellemes illata is. A tömjénfüstje az imádságot jelképezi: amint a tömjénfüst felfelé száll, úgy szálljon a mi imánk is Istenhez. Amilyen kellemes nekünk illata, olyan szívesen fogadja Isten is imánkat.

Ezután két szép imádságot mond az atya. Az egyikben arra kéri Istent, hogy amiként a bölcsek a csillag vezetésével Jézushoz jutottak, úgy bennünket meg hitünk fénye vezessen el örökre és elszakíthatatlanul hozzá. A másik imádság közben pedig az atya kereszttel megáldja a lakást. Benne titeket is. Azt kéri, hogy legyen otthonotokban egészség, tisztaság, győzzenek az erények a bűnök felett. A lakók legyenek alázatosak, jók és béke-

tűrók. Közben ti is kérjétek majd az Istentől, amit az atya kér. A könyörgés végén pedig hangosan mondjátok az ament.

7. Az atya nálatok hagyja látogatásának és áldásának maradandó emlékét. Szentelt krétával felírja az ajtó szemöldökfájára az évszámot és a Háromkirályok nevének kezdőbetűit. Ha megkértek, szívesen odaadom majd a krétát, hogy ti írhattok. Még diktálom is, mint kell írni. Így a ti betűitek hirdetik az egész évben, hogy lakástok megszentelt otthon. Ez évben nálatok járt Jézus. A felírás azonban valamire kötelez is benneteket. A keresztény ember számára nemcsak a templom, az otthon is szent hely. Megszentelt helyen pedig nem illik akárhogy viselkedni. Kísértésben, bűnveszélyben, de még a veszekedés kitörése előtt is nézzetek csak az ajtó fölé. Tudni fogjátok, mit kell tennetek.

8. A mai prédikáció végén még kérek valamit tőletek. Először azt, hogy legalább a házszen telésig kegyelmezzetek meg a karácsonyfának. Szép önmegtagadás lesz ez cserébe a jó Isten áldásáért. A másik kérés elsősorban a kislányoknak szól. A lakásnak lehetőleg legszebbik szobáját készítsétek elő a házszen telésre. Az asztalra tegyetek fehér terítőt, gyertyák közé feszületet és virágot. A szente lés idején az lesz családotok oltára.

Végül, ha odahaza a testvérek, vagy a szülők között valami nézeteltérés lenne, a szente lésig simítsátok el. Legyen igaz a belépő atya köszöntése: „Békesség e háznak”, meg a ti válaszotok: „És minden lakójának”.

IDEGEN SZAVAK ÉS ISMERETLEN JELEK

Cél: A leggyakoribb nem latin kifejezések és jelképek kerygmatis magyarázata.

1. A nagy és híres templomokat, mint pl. a Budavári Mátyás templomot mindig sok látogató és turista keresi fel. Meg szeretnék ismerni a templomok szépségeit és kincseit. A látogatókat idegenvezetők kísérik. Ezek megmagyaráznak, megmutatnak mindent.

Ebben a templomban ti nem vagytok idegenek, idehaza vagytok. Van azonban itt is egy-két kincs és ismeretlen szépség a ti számotokra is. Na, ne aranyra, vagy drágakövekre gondoltok most. Lelki értékekre és szépségekre gondolok. Nap mint nap találkoztok velük és mégsem ismeritek.

2. Örömmel hallgatom, milyen szépen, hangosan mondjátok a szentmise magyar nyelvű imádságait. Annyira megszoktuk már, mintha mindig így lett volna. Jó értelmünkkel is bekapcsolódni a szertartásokba. Azonban mégiscsak megüti fületeket egy-két szó. Ezeket nem fordították magyarra és így nem ismeritek. Ezenkívül templomunkban sok az ábrázolás és jelkép, egy-kettőn megakad a szemetek és nem tudjátok, mit jelentenek. Az idáig nem értett szavak és ábrázolások szépet mondanak nektek is. Ismerkedjünk meg velük. Egyébként is

illik, hogy otthonát és otthoni szokásait mindenki ismerje.

3. Kisgyermek koromban én azt hittem az alleluja szóról, hogy ezt jelenti: feltámadt Jézus. Azért gondoltam ezt, mert a plébános úr, meg a kántor úr mindig csak húsvét táján énekelték. Ti már figyelitek, sőt mondjátok is a szentmise szövegét. Eszrevehetitek, hogy a nagybőjti idő kivételével az egész évben előfordul az alleluja. Tehát nyilván nem azt jelenti, amit én kiskoromban gondoltam. Akkor mit jelent?

Azok, akik a régi imádságokat írták, nemcsak folyton sóhajtoztak: „jaj Istenem, de nagy az én bajom!” Inkább annak örültek, hogy Istenük van, aki sokkal erősebb a gonosznál. Ellenségeit mind egy szálig le tudja győzni. Boldogok voltak azért is, mert az Isten jó. Meghallgatja övéit. Igazságos is és előbb, vagy utóbb mindenkinek fizet, érdeme szerint. Örömeükben éltették, éljenezték az Istent. Azt akarták, hogy mindenki így tegyen: dicsérje, éltesse az Istent. A régiek nyelvén ezt az éljenezést egy szóval így fejezték ki: alleluja. Isten legnagyobb győzelmének ünnepe húsvét. Ekkor győzte le a halált és a bűnt. Ilyenkor még jobban örülünk, még több az alleluja, mint más időben. Bármikor halljuk, vagy mondjuk tehát az alleluját, az Istenre gondoljunk, akit jó dicsérni.

4. „I. H. S.” Sok helyen találkozunk e három betűvel. A miseruhára és az oltárterítőre ráhímezték, a templom falára is odafestették, de még a gyóntatószék faragott díszítéseiben is előfordul. A „H” betűre néha keresztet is rajzolnak. Akárhogy

is silabizálgatjuk, nem tudunk a betűk értelmére rájönni. Pedig kell, hogy jelentsenek valamit, ha oly sok helyre odaírták őket. Ez a három betű monogram, azaz névrövidítés, de nem magyar, hanem görög betűkkel. Ha az I helyett J-t, a H helyébe É-t, az S helyett pedig Z-t olvastok, akkor a három betű együtt: JÉZ. Gondolom, hogy már mindegyitek eltalálta, hogy az Úr Jézus nevének a monogramja, azaz rövidítése ez a három betű. Biztosan nem azért írták fel annyi helyre, hogy valamivel az üres felületeket betöltsék. Zsebkendők sarkában sem dísznek szolgál a monogram. Amin ez a három betű olvasható, az Jézusé. A miszeruhában az Ő áldozatát ismételjük meg, az oltárterítő az Ő oltárát díszíti, még a gyóntatószékben is Jézus hatalma bocsátja meg a bűneinket.

5. Jó tudnotok Jézus nevének magyar értelmét is. Arról már sokszor esett szó, hogy minden név jelent valamit. Az Istvánok pl. tudják, hogy győzelmi koszorút, a Zsuzsannák pedig, hogy liliomot jelent a nevük. Néha bizony túl szép egy-egy gyermek neve, mert nem úgy viselkedik mindig, mint nevéhez illenék. Jézus zsidó eredetű neve azonban igazat mond. Magyarul ugyanis annyit jelent, hogy az emberek megváltója. A H betűre rajzolt kereszt még arra is emlékeztet, hogy Jézus a kereszten váltott meg bennünket.

6. Közismert a templomokban gyakran szereplő másik monogram is. Sokan nem helyesen ismerik, P-nek, meg X-nek olvassák. Azt gondolják, hogy PAX, ami magyarul békét jelent. Pedig ennél sokkal többet jelent.

Ez a két betű is Megváltónk monogrammjára és ugyancsak görög betűkből áll. Megváltónknak is, akárcsak nektek, kettős neve volt. Jézus és Krisztus. Az I H S Jézus rövidítése, a P X pedig Krisztusé. Csak olvasni kell tudnunk. Először az X betűt olvassuk és K-nak ejtjük. Azután pedig a P-t, mely a görögben is, meg az oroszban is R. A kettő együtt KR, vagyis Krisztus.

7. Ennek a szónak is van magyar értelme. Amikor a krizmáról beszélgettünk, már említettem. A keresztelekor krizmával kenték meg fejünket, bérmláláskor pedig homlokunkat. A Szentlélek Úristen is felkenete a mi Jézusunk testét, nem olajjal, hanem szentséggel és hatalommal. Így lett főpapunk és királyunk, Krisztus tehát felkentet jelent.

Én úgy sajnálom Jézust, amikor Istentől adott szent nevét a durva beszédű emberek csak úgy káromolják. Ti sose káromoljátok, inkább igen szeressétek ezt a két szót: Jézus Krisztus.

8. A háromszöggel a mértanban csak az ötödiktől felfelé ismerkednek a gyermekek. A templom díszítésében azonban már az elsősök is fedeznek fel háromszöget. Néha még szemet is rajzolnak bele. Kisgyermek koromban azt mondták, hogy Isten szeme az, mely mindent lát. Félttem is tőle egy kicsit. A háromszög nyilván a Szentháromságot jelenti. A három különálló szöglet egy mértani idomot alkot. A különálló személyek is egy Istenben egyesülnek.

9. Igen sokszor mondunk a szentmisében és azon kívül is ament. Ez sem magyar. Nyelvünk nem is tudja egy szóval lefordítani. A régiek akkor

mondtak ament, ha valamibe beleegyeztek, vagy helyeseltek, vagy valamivel egyetértettek.

Amikor áldozunk, az atya a Szentostyát mutatja és mondja: Krisztus Teste. A mi feleletünk: Amen. Elhisszük, hogy a Szentostyában Krisztus van jelen. Az imádság végén, amikor az atya az egész hívő sereg nevében imádkozik, ismét ament mondunk. Ezzel kifejezitek, hogy ti is kéritek, amit a közösség kér. A Hiszekegy végén is van Amen. Ezzel meg hitünket erősítjük meg: Úgy hisszük, amint azt elmondtuk. A szentmisében a Miatyánk előtt a pap együtt mutatja fel Jézus testét és véréét. A közös amen ilyenkor azt jelenti, hogy Krisztus Urunkkal egyesülve mindannyian imádjuk Mennyei Atyánkat.

10. Biztosan nagyon jól tudjátok, hogy nem mindig a hosszú ima tetszik az Istennek. Ő a szívünket nézi. Azt, hogy mire gondolunk imádság közben, és hogy mennyire szeretjük Őt. Az „Amen” milyen rövidke szó. Csupán két szótag és mégis mennyit jelent. Az amen is imádság, ha szépen mondjuk ki.

Az elmondottakon kívül még sok ismeretlen szépség van templomunkban és ismeretlen kincsek az imádságok szavai között. Igen szeretném, ha ezentúl megkérdeznétek, amit nem ismertek.

A NEGYVENNAPOS KIS JÉZUS ÚTJÁN

Egyházkelő

Cél: Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe táján emlékeztetem a gyermekeket a templomban történt bemutatásukra. Az édesanyai hivatásnak egyik igen szép, de sajnós feledőbe menő szempontját mutatom meg.

1. Két nagyon nehéz kérdést teszek fel. Gondolkodjatok a válaszon. Első: Ki a legszerencsétlenebb, legboldogtalanabb ember a világon? Segítek gondolkodni. Talán az, akinek a tavalyi árvíz idején összedőlt a háza és benne mindene elveszett? Bizony ez óriási kár volt. Az árvíz elmúltával azonban nekiláttak új házat építeni, a jó emberek is segítenek rajtuk, és néhány év elmúltával majdcsak rendbejönnek. Talán a gyógyíthatatlan beteg a legszerencsétlenebb? Igen nagy baj ez is. Sajnálunk és segítenünk kell az ilyen embert. De ha még bele is halna betegségébe, ha Istenben hisz, lelke a mennyországba juthat. Most már biztosan tudjátok: az a legszerencsétlenebb, aki nem juthat oda, mert már elkárhozott.

Másik kérdésem: Ki a legboldogabb ember? Ugye az, aki bejut a mennyországba. Ezenkívül ki még a legboldogabb? Erről sokat lehetne beszélgetni.

Ismertem egy anyukát. Éppen ment a templomba, kisbabáját vitte egyházkelőre. Ő mondta magáról, hogy legboldogabb a világon. El is hiszem neki.

2. Ha a szentmise után hazamentek, vagy ha anyukátok most itt van, akkor meg útközben, kérdezzétek meg tőle, hogy boldog volt-e akkor, amikor először jött el veletek a templomba. Egészen biztosan azt mondja, hogy nagyon boldog volt.

Elmondom, miért olyan boldog az az anyuka, aki kisbabájával egyházkelőre jön. Minden anyuka tudja, milyen veszélyben van élete s milyen könnyen meghalhatna, amikor kisgyermekét a világra hozza. Napjainkban is előfordul ilyen tragédia, de régebben igen sok édesanya halt meg szülésben. Kisbabája így mindjárt árva lett. Tehát amikor a szülés után anyuka először a templomba jön, a saját életét köszöni meg Istennek. De az anyuka mást is tud. Tudja, milyen sokat ér a gyermeke. Többet, mint bármily kincs a világon. Mennyire várta a kisbabáját, hogyan számolgatta a napokat, míg végre megjött. Az apukával, nagyszülőkkel, rokonokkal együtt örül. Fogadja a gratulációkat. Templomba jövet tehát, mint Isten ajándékát köszöni meg a gyermekét. Azt, hogy Isten a lelkét megteremtette és ezidáig vigyázott, meg azután is vigyáz rá.

Akinek kis testvére, vagy kis unokatestvére születik, az biztosan el fog jönni édesanyjával együtt a templomba és végignézi az avatást. A legtöbben közületek még nem láttak ilyesmit. Elmondom, hogyan történt, amikor titeket hozott ide anyukátok.

3. A napokban, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén is egyházkelőre gondolunk. Jézus életének

arra az eseményére emlékeziünk, hogy Szűz Mária elvitte Őt negyvennapos korában bemutatni a templomba. Utána is számolhattok az időnek, ha február 2-től visszaszámoltok negyven napot, december 25-hez, Jézus születésnapjához érkezünk. Gyertyaszentelőkor eljöttök a szentmisére és a körmeneten is részt vesztek. Jusson majd eszetekbe a ti bemutatástok is.

4. Az egyházkelő szertartása - sok helyen avatásnak is nevezik - veletek is ott kezdődött, ahol a keresztelestek: a templom kapujában. Nem a keresztmama, hanem az anyuka tartott karjaiban. A tisztelendő bácsi elétek ment és égő gyertyát adott anyukátok kezébe. Anyu karja olyan volt, mint egy szép oltár. Rajta ti voltatok az ajándék, égett még a gyertya is.

Ezután az atya Jézus életrajzából, az Evangéliumból azt a történetet olvasta fel, amely a negyvennapos Kisded bemutatását mondja el. A katolikus édesanyák ugyanis, mikor egyházkelőre jönnek, Szűz Máriát utánozzák. Az Evangélium még elmondja azt is, hogy Mária és József hálából ajándékot is vittek a templomnak. Egy pár gerlicét. Én azt szoktam az édesanyáktól kérni, hogy fiukat küldjék majd ministrálni, kislányukat pedig engedjék belépni az énekkarba. Ez legyen ajándékuk a templomnak.

5. Az Evangélium elolvasása után az atya bevezetett benneteket a templomba. Anyunak azt mondta: „Lépj be Isten templomába, imádd a Boldogságos Szűz Fiát, aki gyermekkel áldott meg téged”. Eközben anyukátok biztosan arra gondolt, hogy néhány év és kézenfogva vezet majd benneteket ide. Nincs

is szebb, mint mikor a gyermek szüleivel jön a vasárnapi szentmisére.

6. Az oltárhoz érve az atya egy igen szép imát mondott. (Egyszer már szó volt erről az imáról, amikor a házszenstelésről beszéltünk.) A Szűzanya imája ez. Köszönetből legelőször Ő mondotta el, amikor megtudta, hogy Jézus édesanyja lett.

Anyuka ezután elmondta értetek a Miatyánkot. Istenem, ki tudná megmondani, hogy ezenkívül hányat mondott még értetek! Talán eszetekbe sem jut, mennyit imádkozik értetek édesanyátok! A tisztelendő bácsi egy másik imában azt kérte a jó Istentől, hogy veletek is úgy történjék, mint a gyermek Jézussal. Ahogy növekedtek, mindig okosabbak és kedvesebbek legyetek. Isten és az emberek örüljenek, ha látnak titeket.

A szertartás azzal fejeződött be, hogy az atya anyukával együtt megáldott benneteket. A pap áldása segítség: Ahogyan ilyen szépen, szerencsésen eljutottatok ide a földi templomba, mindketten bejussatok az égi templomba, a mennybe is.

7. Azt még elfelejtettem mondani, hogy az atya szertartás közben többször is figyelmeztette anyukátokat: ne csak örüljön kisbabájának, hanem gondoljon a kötelességeire is. Intéssel, jó példával, de ha szükséges, még keményebb eszközökkel is vezessen benneteket a jóra. Kötelessége a rossztól visszatartani benneteket. Sok gyermek haragszik anyukájára, amikor „prédikál”, vagy a munkára szorítja. Lázadozik, mikor szabadidejének határt szab. Alig merem mondani, hogy ilyenkor néhány gyermek még rosszat is mer anyukájának kívánni. Még

egyszer mondom: Édesanyátok kötelessége, hogy testetekre és lelketekre jól vigyázzon. Ha néha szigorú, mégis biztosan jót akar és szeret benneteket.

8. Azzal kezdtem, hogy ki a boldog és ki a boldogtalan. Így is fejezem be. Az az anyuka is boldogtalan, akinek a gyermeke elfelejti, hogy kisbaba korában a templomba vitték, és nagyobb korában sem akar idejárni. Egy gyermek mondta egyszer anyukájának: „Hagyj már békében azzal a templommal, ez már nem divat!” Hogy fájhatott ez szegény édesanyának! Hisz ő tudja a legjobban, hogy a templomba járás nem divat kérdése. A divat jön és elmúlik, tegnap más, mint ma, ma más, mint holnap. Az Isten viszont mindig ugyanazzal a szeretettel vár ránk a templomban, akár kicsik vagyunk, akár felnőttek. Istenre mindig szükségünk van: tegnap, ma és holnap.

JÉZUS A MI ÁLDOZATI BÁRÁNYUNK

Cél: Az áldozatnak és Krisztus áldozatának fogalmát próbálom elmagyarázni a gyermekeknek. A szentmise áldozati jellegének bővebb magyarázatára később kerül sor.

1. Nehéz lenne megmondani egyszerre, hogy hány szertartásról tanultatok már idáig a vasárnapi prédikációk alatt. Mi katolikusok szépnek és fontosnak tartjuk vallásunk szertartásait. A keresztesség pl. azért fontos, mert Isten gyermekévé tesz, a bérmlás után pedig már felnőtteknek számítunk „Isten népében”. Mily szép az is, amikor az édesanya templomba hozza gyermekét, hogy megköszönje Istennek.

2. Ma és a következő vasárnapokon, egészen húsvétig, a világ legszebb és legfontosabb szertartásáról hallottok. Isten népének ünnepi áldozatáról, a szentmiséről lesz szó. Vasárnaponként mi magunk is résztveszünk ebben az áldozatban. Arra akarlak benneteket megtanítani, hogyan lehetne ezentúl még figyelmesebben a szentmisébe kapcsolódnunk. Milyen szent gondolat jusson eszünkbe a szentmise egyes szertartásai közben. Nagyon fontos ez. Aki ugyanis érti a szentmisét, az tisztában van katolikus hitével. Csillagos ötös jár neki hittanból. Aki pe-

dig komolyan vesz részt a szentmisén, az biztosan jó katolikus, jóviszonyban van az Istennel.

3. Sokszor hallottátok már ezeket a szavakat: áldozat, áldozatos. Azt is tudjátok, hogy szüleitek sok áldozatot hoznak értetek. A bibliai történetből emlékeztek a jó Ábel áldozati báránkjára. Arra is, hogy Ábrahámtól egyetlen fiának feláldozását kérte az Isten.

Amikor Ábel a báránkját odaadta, arra gondolt, hogy Istennek, a világ legfőbb Urának adja hálából azért a sok jóért amit Istentől kapott. Közben azt is megköszönte Istennek, hogy él, hogy egészséges, hogy jó szülei vannak. Azt is, hogy süt a nap és ha szükséges, esik az eső. Hogy jó zöld fű terem báránkjái számára. Ha pedig szüksége volt valamire, úgy gondolta, hogy odaadott báránkjája fejében, kérheti azt az Istentől.

Foglaljuk össze tehát, mennyi jót tett Ábel, amikor áldozatát bemutatta. Elismerte, hogy az Isten az Ura, megköszönte jóságát és tőle kérte, amire szüksége volt.

4. Régesrégen nemcsak az igaz Ábel, hanem a bűnös emberek is szoktak bárányt áldozni. Szereték volna valahogyan megtisztítani a lelküket. (Akkor még nem volt szentgyónás.) Érdekesen folyt le ez a bűnbocsájtó áldozat. A templomban, a hívek közé állították a bárányt. Bűnbánó imádságot mondtak a báránnyra tették a kezüket. Bűneiket akarták így átadni a báránynak. Ezután a sivatagba kergette az állatot: hadd pusztuljon el és múljanak el vele együtt az emberek bűnei is.

5. Akadtak emberek, - és sajnos igen sokan -

akik azt gondolták, hogy becsapják az Istent. Éppen azzal akarták Őt megcsalni, amivel a szeretetüket kellett volna megmutatniok: az áldozatokkal. Úgy gondolták, hogy Istennek minden jó. Sánta bárányokat, leértékelt hibás ajándékokat akartak áldozatul adni neki. Közben a bűneiket sem bánták meg, az eszük sem volt ott, amikor áldoztak. Gondoljátok, hogy örült Isten az ilyen áldozatoknak? Bizony nem! Nem lelte bennük a kedvét.

6. Az egyik prófétával ezt nyíltan meg is izente az embereknek. De a próféta ugyanakkor azt is megjövendölte, hogy eljön az idő, amikor mindenütt tiszta és Istennek tetsző áldozatot mutatnak be az emberek. Ebben majd kedve telik az Istennek is.

Néhány száz esztendő telt el a jövendölés után, amikor az Úr Jézus megszületett. Harmincéves volt már, amikor egyszer a Jordán folyó partjára ment. Ott történt, hogy egy másik próféta, Keresztelő János Jézusra mutatott: „Íme, Ő az Isten báránya, Ő veszi el a világ bűneit”. Így tudták meg az emberek, miért jött hozzájuk a Názáreti Jézus.

7. Jézusra ugyanis nem Keresztelő János fogta rá, hogy Isten Báránya. Az Atya Isten akarata volt ez. Maga Jézus is áldozati bárány akart lenni. Kedvesebb Isten előtt, mint Ábel báránykája. Engedelmesebb, mint Ábrahám fia. Ez biztos, mivel Jézusban semmi hiba, semmi bűn nem volt, csak igen nagy szeretet az emberek iránt. Azért lett Isten létére ember is, hogy a bűnt kivéve mindenben hasonlítson hozzánk. Mint közülünk való ember képviselhesse ügyünket a jó Isten előtt. Valóban Jézus egész élete áldozat volt.

8. Azóta mi emberek, ha valamit meg akarunk az Istennek köszönni, mint Ábel a báránykát, mi Jézust tudjuk bemutatni áldozatul. Ha kérni akarunk valamit, megint csak Jézust adhatjuk oda. Ha pedig bűneink elengedését szeretnénk, tudjuk, hogy Jézus vállalta, hogy mint Isten báránya magára vegye és elvigye a világ bűneit.

Jézusnak az életébe került az, hogy az emberek helyett áldozat lett. Így teljesedett be az a jövendölés, melyről az előbb volt szó: Mindenütt a világon van már olyan áldozatunk, amelyben az Isten is kedvét találja.

9. Amikor vasárnap szentmisére jövünk, áldozatot bemutatni jövünk össze. Ajándékolunk áldozati bárányunkat, Jézus Krisztust adjuk oda Istennek. Most már értitek, miért mondtam, hogy a szentmise a világ legszebb és legfontosabb szertartása. Ezen nem nézők, hanem szereplők vagyunk. Mi is részt veszünk benne nemcsak szóval, hanem szívvel.

OLTÁRODHOZ JÁRULOK URAM

Cél: Röviden ismertetem a liturgikus testtartást. Külön szólok a közgyónás szertartásáról, fontosságáról. A tiszta szív feltétele a gyümölcsöző részvételnek.

1. Az egyik gyerek érdekes megfigyeléssel állított elem: „Atya kérem, én megfigyeltem, hogy misézés közben gyakran meghajolnak a papok. Azonban nem mindig egyforma mélyen. Egyszer majd a földig, máskor középszerűen, de van eset, hogy csak a fejüket hajtják meg. A közgyónás alatt pl. egészen mélyen hajol meg a miséző pap. Néha olyan furcsa ez a sok hajlongás. A történelmi filmekben a király körül hajlonganak ilyenformán a főurak.”

Felelet helyett én így folytattam: „Nem is soroltál fel minden tisztelet-adást. Elfelejtkeztél pl. a térdhajtásról. Ezzel köszöntjük érkezéskor az Oltáriszentséget és a főoltár keresztségét. Nem említetted a felállást sem. Ezzel meg a hívek köszöntik az áldozat bemutatására érkező papot.”

2. A gyermek okos kérdésére, miért kell a testünkkel is annyiféleképpen kimutatnunk a tiszteletet, ilyenforma magyarázatot adtam.

Tudjátok, hogy az ember testből és lélekből áll. Mindkettő az Isten adománya, mindkettőért köszö-

netet kell mondanunk. A legszebb hála az, amikor dicsőítjük Istent. Lelkünk kigondolja és megfogalmazza, testünk pedig kifejezi dicséretünket. Könnyű a nyelvünknek! Elmondja, vagy elénekli, amit gondolunk. De mit tegyen a testünk? Térdel, vagy áll, meghajol, vagy le is borul attól függően, hogy milyen érzést kell kifejeznie.

3. A szentmise szertartásait olyan korban határozták meg, amikor az emberek sokat adtak a külsőségekre. Az Isten imadására olyan szertartásokat írtak elő, mint amilyenek a királynak jártak ki. Nem kell ezeken ma sem megbotránkozni. Figyeljétek csak a ministránsokat. Szép és komoly mozgásaik azt a hitet erősítik bennünk, hogy nagy dolognál segítenek. Istennek mutatunk be áldozatot.

4. Említettük már a közgyónást, amikor a pap mélyen meghajol. A mai napon a szentmise kezdetét magyarázom el. Ennek a legfontosabb szertartása a pap és a hívek közös bűnbánata, a közgyónás.

Az osztályban valaki betörte az ablakot. A tettesen kívül más tanúja nem volt az esetnek. Osztályfőnöki óra következett s ezzel együtt a számonkérés is. Izgalmas volt a csend, amikor elhangzott a kérdés: „Ki volt a bűnös?” Ekkor egy fiú felállt, magára mutatott és mondta: „Tanár úr kérem, ne tessék haragudni, én voltam. A táskámat akartam a helyemre dobni, de az ablaknak repült.” A fiúk mind elismerték, hogy bátor és jellemes eljárás volt mindenki előtt beismerni a hibát.

5. A szentmise legelején, még lent az oltár lépcsőjénél, hasonlóan bátor és jellemes dolog történik. Az atya, majd a ministránsokkal együtt az

egész nép mélyen meghajolva magára mutat és bevallja, hogy kárt tett. Nem az ablakkal. Sokkal súlyosabb dologban: Istent és embertestvéreiket bántották meg. A testünk együtt érez a lelkünkkel. Meghajol, alázkodik. Szégyenében olyan kicsi lesz, amilyen csak lehet.

6. Miért van szükség arra, hogy bűneinket bánjuk? Jézus egyszer látta, hogy emberek jönnek a templomba. Kezükben ott voltak áldozati ajándékaik, melyeket az Istennek szántak, de lelküket a bűnök csúfították el. Ezt a tanácsot adta: „Ha ajándékozt az oltárra viszed és eszedbe jut, hogy valamilyen embertestvérednek panasza van ellened, hagyd ott az ajándékot, menj, békülj ki előbb embertestvéreddel és csak azután mutasd be az áldozatodat”.

Vasárnaponként templomba jövet bizony a mi szívünk sem kifogástalan mindig. A bűnös szív áldozatát aligha fogadja szívesen az Isten. Mit csináljunk? Haza nem mehetünk, mert közben elmúlnék a szentmise. Ha halálos a bűnünk, már tanultuk, hogy okvetlenül meg kell gyógnunk, ha pedig kisebb, itt az ideje, hogy bocsánatot kapjunk.

7. Aki nagyon bánja tettét, arról mondják, hogy fejét a falba veri. Itt a templomban úgy mutatjuk meg bánatunkat, hogy háromszor is megütjük a szívünket. Megérdemli. Nem tette meg a kötelességét. Nem szerette a jó Istent, kárt és fájdalmat okozott az embereknek is. Ütjük; nem simogatjuk, de nem is döngetjük. Egyik sem szép. Ökölbe szorított kezünket szívünkhöz érintjük és sajnálkozva gondolunk rosszaságunkra: „Én igen nagy vétkem”. Vádoljuk magunkat mindenki előtt. Isten előtt, aki mindent

tud, mindenre emlékszik. Szűz Mária előtt, mert mint Júdás, mi is elárultuk Jézusát, Isten szentjei előtt, akik ha vétkeztek is, mint mi, mégis komoly bánattal jóvátették hibáikat. Az embereknek is bevalljuk bűneinket, akiknek életét megkeserítettük. Ezután mindenkitől, Istentől, szentektől és az emberektől is bocsánatot kérünk.

8. Az Egyház azt akarja, hogy biztosan tiszta legyen minden jelenlévőnek a lelke. Ezért a közgyónással még nem ért véget a bűnbánat. Az oltár lépcsőin felfelé tartó pap így imádkozik tovább: „Kérünk Uram, vedd el bűneinket, hogy megtisztult lélekkel léphessünk szent oltárodhoz”.

De, mintha az oltár magasáig követnének a bűnök. Ezért az oltár védszentjeinek, az oltársírban pihenő két vértanúnak, sőt minden szentnek is kéri közbenjárását: „Kérjük Uram, hogy szentjeidnek, akiknek itt vannak ereklyéi és minden szenteknek érdemeiért bocsásd meg kegyesen minden bűnünket”. Ennyi bánatra, ennyi kérésre mit tehet az Isten? Szívesen megbocsájt. Régebbi bűneinkért nem kíván büntetni, az újabb kis bűnöket pedig elengedi. Neki is öröm az, ha gyermekei tiszta szívvel vesznek körül az oltárt.

JÉZUS TANÍT BENNÜNKET

Cél: Beszélek a gyermekeknek az Igében köztünk élő Jézusról. Rámutatok az Ige liturgiájának fontosságára.

1. Mit gondoltok, mit tenne Jézus, ha most látható formában eljönne az emberek közé? Talán csodálkoznék azon, mennyire fejlett a tudomány és az emberek rövidesen a holdba repülnek? Egyáltalán nem csodálkoznék. Tudta Ő ezt már előre. Az okosságot is Ő adta, ezért tudnak az emberek annyi mindent felfedezni. Akkor talán azon szomorkodnék Jézus, hogy sok a rossz ember? Gondolom, egy kicsit. Azonban sokkal jobban örülne, hogy még mindig vannak, akik szeretik. Örömében úgy kezdené földi munkáját, mint régen tette. Tanítaná az embereket, mert erre igen nagy szükségük van. Ha Isten nem mondja meg, azt sem tudjuk, hogy miért élünk. - Csodálkozni fogtok, ha mondom: Jézus napjainkban is épp úgy tanítja az embereket, mint régen tette. - Jézus mi közöttünk? - Oda vagyunk a csodálkozástól. Pedig így van. Emberi formájában Jézus az égben van. Onnét nem halljuk a szavát. Idáig úgy tudtuk, hogy a földön csak az Oltáriszentségben, az ostya formájában lakik közöttünk. Ebből nem beszél hozzánk.

2. Nagyon jól jegyezzétek meg, hogy Jézus kö-

zöttünk él a tisztelendő bácsik formájában is. Biztos ez? Biztos! Apostolainak és ezek utódainak a tisztelendő bácsiknak ezt mondta: „Aki titeket hallgat, engem hallgat”. Ebből az következik, hogyha a tisztelendő bácsi prédikál, vagy tanít benneteket, ugyanaz, mintha Jézus tanítana. Az atyák szavát, saját szavává változtatja, ezért az Úr Jézust hallgatjátok, mikor mi papok szólunk hozzátok. Ebben a pillanatban is tart a tanítás.

3. Jézus tanításának az időpontja, amint már tudjátok, a szentmise. Alighogy a legelején megbántuk bűneinket és egy kicsit imádkoztunk, máris kezdődik a tanítás. Az osztályban a tanítónéni az asztalánál, a tanár a katedráján ül és onnét tanít. A templomban is külön hely van a tanítás számára. Az oltártól kissé távolabb, kiemelkedő helyen díszes ülőhelyet készítünk, elé könyvtartót. Ez az isteni tanítás helye. Itt történik a katolikusok istentiszteletének első fő része az Ige liturgiája. Értetőbben így mondhatnánk: A szentmise első részében tanít bennünket az Isten.

4. Tanításhoz, tanuláshoz könyv is kell. Jézus is használt könyvet. Názáret városában történt, az istentisztelet elején. Jól látható helyre állt, könyvet vett kezébe és abból olvasott. Rajta függött minden szem. Az isteni tanítás tankönyve, amelyet Jézus is kezébe vett, a Szentírás. Nemcsak Ő olvasott belőle, hanem nekünk is megparancsolta ezt.

Mi az a Szentírás? Biztosan hallottátok már ezt a mondást: „Olyan igaz, mint a Szentírás”. Könyv, mely igaz az első betűtől az utolsóig. Nincs benne kitalálás, sem tévedés. Ilyen könyvet csak az Isten

írhatott. A Szentírást Bibliának is hívjuk és valóban Isten írása az emberekhez.

5. Hogyan írhatott Isten, ha nincs keze? Igaz, nem mondja senki, hogy saját kezével írta. Az Isten igen okos lélek. Mindent tud, mindent ismer, és mindenki számára jótanácsot akar adni. Másokkal kellett iratnia. Híres emberek is megteszik, hogy tollbamondják szavaikat. Így tett az Isten is. Dávid királynak, Izaiás prófétának, Szt. Máté evangélistának és még másoknak meghagyta, hogy leírják üzenetét. De attól, hogy mások írták, még a könyv Isten üzenete marad. Tehát csak elő kell vennünk írásukat és elolvashatjuk, hogy mit tett, vagy miket parancsolt az Isten.

6. A bírósági tárgyalásokon sokszor kiderül, hogy sok gyermek azért tért a rossz útra, mert rossz könyveket olvasott. Ezekből tanult. Igaz az, hogy mindenki olyan lesz, amilyen könyveket szeret. A Szentírás jóvá, szentté teszi az embert, aki hallgatja, vagy olvassa. A betűkbe, szavakba mintha beleírta volna saját magát az Isten. Ezeket a szemünk, meg a fülünk, az Istent pedig a lelkünk fogadja be. Ő azután széppé teszi annak az embernek a lelkét, aki befogadja.

7. Az istentisztelet folyamán kétszer is olvasunk ebből a fontos és szent Írásból. Az első olvasásnak a neve is Szent Olvasmány. Régen latinosan Szentleckének hívták. Elején az atya mindig mondja, hogy kinek diktálta azt az írást az Isten Szent Lelke. Ma pl. abból a levélből olvastunk, amelyet Isten diktálására szent Pál apostol írt a Rómában élő keresztényeknek. (Ismertetem az Olvasmányt.)

8. Igen nagy dolog az, hogy az Isten megbecsült bennünket a Szentírással. A legkevesebb, amit cserébe tehetünk az, hogy a felolvasáskor komolyan figyelünk minden szavára. Ne vesszen el abból semmi! Gondolkodjunk el rajtuk s rájövünk, hogy nekünk is szól abból valami, nekünk is üzent az Isten.

A művelt ember megköszön minden jót, amit csak kap. Mi nemcsak műveltek, hanem vallásosak is vagyunk. Ezért a szentolvasmány után jó hangosan, egyszerre mondjuk köszönő szavunkat:

Istennek legyen hála!

JÓ HÍR MINDENKI SZÁMÁRA

Cél: A tanító Jézussal való találkozás személyes élményévé akarom tenni az evangélium meghallgatását.

1. A rádióban óránként olvasnak fel híreket. Sajnos, sok a rossz hír. Majdnem mindig csak háborúkról, vérontásokról, halálos kimenetelű balesetekről, ezreket érintő természeti csapásokról hallunk. Megbékélésről, és arról, hogy az emberek szeretik és segítik egymást, sajnos, sokkal kevesebb hír érkezik. Pedig mennyire örülnénk a jó híreknek.

2. Viszont nagyon sok jó hírt olvashatunk Isten minden írásában, amit az emberekhez küldött. Van négy könyv, mely csupa jó hírt tartalmaz a jó emberek számára: az Evangéliumok. Még a könyvek neve is ezt mondja, mert Evangélium magyarra fordítva jó hírt, örömhírt jelent. Isten diktálására négy író, szent Máté, szent Márk, szent Lukács és szent János írták le ezeket a híreket. Ezeket az írókat evangélistáknak, vagyis jó hírek leíróinak nevezzük.

3. Arról szólnak ezek a hírek, hogy az Isten nagyon szerette az embereket. Azokat is, akik bűneikkel megbántották. Fiát, Jézust küldte le köznél a földre. Jézus pedig tanított és csodáival bebizonyította, hogy Isten. Segített a bajba jutottakon, sőt az egész emberiségért meg is halt, de feltámadt.

Így váltott vissza minket a gonosz lélek rabságából. Az Evangéliumok tehát Jézus életét és tanítását beszélik el.

A multkor mondtam, hogy istentiszteletünk első részében két alkalommal is olvasunk az Isten írásaiból. A második alkalommal az Evangéliumból olvasunk egy-egy részt.

4. Jézusról nem készült fénykép. Pedig jó lenne tudni, milyen lehetett. Papír-fénykép nincs róla, több van annál: élő fénykép. Az Evangélium lapjain az élő, igazi Jézust találjuk meg. Szava is úgy hallatszik, mint élő szó. Az atya szaván keresztül ugyanis Jézus szól az emberekhez.

5. Amikor a szentmisén az atya bejelenti, hogy felolvassa az Evangéliumot, mindannyian felállunk. Szavaira válaszul ezt mondjuk: Dicsőség neked Urunk. Így mutatjuk meg tiszteletünket Jézus iránt.

A tiszteleten kívül figyelünk is kell minden szavára. A figyelmet azzal a három kis keresztvetéssel ígérjük meg, amelyet az olvasás kezdetén homlokunkra, ajkunkra és szívünkre rajzolunk. A homlok megjelölése azt jelenti, hogy Jézus szaván gondolkodunk, igyekszünk jól megérteni. A szánkra rajzolt kereszt nyelvünket szenteli fel: tovább kell adnunk, amit csak hallottunk. Hadd ismerje meg mindenki Jézust. A harmadik kereszt szívünket éri, mely szereti Jézust és tanítását. Mint kincset jól megőrzi, hogy a gonosz semmi módon ki ne lophassa azt.

6. Kiskoromban, a vasárnapi szentmiséről hazajövet mindig el kellett mondanom, hogy miről szólt az Evangélium. Ezért az olvasás alatt figyeltem

is erősen, hogy mindenre emlékezzem és odahaza hiba nélkül felmondjam.

Hallottam egy családról, ahol a gyermek csak úgy kapta meg a vasárnapi ebédet, ha elmondta az aznapi Evangéliumot. Manapság ezt már nem követelik a szülők. Azt ajánlom, hogy ti magatoktól álljatok elő: „Anyuka, tudom ám az Evangéliumot, felmondjam?”

7. Ha valamilyen előadáson a szereplő jól elmondta a szerepét, éljenezik és megtapsolják. Így köszönik meg a fáradozását. Jézus prédikációja után is lelkesedtek hallgatói és azt mondták, hogy úgy még nem beszélt ember, ahogyan Ő szólt. A templomban nem szokás éljenezni sem tapsolni. A köszönetet mi inkább a szívünkkel gondoljuk. Ha arról szólt az Evangélium, hogy mi történt Jézussal, ezt gondoljuk: Köszönöm Jézusom, hogy a földre jöttél. Ha Jézus csodáiról hallottunk, magunkban mondhatjuk: Köszönöm, hogy megmutattad Istenségedet. Szoktuk néha Jézus tanítását is hallani. Ilyenkor megköszönjük, hogy megmondta, mi az igazság.

8. A felolvasás végén az atya megcsókolja az Evangéliumos könyvet. Ha idő lenne rá, mindenkinek odanyujtaná: hadd mutassa meg mindenki szeretetét és háláját tanító Jézusunk iránt. Egy monddal: „A szent Evangélium tanítása legyen bűneink bocsánatára”, el is búcsúzik a könyvtől. Figyeljete, mit is mondott az atya? Azt, hogy aki hallgatja Jézust, annak bocsánatot nyernek bűnei. Jézus is sokszor mondta egyik-másik hallgatójának: „Megbocsájtom bűneidet”. Aki pedig közülünk komolyan

hallgatja Jézust, az javulást ígér és jobb lesz. Megérdemli tehát a bocsánatot.

Az atyával együtt mi is elbúcsúzunk az Evangéliumos könyvtől, megköszönjük a tanítást is, bocsánatot is ezekkel a szavakkal: „Áldunk Téged, Krisztus!”

ITT AZ ÚR JÉZUS HANGJA

Cél: A szentbeszéd fontosságát magyarázom. Ezzel próbálom a gyermekekkel a prédikációkat megszerettetni.

1. Egyszer már említettem az Úr Jézus életéből azt az eseményt, amikor részt vett az Istentiszteleten. Felolvasott egy részt a Szentírásból, azután becsukta a könyvet és prédikálni kezdett. Én is ugyanezt teszem most. Előbb még a Szentírás volt a kezemben, most pedig beszélek hozzátok. Törvényünk is van rá, hogy ha többen vesznek részt a szentmisén, a beszédet nem szabad elhagynunk.

2. Sajnos, gondolja erre egy-két gyerek. Nekem már többen is megmondták, hogy nem szeretnek prédikációt hallgatni, legfeljebb, ha gyerekeknek szól. E téren szerencsétek van, mert egész évben a gyerekeknek prédikálunk. Azonban, ha valaki közületek a nagymisére jön, az se haragudjék a prédikációra. Odahaza gyakran mondják, hogy ne figyeljetek olyan nagyon, ha a felnőttek dolgairól van szó. Nos én azt mondom, itt figyelhettek a felnőttek beszédeire is. Arról is meg lehet tudni, hogy ki mennyire „nagy”, ha végig tud figyelni, sőt, ha meg is tud valamit jegyezni a felnőtteknek szóló beszédéből.

3. Amint hallhatjátok, ma a szentbeszédről, a prédikációról szólok hozzátok. Legelőször is azt mondom el, hogy miért szükséges a prédikáció.

Amikor prédikálunk, az Úr Jézusnak fogadunk szót. Ő ugyanis megparancsolta, hogy minden embert tanítsunk. Így tett Ő maga is. Járt a hazáját és minden alkalmat felhasznált arra, hogy prédikáljon. Nemcsak a templomi szószéket, hanem a hegyoldalt, a tengerparti csónakot, ismerősei lakóházát is. Egyszóval, ahol csak emberekét talált, tanította őket. Jézus azt akarta, hogy az emberek ugyanúgy hallgassák a tisztelendő bácsikat is, amint Őt magát hallgatták. Mondotta is nekik: „Aki titeket hallgat, engem hallgat”.

4. Jegyezzük csak jól meg a következőket: Az Oltáriszentségben Jézus jelen van közöttünk a kenyér formájában. A Szentírásban, a leírt betűk alakjában. A prédikációban pedig a papok élő hangja hozza közénk, szólaltatja meg Jézust. Ezt jelentik a szavak: „Aki titeket hallgat, engem hallgat”.

5. Prédikálnunk kell azért is, mert szeretjük az embereket. Azt akarjuk, hogy a mennybe jussanak. Hit nélkül azonban senki sem juthat oda. A hit pedig hallásból ered. Meghallgatunk valakit és igazat adunk neki. Meghallgatjuk a tisztelendő bácsit és elhisszük, amit Istenről mond. De hogyan hallanátok meg bennünket, ha nem prédikálnánk? Tehát, aki üdvözülni akar, hallgatnia kell a tanítást.

6. Sokan sajnos úgy elkésnek a szentmiséről, hogy még a szentbeszédet sem hallják. Azzal vigasztalódnak, hogy azért a felajánláskor már ott voltak, tehát eleget tettek kötelességüknek. Téves

felfogás! Az istentisztelet tanító része éppen olyan fontos, mint az áldozati rész. Az Úr Jézus iránt hálátlan és tiszteletlen, sőt az üdvössége is kockán forog annak, aki elhanyagolja a szentbeszéd meghallgatását.

7. Egy okosnak látszó ember, aki ugyancsak nem szerette a prédikációt, kérdezte tőlem: „Nem lenne elég csak a Szentírást hallgatni és azon elgondolkodni?” Nem! A Szentírást sokszor igen nehéz megérteni magyarázat nélkül. Egy-egy rövid szóban, amelyre az olvasáskor alig figyelünk fel, sokszor igen fontos dolgot akar mondani az Isten. Iskolában a tanítóbácsi egész órán át magyaráz, beszél arról, ami a tankönyvben alig tesz ki egy oldalt.

8. Ne higgyétek el, hogy csak az iskolában tanultok hasznos és fontos dolgokat. Nem minden ám, ha valaki jól tudja a földrajzot, meg a környezetismeretet. Még csak okos embernek sem számít az ilyen. A prédikáció meghallgatásától sokszor sokkal okosabbak leszünk. Megismerjük a jó Istent. Nem is juthatunk el hozzá, ha nem ismerjük. Tanulunk katolikus vallásunkról. Vallásunk vezet bennünket végig az életen. Megmondja, hogyan kerülünk ide a földre, mi itt a kötelességünk és mi lesz velünk halálunk után. Ebben az évben vallásunk Istentiszteletével a szentmisének és a szentségeknek szertartásaival ismerkedtünk. Az iskolában azt tanulatják veletek, hogy az ember testestől lelkestől a majomból fejlődött ki. Igaz-e ez vagy nem? Jövőre a gyermekprédikációban ilyesmikről is szó lesz.

9. Amikor majd a földi életünk végén az égbe jutunk, nagyot fogunk csodálkozni: „Hogyan is kerülhettem én ekkora boldogságra? Miért volt ennyire jó hozzám az Isten?" Én azt hiszem, igen sokan köszönik majd a mennyországba jutást a szentbeszédeknek is. Prédikációt hallgattak és ezért szakítottak a bűnnel, vagy szentbeszéd buzdította őket, hogy még jobban szeressék az Istent. Imádkozzátok, hogy az atyák prédikációi minél több embert besegítsenek a mennyországba.

ÚJ OLTÁRT ÉPÍTÜNK

Cél: Megmagyarázom az oltár szerepét a szentmise áldozatban. Ebből levezetem, hogy az új versus populum oltár az ideálisabb.

1. Még az előző helyemen történt. Az elsőáldozók adatait kellett összegyűjtenem és ezért meglátogattam néhány családot. Mindenütt kedvesen fogadtak. Néhány helyen még meg is kínáltak. Az egyik helyen odatartották elém a süteményes tálat, hogy vegyek. A másik helyen pedig asztalhoz ültettek, gyorsan fehér terítőt hoztak, az asztalra tették. Díszes tányért készítettek, a vitrinből csiszolt poharat vettek elő, még virág is került az izléses teríték mellé. Ti is látjátok, mennyivel szebb, udvariasabb kínálás volt a második családnál, mint az elsőnél.

2. Az emberek nemcsak egymás iránt kedvesek és udvariasak. Nemcsak egymásnak szoktak szép ajándékokat adni. Gyakran gondolunk a jó Istenre is és illő módon Őt is megajándékozunk. A legdrágább ajándékot a legszebb asztalon Jézus Krisztus nyújtja a jó Istennek. Ez a legszebb asztal a templomi oltár. Nézzetek csak rá, nemcsak rendeltetése, hanem a formája is olyan, mint egy igen díszes és előkelő asztalé.

3. Ma és a következő alkalommal erről az ol-

tárról fogok szólni nektek. A templomban az oltár a legfontosabb. Szép, ha vannak képek és szobrok, zászlók, meg padok. Azonban ezek nélkül lehet misézni, de oltár nélkül nem. Teremben, de még az Isten szabad ege alatt is misézhetünk, ha oltár van.

4. Azt mondtam, hogy az Úr Jézus igen drága ajándékot tett egyszer az oltárra. Elmondom, hogyan történt. Halála előtt még egyszer utoljára megvacsorázott a tanítványaival. Vacsora közben kezébe vett az asztalról egy búzakenyeret. Ezt mondta: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek odaadok”. Erre a kenyér a testévé változott. A kehelyben levő borra pedig azt mondta: „Ez az én vérem, melyet érettetek kiontok”. Erre a bor Jézus vére lett.

5. Ez történt nagycsütörtökön este. Néhány óra múlva önként hagyta, hogy a zsidók elfogják, odaadta magát nekik. Másnap, nagypénteken délből a Kálvária-hegyen Jézus megint olyan szelíd volt, mint a bárány. Egy szóval sem tiltakozott az ellen, hogy a zsidók keresztre feszítsék. Látszott, hogy azt teszi, amit még tegnap este mondott, odaadja a testét és a vérét. Ez az odaadás is oltáron történt. Fából volt, de keresztalakúra ácsolták. Hogy mindenki lássa, fel is állították.

6. Az oltár és a kereszt, bár formájuk eltér, mégis egynek számítanak, a rendeltetésük azonos. Rajtuk adta oda magát Jézus mennyei Atyjának. Egyet jelentenek. Azért itt a templomban, egymás közelében is vannak.

Az egyik közeli faluban új, szembe miséző oltárt készítettek. Sok idős embernek nem tetszett.

Azt kifogásolták, hogy nincs rajta annyi faragás, aranyozás, díszítés, mint a régi oltáron. Meg is mondták a véleményüket: „olyan csak, mint egy asztal!” Tudjátok, a plébános mit felelt erre? „Akkor a legjobb - mondta - mert asztal alakúnak is akartuk.”

7. A régi szent emberekről olvassuk a bibliában, hogy oltárt építettek az Úrnak. Ábel a mezőn, Noé, a vízözön után, a bárka mellett, Ábrahám, a hegy tetején, Jákob pedig az út mentén épített oltárt. Nagy dolognak számított régen oltárt építeni. Azt mutatták meg vele, hogy szeretik az Istent és ajándékot akarnak neki adni.

Tudjátok, hogy a mi templomunk részére is készül új, szembe miséző oltár. Így majd jobban láthatok és hallhatok a miséző papot és jobban részt vehetek az áldozatbemutatásban. Az új oltár tervrajzát megtekintheti mindenki az előcsarnokban. Már az összeg fele együtt is van. Titeket is szeretnék valamire megkérni.

Komoly összeget nem adhattok, hiszen nincs sok pénzetek, de valami nagyon keveset adjon mindegyitek. Ha cukorkán, vagy fagylalton megtakarított pénzt adtok, az a legértékesebb: Azt mutatja, hogy önmegtagadást vállaltatok és áldozatot hoztatok az új oltárért. Milyen jó érzés lesz idősebb korotokban, ha meglátjátok az oltárt és eszetekbe jut, hogy a ti áldozatotokból is épült. Isten szemében pedig ti is olyanok lesztek, mint a régi szentek, akik oltárt emeltek az Úrnak.

8. Míg az új oltárt az emberek meg nem szokják, sok idősebb néni és bácsi nem lesz megeléged-

ve. Erősen kifogásolják, hogy miért kellett a régi díszes oltárt elhagynunk és túl egyszerűt és modernet építenünk. Mondanak majd mindent, még azt is, hogy reformátusok lettünk. Ti pedig figyeljetelek és gondolkozzatok. Mi az oltár? Olyan díszes állvány-e, amely a virágok és kézimunkák elhelyezésére szolgál, vagy pedig az utolsó vacsora asztalának és a keresztfának az utóda?! Milyen egyszerű volt mind a kettő! Akik mellette voltak, azonnal látták és értették, miről van szó. Mindenki láthatta Jézus áldozatát.

A Zsinat azt akarja, hogy értelmesen és cselekvőn vegyünk részt a szentmisén. Ennek egyik feltétele, hogy mindenki jól lássa és hallja a miséző papot. Ezért a néppel szemben kell misézni. Arra is kérlek benneteket, hogy védjétek meg az új oltárt és szeressetek majd nagyon a közelében lenni.

ISMERJÜK MEG AZ OLTÁRT

Cél: Elmondom az oltár felszerelési tárgyainak reális és misztikus magyarázatát.

1. Legutoljára az oltárról beszélgettünk. Szébb, mint a legdíszesebben terített asztal, mert ezen az Úr Jézus adja oda magát a Mennyei Atyának. Azt is mondtuk, hogy az oltárnak és a keresztnak bár különböző az alakja, mégis mindkettőnek ugyanaz a rendeltetése. Nagycsütörtökön Jézus az asztal-oltáron ajánlotta fel életét, nagypénteken pedig egy keresztoltáron el is fogadta azt az Isten. Azért van tehát mindig kereszt az oltár közelében, mert mind a kettő ugyanazt jelenti.

2. Ígéretem szerint ma arról lesz szó, mit látnunk az oltáron. Előbb azonban fel kellene hajtunk az oltár fehér terítőit. Így látnánk meg az oltár egy igen fontos részét: az oltárkövet. Akkora márványlap ez mint két téglá egymás mellett. Tulajdonképpen egy kicsinyke sír, beépítve az oltár lapjába. Idáig biztosan nem gondoltátok, hogy sír is van az oltáron.

Az oltárkőben, mintha kriptá lenne, két emberi testnek kicsinyke része van elhelyezve. Nem akármilyen emberi testek ezek! Olyanoké, kiknek biztosan a mennyországban van a lelkük. Ugyanis Jézusért adták oda az életüket. Vértanúk. Régesrég

az volt a szokás, ha valakit katolikus hite miatt kivégeztek, testét a templomban kőkoporsóba temették. A koporsó fedőrészét pedig olyanra készítették, mint az asztal és miséztek rajta. Így megbecsülték a vértanúkat. Igazuk is volt! Aki annyira ragaszkodik Jézus hitéhez, hogy még az életét sem sajnálja, annak lelkét Jézus magához veszi az égbe. Testével meg a hívek tesznek ugyanígy. Jézus teste mellé teszik a földi oltáron. A szentmise alatt a helynek és a Szentostyának az oltárkő felett kell lennie.

3. Az oltárkövet azért nem látjuk, mert fehér terítő fedi az oltárt. Nem is egy, hanem több soron. Tanuljunk valamit ezekről a terítőkről is.

Míg Jézus a földön emberi testben járt, a Szűzanya készítette ruháit. Most a jó nénik varrják, kézimunkázzák és mossák Jézus ruháit, az oltárterítőket.

Az oltárterítő akkor szép, ha ragyogóan fehér. Ilyen tiszta lehet a bűn nélküli gyermek lelke is. A terítő is erre a tisztaságra figyelmeztet bennünket. Amikor a szép tiszta terítőt látjuk, jusson eszünkbe, hogy Jézus mellé csak olyan gyermek illik, akinek tiszta a lelke.

4. Az oltáron gyertyának kell égnie. Akkor is, ha világos van, akkor is, ha villanyfényben ragyog az oltár. Olyan szép, amikor csendben, egyenletesen lángol a gyertya. Szívesen nézik gyerekek is, felnőttek is. Biztosan van valami mondanivalója a gyertyának is. Vajjon mit beszélhet? Megfigyelték már, hogy a gyertya mindig rövidebb lesz? A végén elégeti önmagát. Egy óra fényért egy centivel

fizet, végül is csonkig ég. Úgy mondjuk, a gyertya is feláldozza magát. Jézus élete is olyanforma volt, mint a gyertya élete. Magárólmondotta is, hogy Ő a világ világossága. Világított mindenkinek: égieknek, földieknek.

Nehéz volt otthagyni a fényes mennyországot és a földre jönni az emberek közé. Sok volt a rossz és gonosz ember. Bűneik sötétek voltak, mint az éjszaka. Nem hittek Jézusnak, sőt csalónak tartották. Éhezett és fázott, még lakása sem volt. Szennvedett nap mint nap, de közben mégis állandóan javára volt az embereknek. Végén pedig, mikor eljött az ideje, kioltották az életét.

Ha az oltáron gyertyát látunk, Jézus jusson az eszünkbe. Ő fényével, vagyis életével az Istent dicsőítette meg. Nekünk pedig a sötétben, mint fény mutatta az utat a mennyország felé. Megtanultuk, milyen szent és fontos templomunkban az oltár. Szeressetek a közelében lenni és figyeljétek, mi történik ott.

Aki szeret az oltár mellett lenni, halála után is Jézus mellé kerül. Az oltárkő sírjában lévő két vértanú is ezt mutatja.

FOGADD EL SZENT ATYÁNK

Cél: Ismertetem a helyes katolikus tanítást a felajánlásról. Buzdítom a gyermekeket, hogy vegyenek részt a felajánlásban.

1. Idős nénivel találkoztam, a templom felé tartott. „Megyek lelkem a misécskére - mondotta - ma péntek van és ma húzzák a lottót, imádkozom, hogy legalább hármas találatom legyen". Szegény néni, gondoltam magamban. Azt hiszi, a szentmise arra való, hogy alatta a lottó nyereményt imádkozzuk ki. Nem tudta, hogy a szentmise áldozat. Nekünk kell valami kedves dolgunkat odaajándékoznunk az Istennek.

2. Azokért is, amiket idáig kaptunk illenék adni viszonzásul valamit. Isten izenetéért a Szentírásban, Jézus szaváért a prédikációban.

Mondottuk, hogy a templomban az oltár a legfontosabb. De mit ér az oltár, áldozat nélkül? Ha áldozatra megyünk, kell valamit az oltárra tennünk. De mit? Akármit nem adhatunk. A régi törvényben is pontosan előírták a „minőséget". Keresgéljünk csak! Mi lenne a legszebb, legértékesebb? Talán virág? Néhány napon belül elhervad. Báránka? Nincs esze, csak állat. Embert kellene adni. Az ember sokat ér, mert van értelme. De..., sajnos bűne is. Emiatt még annyira sem tetszik Istennek,

mint egy csokor virág. Tehát bűn nélküli embert kellene adnunk. Ilyen csak egyetlenegy van: Jézus Krisztus. Őt kell tehát Istennek felajánlanunk. Biztosan tetszik, hiszen a legszentebb, aki valaha is a földön élt.

3. De van-e arra jogunk, hogy magunk helyett Jézust adjuk ajándécul? Van. Jézus, mivel ember, a testvérünk. Szívesen vállalkozott arra, hogy az emberek áldozata legyen. Ezért is jött a földre. Hogyan adjuk oda Jézust? Látható ember formájában az égben van. Mi pedig szeretnénk látni azt, amit odaadunk. Szinte a saját kezünkkel szeretnők odaadni.

4. Jézus nemcsak vállalta, hogy áldozat legyen, hanem segített is rajtunk, hogy minden szentmisében odaadhassuk. Az utolsó vacsorán azt is megmutatta, hogyan ajánlhatjuk fel Őt. Mindjárt a vacsora elején kiválasztotta a búzakenyeret és bort. A búzakenyérnek, ha világosra van sütvé, ostya a neve. A mi szentmisénken is ott a kenyér, meg a bor. Jézus testét és vérének jelentik, mert rövidesen azzá válnak. A bort pedig egy aranyos pohárba öntik. A poharat kehelynek mondjuk. Jézus jóságából, tehát van már mit felajánlanunk.

5. Milyen szépen viszik a ministránsok ezeket az adományokat! A templom közepén lévő kis asztalkától az oltárig, mintha körmenetet tartának. Rövidesen minden osztályból választunk ki gyerekeket. Ezek is beállnak ebbe a felajánló körmenetbe. Így majd még jobban és még szebben megmutatjuk, milyen szívesen adjuk kedves ajándékunkat.

6. A tisztelendő bácsi az oltáron minden ember

helyett felajánlja az adományokat. A kenyeret egy kis arany tányérkára teszi, így mutatja az ég felé. A bort pedig arany kehelybe önti és ezt is az ég felé emeli. Közben ezeket mondja: „Fogadd el szent Atya, mindenható örök Isten ezt a szeplőtelen áldozati adományt”. Azután pedig így imádkozik: „Felajánljuk Neked, Uram, az üdvösség kelyhét”.

7. Nagyon jól tudjátok, hogy a tisztelendő bácsi a ti nevetekben is misézik. Ti is a megbízói vagytok, hogy az áldozatot felajánlja. Ilyenkor különösen figyeljete oda, nézzétek, mit mond és mit tesz. Így gondolkodjatok magatokban: „Én is ugyanezt akarom, a kenyeret és a bort, melyek Jézust jelentik, én is felajánlom”.

8. Isten az egész világ Ura. Minden az övé. Hányszor elfelejtik ezt az emberek! Felajánlaskor itt az alkalom, hogy azok, akik szeretik Istent, igazságot szolgáltatassanak neki. A kenyérrel és borral együtt más kedves dolgot is felajánlunk. Elsősorban saját magunkat. Amikor az atya az aranytányért és a kelyhet az ég felé mutatja és a felajánló imádságot elmondta, mi magunkban így folytathatjuk: „Istenem, én is a Tied vagyok ám! Az is akarok lenni, életemben és halálomban mindörökre. Fogadj el engem is, mert én is a Te gyermeked vagyok és Jézusodnak testvére!”

Még szebb lesz, ha magunkkal együtt odaajánljuk Istennek mindazt, amink csak van. Akik jó tanulók, ajánlják fel okosságukat is. Akik szívesen segítenek másokon, adják oda jó szívüket. Ne tartsuk vissza örömről, de még a bánatunkat se: Legyen minden, de minden Istené.

9. Van a világon szebb a szentmisénél? Mennyi szép történik néhány perc alatt, amíg a ministránsok felajánló körmenete az oltárhoz ér. Amíg a tányérka és a kehely az atya kezében magasra emelkedik. Mindnyájan vegyetek benne okvetlenül részt!

IMÁDKOZZATOK TESTVÉREK

Cél: A szentmise kérő áldozat is.
Foglaljuk bele tehát minden kérésünket.

1. Az egyik ismerős család kertjében megérett a cseresznye. Anyuka az öcsikével egy kosárkára valót küldött belőle a nagymamáéknak. „Add át a cseresznyét, mondd meg, hogy szeretettel küldjük, és kérd meg a nagymamát, hogy holnapra legyen szíves eljönni, egy kicsit varrni.” Még kiáltott is Öcsi után: „Azután megmondd ám, hogy eljöjjön!”

Ez a történetke jutott eszembe, mikor ma a szentmiséről beszélek nektek. Mikor ugyanis a templomban vagyunk, olyanformán teszünk, mint Öcsi édesanyja.

2. A szentmisében a felajánlaskor a legszebb és legdrágább adományunkat ajánljuk Istennek. De adományainkkal együtt elküldjük hozzá kéréseinket is. Mintha ezt mondanánk: „Nézd Istenünk, odaadjuk Jézusunkat, de nekünk is szükségünk lenne ám egyre-másra!” Az Úr Jézus nem élettelen tárgy, hanem élő személy. Azért rábízunk, hogy mondaná el, mire van szükségünk. Egyébként is nagyon jól tudja, mert ismer bennünket. Szeret is, ezért a magáévá teszi kéréseinket és a saját maga nevében is kéri.

Jézus ugyanis az összekötő, a közvetítő Isten

és az emberek között. Viszi kérésünket és megszerzi, meg hozza a teljesülést.

3. Nincs is jobb alkalom arra, hogy kéréseinket Isten elé terjesszük, mint a szentmise. Ugyanis a szentmisében nemcsak áldozatot mutatunk be. A szentmise a legeslegszebb imádság is. A keresztények közös imája. Így van ez, ti magatok is tudjátok. A szentmise leggyakoribb felszólítása: oramus! imádkozzunk!

4. Figyeljete, elmondom, hogy mit kérjünk és hogyan kell kérnünk a szentmisében. Az okos ember azt kéri, amire szüksége van. Mennyi mindenre lenne szükségünk nekünk is. A legeslegfontosabb az, hogy szerethessük a jó Istent és a mennyországba jussunk. Nincsen szentmise, melyben ne kérnénk az igaz szeretetet és üdvösséget.

Még felajánlás előtt elhangzanak a hívek közös könyörgései. A Zsinat írta elő, hogy ilyenkor az egész egyházat, sőt az emberiséget érintő nagy dolgokért kell imádkoznunk: a világbékéért, a nyomor megszűnéséért, az egyház szabadságáért. A Szentatya is elküldi hozzánk minden hónapban a kívánságát, amelyért imádságot kér.

A felajánlaskor az atya felszólítására közösen kérjük, hogy az Isten szívesen fogadja az áldozatunkat.

6. Az átváltoztatás előtti néhány perc is az ima ideje a szentmisében. Ilyenkor imádkozunk az élőkért. Ezek között magáért a Szentatyánkért, VI. Pál pápáért. Vele együtt az egyházmegyénk vezetőjéért a püspök atyáért. Az élők között ezután a szüleink következnek. Mindenki nagyon jól tudja, hogyan áll-

nak odahaza a dolgok. Nincs-e baj apuka és anyuka között. Ne legyen tehát egyetlen misénk, melyen ne emlékeznénk meg szüleinkről. Szüleink után következnek nagyszülőink, testvéreink, rokonok, keresztszülők, minden jótevőnk, barátunk. Azért is imádkozunk, ha valakivel véletlenül haragban lennénk. Ilyenkor azt kérjük, hogy mielőbb álljon helyre a béke.

7. Úrfelmutatás után megint külön időt kapunk imára. Ekkor pedig a halottainkról emlékezünk meg. Azt kérjük, hogy Jézus kiontott vérének fejében, Isten nyissa meg a számukra mielőbb a Mennysország kapuját. Szabaduljanak ki a szenvedés helyéről.

8. Valaki panaszkodott, hogy amióta a szentmise imáit magyarul mondják, nem tudja a rózsafüzérét használni. Ezt én egyáltalán nem is bánom. Szent dolog a rózsafüzér is, de nincs helye a szentmisén. Itt ne akármit imádkozzunk, hanem magát a szentmisét, együtt a miséző pappal.

9. Megfigyeltétek már, hogyan imádkozik az atya a szentmisében? Kitárt karokkal. A kitárt kar a kinyitott szívet jelenti. Karotokat ugyan nem tárjátok ki, de a szíveteket mindig nyissátok ki ima közben. Ezen azt értem, hogy bizalommal imádkozzunk. Isten biztosan megadja, amire szükségünk van. Bízhatunk azért is az Istenben, mert nemcsak a magunk nevében kérjük, hanem Jézus nevében is. Emlékeztek, az imát mindig így fejezzük be: „A mi Urunk, Jézus Krisztus által”. Előbb mondtam, hogy Jézus a közvetítő Isten és az emberek között. Azt is mondtam, hogy Ő úgy adja elő kérésünket, mint a magáét. Mi pedig azt gondoljuk, hogy csak

jobb, ha Jézussal kéretünk. Az égben Jézus megmutatja a kereszten kapott sebeit az Atyának, emlékezteti igen nagy érdemére, amelyet halálával szerzett. Így azután biztos kérésünk teljesítése.

10. Jézus azt tanította, hogy szükséges imádkozni és soha nem szabad belefáradnunk. A mai prédikációból nagyon jól jegyezzétek meg: a legszébb imádság az, ha jól veszünk részt a szentmisén.

URUNK HALÁLÁT HIRDETJÜK

Cél: A szentmisének áldozati jellegét próbálom gyermekesen elmondani. Illő viselkedésre buzdítok Úrfelmutatás alatt.

1. Azelőtt egy igen kicsi rézkereszt volt az oltárunkon. A jól látóknak még az első padból is meg kellett erőltetniük szemüket, ha látni akarták rajta Jézus testét. Ezt a keresztet nemrégiben egy igen szép és nagy feszülettel cseréltük ki. Az oltár felett függ. Ez legszebb dísze templomunknak. Egy néninek nem tetszett a csere: „Olyan ijesztő ezt a keresztet látni, mintha egy haldokló nézne ránk!” Én meg arra gondoltam, hogy Jézusnak igazi halála milyen ijesztően fájdalmas lehetett.

Érettünk halt meg, ezt sohasem szabadna elfelejtenünk. Nem is felejtjük el! Egészen a világ végéig, mindennap hirdetjük, hogy Jézus a haláláig szeretett bennünket. Jézus is így akarta. Nemcsak a prédikációval hirdetjük Jézus halálát, és nemcsak azzal, hogy keresztre feszített képére nézünk. A szentmise is, amelyen részt veszünk, Jézus halálának a hirdetése. Akármilyen élethű egy feszület, ha még olyan, hogy szinte megszólal, mégis jobban élénk idézi Jézus halálát a szentmise.

3. Sokat beszéltünk már arról, hogy Jézus egész élete csupa áldozat volt. Legnagyobb áldozata mégis

az volt, mikor meghalt érettünk a kereszten. Mindenki csak egyszer halhat meg. Jézus is. Meghalt, feltámadt, és örökké él a mennyei Atyánál; a halál többé nem uralkodik rajta. Halálát mégis olyan fontosnak tartotta, hogy azt akarta, hogy mi is lássuk. Mi is tanúi legyünk nagy szeretetének. Lássuk testét és belőle kifolyó véré, mint ahogyan a Kálvárián is láthatta mindenki.

4. Meg is találta a módját, hogy mi is olyannak láthassuk, mint amikor halott volt.

A szentmise legközepén elhallgat az orgóna. Csengetnek és mindenki letérdel. A pap kezébe veszi a kenyeret és ezt mondja rá: „Ez az én testem, melyet értetek odaadok”. A kehelyben lévő borra pedig ezt mondja: „Ez az én vérem, melyet értetek kiontok”. Tényleg ebben a pillanatban a pap szavára egymás mellett ott van az oltáron Jézus teste és vére. Külön vannak. Úgy mint a kereszten, mikor Jézus testéből kifolyt a vér és meghalt. Ami pedig most történik, Jézus halálának megjelenítése! Itt, a mi oltárunkon, szemeink láttára, Jézus a kenyérben és borban felvette áldozati formáját, azt a formát ahogyan a kereszten meghalt. Áldozat lett, de most miközöttünk és miérettünk.

5. Látjátok, ezért mondjuk a szentmiséről, hogy áldozat. Minden szentmise áldozat. A mai is, meg a holnapi is. Az is, melyet én végzek, az is, amelyet a pápa végez. A sok szentmise mégiscsak egy áldozat. Mert egy az áldozati bárány és egy a halála. Sokszor hallottátok már, de most érteni is fogjátok, hogy résztvenni a szentmisén annyi, mint Jézus keresztje mellett állni a Kálvária hegyén.

6. Milyen megrázó volt ez a halál! Még a nap is elsötétedett az égen és így gyászolt. Beleremegett az élettelen föld. A jószándékú emberek, akik látták a történeteket, mellüket verték és bánták bűnüket. A jobb lator tudta, hogy Jézus keresztáldozata kinyitotta számára is a mennyország kapuját. Most már nyugodtan halhatott meg. A Szűzanya ott a kereszt alatt imádkozott. Azt kérte, hogy Jézus halála minden embernek legyen a javára. Szent János is nagyon odafigyelt. Mindenre akart emlékezni, hogy mindent pontosan leírhasson, amit látott. Azt akarta, hogy mindenki higgye el és szeresse Jézus nagy áldozatát. Mária Magdolna a kereszt tövét ölelte át. Így siratta Jézus halálát és ezzel együtt régi bűneit.

7. A szentmise alatt, amikor az atya átváltoztatta a kenyeret és a bort, felmutatja mindkettőt. Lássák és imádják az emberek Jézusunkat. Nézzenek fel rá, mint azok a jó emberek, akik a kereszt alatt állottak.

8. Az átváltozás a legfontosabb a szentmisében. Ez a szíve. Legyünk nagyon jók ezekben a percekben. Úrfelmutatáskor mi is ránézünk Jézus Testére, azután pedig a Vérére. Magunkban megköszönjük, hogy meghalt értünk. Azt is mondhatjuk, hogy nagyon szeretjük. Egy kicsit sajnálhatjuk is Jézust, hiszen bűneinkért áldozta fel magát.

Ő ÁLTALA, ÖVELE ÉS ÖBENNE

Cél: Megkísérlem a gyermekeknek a doxologia szertartását szinte szétszedve bemutatni és mélyértelmű kísérszövegét gyermekiesen megfogalmazni.

1. Mi katolikusok erősen hisszük, hogy átváltoztatáskor a kenyérből Jézusnak igazi teste, a borból pedig igazi vére lesz. Figyeljétek meg, milyen szépen vallja meg ezt a hitet a tisztelendő bácsi, amikor térdreborul, imádja a Szentostyát és a szent Vért. Ugyanígy teszte ti is. Amikor a felmutatott Szentségre néztek, benne Urunkat és Istenünket imádjátok.

2. Van már kilencszáz éve, hogy a keresztények közül többen nem hitték el, hogy az átváltoztatástól kezdve Jézusnak igazi teste és vére van az oltáron. Azt mondták, hogy olyan kenyér és bor az, mint a többi, legfeljebb csak emlékeztet Krisztusra. Ezt az igazi katolikusok természetesen nem tehették magukévá. Ezért a pápa úgy rendelte, hogy a miséző pap mutassa magasba a szent Testet és Vért. Akik pedig Jézus szavának hisznek, nézzenek fel rá és imádják is nyíltan. Ezt a szertartást nevezzük Úrfelmutatásnak.

3. A katolikusok mindig tudták, mily nagy dolog az, hogy oltárunkon, miközöttünk van Krisztus. Külön

a teste és a vére. Abban a formájában látjuk Őt, ahogyan magát a kereszten feláldozta. De mégsem olyan, mint a megbüntetett, kivégzett bűnös. Inkább, mint egy győztes, dicsőséges király. Ezért az átváltoztatástól kezdve még ünnepélyesebb a szentmise. Úgy érezzük magunkat Jézus közelében, mint ha mennyország lenne itt a földön. Mintha nem is ebben a földi templomban lennénk. Az angyalok jelenlétébe gondoljuk magunkat, akik itt, a mi Jézusunkban, Urukat imádják.

A tisztelendő bácsi imájában is a mennyországi oltárt emlegeti, melyen ugyanúgy ott a feláldozott Jézus, mint a miénken. Szereti, imádja a menynei Atyát s elmondja neki a mi szeretetünket is. Megmutatja Atyjának a kereszten szerzett sebeit. Elviselt szenvedéseinek fejében kéri, hogy hallgassa meg kéréseinket.

A szentmise ezen perceiben vagyunk a legszorosabb kapcsolatban Jézussal. Mindent Vele akarunk tenni. Ővele kérünk, Ővele köszönünk mindent.

4. Azt, hogy ennyire együtt vagyunk Jézussal és rajta keresztül az Atyával, megmutatják a szertartások is. Figyeljétek csak meg ezt a részét a mai szentmisének. Ez az átváltoztatási résznek legünnepélyesebb mozzanata. Nagy dicsőítésnek is nevezik.

A pap balkezeével magasra emeli a kelyhet, jobbkezeével a kehely felett a szentostyát tartja és szemével az égre tekint. Most teszi a legtöbbet, amit csak itt a földön ember tehet: A feláldozott Krisztust embertársai nevében az Istennek ajánlja. Közben odaadja Jézusnak a mi szívünket is. Vigyen

csak minden szeretetet magával az Atya elé. Ezt a szép szertartást kis Úrfelmutatásnak is mondják. Nagyon régi szertartás ez, van már ezeröttszáz éve, hogy a keresztények így miséznek. Én ezt a szertartást szeretem legjobban a szentmisében.

5. Fontosságát az is mutatja, hogy kísérőszövegét az új rend szerint a pap énekli a nagymiséken. Az olvasott miséken is kiemelt ünnepélyességgel mondja:

„Ő általa, Ővele és Őbenne a tied mindenható Atya Isten, egységben a Szentlélekkel, minden tisztelet és dicsőség, mindörökké. Amen.”

Mit jelentenek ezek a szavak? Mire gondoljunk akkor, amikor a kehely felett, a magasba emelt Szentostyát látjuk?

6. Ő általa, vagyis Krisztus által imádjuk az Atyaistent. Krisztus szól nevünkben, mert a megbízottunk. Igazán jól tudja, mit kellene mondanunk.

Nem úgy gondoljuk, hogy Jézust magunk helyett küldjük, mi pedig maradunk. Ővele együtt állunk oda mi is az Atya elé. Egy test vagyunk vele, ha a lelkünk tiszta, még a szívverésünk is közös.

Talán még szebben kifejezi Jézussal való egységünket, hogy mi Őbenne is vagyunk. Úgy, mint illat a virágban, melegség a tűzben, énekszó a kismadárban. Annyira benne vagyunk Jézusban, hogy az égben az Atya előtt Jézus jelent minket, a földön pedig mi jelentjük Jézust az embereknek. Milyen nagy dolog az, hogy Jézussal sokkal jobb viszonyban lehetünk, mint a legjobb barátunkkal, jobban, mint az édes szüleinkkel. Egy a feltétel: tiszta legyen a szívünk.

Nagyon figyeljeteK, amikor az atya kezében együtt látjátok a kelyhet és a szent Ostyát és hangosan, egyszerre mondjátok Ament Jézusunk felajánlására.

JÉZUSSAL TÁVOZUNK

Cél: Az áldozás liturgiáját úgy elmondani, hogy átélése jó előkészület, egyúttal jó útnak indítás legyen.

1. Még a harmadik faluban is arról beszéltek a templomjárók, ami nemrégiben a mi templomunkban történt. Nászmise volt, vagyis a jegyespár és a násznép szentmisén vett részt. Szentmise alatt kötötték meg a házasságot. De nem is erről beszéltek az emberek. Inkább arról, hogyan áldozott az ifjú pár.

Az atya áldozása után - erről mindenki tudja, hogy két szín alatt történik, vagyis a szent Testet és a szent Vért is magához veszi -, az ifjú házasságok is kaptak Jézus véréből is. Ez volt nálunk a nagy esemény.

Az atya természetesen nemcsak ezt az új párt tüntette így ki. Ezután minden nászmisében két szín alatt áldozhatnak az új házasságok. Ezenkívül azok is, akik arany, vagy ezüstitakodalmukat tartják. Nem-sokára felnőtteket keresztelünk, akik idáig nem voltak megkeresztelve. Ezek elsőáldozása is ugyanígy történik majd.

2. A szentáldozás is igen fontos része a szentmisének. Nélküle nem lenne teljes Isten népének az áldozata. A zsinaton a pápa és a püspökök azért

engedték meg Jézus testének és vérének együttes vételét, hogy ezzel is felhívják a figyelmet, mennyire hozzátartozik a szentáldozás a miséhez.

Ti aligha áldoztok rövid időn belül két szín alatt. A megszokott módon azonban, majd minden vasárnap. Így teljes a szentmisétek. Megkaptok mindent, amit Isten szán azoknak, akik részt vesznek az áldozaton. Vendégasztalt készít nektek és rajta Jézus testét tálalja elétek.

Biztosan tudjátok, hogyan kell a szentáldozást jól végezni. Ismeritek a három kérdést is, melyre felelnetek kell a szentáldozás előtt: Ki jön hozzám, kihez jön és miért jön? Ma inkább az áldozás szertartásairól legyen szó. Ha ismeritek ezeket, még könnyebb lesz szépen áldoznotok.

3. Úgy tanultátok, hogy a jó katolikusok imádkoznak étkezés előtt. A szentáldozás is étkezés. Előtte is van asztali ima. A Miatyánk. Ebben többek között mindennapi kenyerünket is kérjük a Mennyei Atyától. Ilyenkor arra is gondolunk, hogy Jézus teste pedig lelkünknek lehessen mindennapi kenyere.

Jézus maga is gondolt erre, amikor az utolsó vacsorán a kenyeret változtatta át testévé. Az átváltoztatás után is, itt van az oltáron Jézus teste. Megújította áldozatát, elkérte számunkra az Atyától, amire csak szükségünk van. Az egész hívő nép nevében már fel is ajánlottuk Istennek. Most csak arra vár, hogy mint ennivaló is javára lehessen az embereknek.

4. Jézusnak fel kellett magát áldoznia, meg kellett halnia, hogy ennivalónk lehessen. Erre emlé-

keztet a szép szertartás, amikor a kehely felett megtörik Jézus ostya-testét. De a halállal nem fejeződött be Jézus élete. Harmadnapra megint dobogni kezdett a szíve: együtt volt teste és vére. Jézus feltámadására úgy emlékeztet a szertartás, hogy a szentostya egy darabkáját a szent Vérbe elegyíti az atya. Jézus már örökké él, a halál többé nem uralkodik felette. Aki áldozik, az élő Jézust veszi magához. Azt, aki a mennyországban van. A Szentostyában tehát Jézus van, az igazi Isten és igazi ember.

5. Említettem a három kérdést. Itt az ideje, hogy ezekre gondoljunk. Szépen készül az áldozásra az is, aki azon az éneken gondolkodik, amelyet éppen akkor énekelnek.

Ezután látjátok, amint az atya áldozik. Előbb Jézus testét, majd külön Jézus vérét is veszi. Ő ezzel talán többet kap Jézusból, mint a többi hívek, akik csak a szentostyát kapják? Biztosan nem! Akkor meg miért engedi meg a Zsinat, hogy igen nagy alkalmakkor a hívek is két szín alatt áldozzanak? Biztosan azért, mert Jézus is, Testével is és külön a Vérével is, megáldoztatta az apostolokat. Tudjuk, hogy a keresztények nagyon régen ugyancsak két szín alatt áldoztak. Azért is biztosan szabad két szín alatt áldoznotok, mert hogy ha Jézus vérét is kapjuk, az még jobban elgondolkoztat bennünket. Még több lesz bennünk a szeretet.

6. Aki szépen készül a szentáldozásra és várja Jézust, annak gyorsan peregnek a percek. Már is halljuk a csengőt, amint az asztalhoz szólít. Látjuk az atyát, amint mutatja Jézust és mondja: Ime az

Isten Báránya, ímé: aki elveszi a világ bűneit. Keresztelő szent János is így mutatta be Jézust az embereknek.

Eszünkbe jut az a százados is, aki nem tartotta magát méltónak arra, hogy Jézus elmenjen otthonába és ott gyógyítsa. Tudta, Jézus egyetlen szavával is segíthet. Segített is. Bennünket még jobban szeret, mert igazában eljön hozzánk.

7. Már ott térdelünk (vagy állunk) az atya előtt. Amikor a szentostyát nyújtja, mégegyszer figyelmeztet: Krisztus teste az, amit kapunk. Mi Amen-t mondunk rá. Olyan sok van ebben az amenben! Az is, hogy hiszünk benne, az is, hogy szívesen fogadjuk, az is, hogy szeretjük.

Harmadszor említtem már a három kérdést. Ne felejtsetek el ezekre válaszolni. Ez lesz a legszebb köszönet a szentáldozásért. Az is igen szép köszönet, ha belekapcsolódunk a közös énekbe.

8. Az áldozás után végetér a szent Eucharisztia ünneplése. Jól éreztük magunkat az Isten és a hívők közös otthonában. Eljött a búcsúzás ideje. Az útnak indulás mindig jelentős dolognak számított a régiéknél. Útravalóval, jótanáccsal és a családatya áldásával engedték el a távozókat. A vasárnapi misén megkapjuk mindezeket. Egész hétre szóló eligazítás volt a prédikáció. Segít az úton az a kegyelem is, amelyet a szentáldozás szerzett. Az atyai áldás pedig a szentmise befejező szertartása. Az atya Jézus Krisztus keresztjének jelét rajzolja az Istennek községünkben összegyűlt egyházára.

Kilépünk a templomból és nem felejtjük el, hogy szentmisén voltunk.

KELLEMES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET Húsvéthétfőre

Cél: Húsvétkor ismét a népi liturgia tanítson! Kis hallgatóim ébredjenek rá, hogy mennyire katolikus volt régen magyar népünk, hisz a mindennapi életét is a liturgia irányította. A népszokások eredetének megértése bennünket is közelebb visz Isten dolgaihoz.

1. Arra kértem a fiúkat, hogy ne fogadjanak el pénzt a locsolásért. A művelt és jólnevelt fiú nem pénzért udvarias. A kislányokat meg figyelmeztettem, ne hagyják, hogy anyukáék likőrfélékkel itassák (esetleg leitassák) a kisebb locsolókat. Inkább készítsenek jó sok piros tojást. A rokonok számára ki is hímezhetik ezeket és így adják oda.

Ne gondoljátok, hogy a tisztelendő bácsi ilyenféle húsvéti tanácsokkal tölti el a prédikáció idejét. Ma is katolikus vallásunk szertartásairól lesz szó. Ha furcsán is hangzik, a locsolás és a piros tojás is hozzátartoznak szertartásainkhoz.

2. Sokat vitatkoznak azon, hogy a régiek vagy a manapság élő emberek voltak a jobbak. Nehéz lenne ezt eldönteni. Az azonban biztos, hogy a régiek jobban szerették a templomot, a szertartásokat. Míg a mai emberek - sajnos még sokszor a

gyermek is -, egy gyatra TV műsor kedvéért a szentmisét is elhagyják. A régiek jól tudták, hogy az egyházi év melyik ünnepén milyen szertartás lesz. Ismerték a szertartásokat és részt vettek azokban. Sőt, amit a templomban ünnepeltek, arról odahaza is megemlékeztek. Még a lányok ünnepi öltözködését is a liturgia irányította. Húsvét ünnepe rendkívül gazdag a szebbnél-szebb szertartásokban. Nem csoda, ha a régiek ezeket utánozva, folytatva, odahaza is csináltak szertartásokat. Ez szép dolog, mert azt mutatja, hogy az emberek nemcsak a templomban, hanem otthoni szokásaikban, de még a szórakozásaikban is keresztények. Így keletkeztek a vallásos eredetű népszokások.

3. Gyermekkoromban faluhelyen kedves szokás volt a Jézus-keresés. Húsvét éjjelén a plébános úr elrejtette Jézus szobrát a határban valamelyik bokor tövébe. Hajnalban pedig megindultak a fiatalok, hogy megkeressék. A bibliai asszonyokat, Mária Magdolnát és a többieket utánozták, akik napkeletkor indultak Jézus sírjához. Nagy volt annak a dicsősége, aki Jézusra talált. De vele örült mindenki és körmenetben vitték a szobrot a templomhoz. Könnyű megmagyarázni, hogy a Jézus-keresést azért szerették olyan nagyon, mert az az ünnepélyes feltámadási körmenetre emlékeztette az embereket. Az idős nénik húsvét hajnalán még manapság is felmennek imádkozni a Kálváriára. Talán tegnap reggel közületek is volt ott valaki a nagymamájával. Milyen szép utánzása ez is a bibliai jámbor asszonyoknak, akik először tudták meg Jézus feltámadását.

4. Tegnap reggel a diákmise után egész kis csapat gyermek jött az oltárhoz. Kezükben fehér szalvétával letakart kosárka volt. A kosárkában ételek: főtt hús, kalács, meg tojás. Ételszentelést tartottunk: Akik a húsfélét tartották kosarukban, talán nem is tudták, hogy Jézus feltámadásának ünnepe ettől a húseteltől kapta a nevét. Régen ugyanis az egész nagybőjt folyamán nem ettek húst, de egyébként is kevesebbet ettek. Sok idő után ezen az ünnepen "vettek" magukhoz húst. Innen a hús-vét. Örörmükben, hogy már szabad enni, meg is szenteltették az ételeket. Biztos azt is kérték a jó Istentől, hogy ne ártsen, hanem javára legyen testünknek is, lelkünknek is a bőségesebb étkezés.

5. A megszentelt hús Isten Bárányának, Jézusnak testére emlékeztet bennünket. Érettünk a halálban feláldozta magát, de a feltámadásban az Isten megdicsőítette. A kis kosárkába tettek az anyukák még kalácsot, tormát és tojást is.

A kalács is Jézus testére emlékeztet. Mint kalács a kemencében, úgy égett Jézus a keresztfán a szenvedés tűzében. A torma meg a Jézusnak adott keserű italt juttatja az eszünkbe. A tojásról is szó lesz azonnal. Milyen szép lenne, ha a mai kislányok is mikor majd felnőnek, elkészítenék és küldenék a fehér szalvétás kosárkával gyermekeiket. Reggelihez mindenkinek adnátok egy keveset a szentelt ételből, úgy, ahogy tegnap nektek is adott édesanyátok!

6. Legyen már a piros tojásról is szó. Mindjárt az elején: a piros tojás ne legyen ám zöld, vagy lila, hanem mint a neve is mondja, piros,

mint a vér. A régieket a tojás is a húsvétra emlékeztette. A tojás magában élettelen; holtnak látszik, de idővel élet, kiscsibe kel ki belőle. Ki gondolná, hogy a régieknek a tojás Jézus élettelennek látszó sziklasírhátát, majd pedig a belőle kikelő új életet, a feltámadást juttatta eszükbe. Az már természetes, hogy a pirosra festett tojás Jézusnak a kereszten elfolyt vérére emlékeztet. Tojást adni tehát annyi, mint emlékeztetni embertársainkat egy igen nagy öröme, Jézus feltámadására.

7. Gyermekkorunkban az volt dicsőség, ha valaki mennél több piros tojást gyűjtött össze, de meg az is, hogy kinek volt finomabb kölnije a locsoló üvegben. Bizony, akkoriban is előfordult, hogy a fogytán lévő kölnit az útmenti kútból pótoltuk. Akkor még nem tudtam, hogy a kútvíz sokkal jobban hasonlít az ősrégi húsvéti vízhez, mint a kölni.

A húsvéti víz, amire a locsolás emlékeztet, a keresztvíz. Ezzel keresztelték húsvét éjszakáján a hittanulókat. Régen ugyanis, az egészséges felnőtteket nem akármikor keresztelték, hanem csak bizonyos nagy ünnepeken. A keresztelés még külön ünnepi örömet jelentett a keresztényeknek. A vízből és a Szentlélek kegyelméből emberek születtek, több lett a keresztény a mennyország számára. Tréfásan azt szokták mondani, hogy húsvét keddjén a lányok mennek a fiúkat locsolni. Erre azonban nem kerül sor, mert csak a lányoknak, meg a néniknek jár locsolás. Így van ez rendjén, meg kell őket tisztelni. Az ő életük sokkal nehezebb, mint a férfiaké.

Látjátok, hogy még a locsolásnak, meg a piros

tojásnak is van köze a mi istentiszteletünkhöz. Érdekes, hogy olyan emberek is tartják e szokásokat, akik letagadják, hogy van Isten.

8. Két dologra szeretnék megkérni benneteket. Az egyik: magyarázzátok el pajtásaitoknak, hogy a locsolás, meg a piros tojás minket mire emlékeztet. Biztosan nagyot néznek, amikor megtudják. A másik kérésem pedig az, hogy amikor ismerőseiteknek kellemes húsvéti ünnepeket kívántok, jókívánságtok ne csak üres szó legyen. Ne csak azért mondjátok, mert így szokás. Az Úr Jézus meghalt és feltámadt értünk, ezzel legyőzte a bűnt, és erőt ad, hogy ezután mi is legyőzhessük. Legkellemesebb ünnep tehát az, ha a lelkünk tiszta és nincs rajta bűn. Erre is gondoljatok, amikor kellemes ünnepeket kívántok. Én is ezt kívánom nektek!

A SZENTEITVÍZ

Cél: A vízszentelés kapcsán ismertetem a gyermekekkel a szentelmények teológiáját és buzdítok a szenteltvíz helyes használatára.

1. A gyermekek arról beszélgettek, hogy melyik a fontosabb: az ennivaló, vagy az ital. Aki azt mondta, hogy a víz a fontosabb, egy könyvet emlegetett. Ebben azt olvasta, hogy evés nélkül két hétig is kibírja az ember, de a szomjúságot csak fele annyi ideig. Adja a jó Isten, hogy sohse kelljen éheznetek, és ne kínozzon benneteket a szomjúság. Nekem a vitával kapcsolatban az jutott eszembe, hogy a víz nemcsak testünknek nagyon fontos, hanem a lelkünknek is. Lélek, meg a víz? Az egyik teljesen másféle dolog, mint a másik, hogyan kerülhetnek össze? Hogyan segítheti a víz a lelket? Erről fogok ma beszélni nektek.

2. Kicsi korotokban egyszer az történt veletek, hogy néhány csepp vizet öntöttek a fejetekre és a Szentháromság nevében megkereszteltek benneteket. Nagy esemény volt ez, mert abban a néhány csepp vízben benne volt a Szentlélek ereje: lemosta lelketekről a bűnt és nagyon széppé, tisztává tette. Ezért, hogy ezután senki soha el ne felejtkezze erről a néhány csepp csodálatos keresztségéről, valásunk egy nagyon szép emléket állított neki. De

ez az emlék nem olyan ám, mint egy márványtábla. A márvány is, meg az arany betűk is holtak, nem élnek.

3. Lássuk csak, milyen a keresztvíz emléke? Nálunk katolikusoknál igen kedves szokás, hogy szenteltvízzel szoktuk magunkat meghinteni. A templom bejáratánál két edénykében, de odahaza is, egy kis tartóban, az ajtó mellett, ott találjuk a szenteltvizet. Bejövetkor, távozáskor egy cseppjét az ujjunkra vesszük és vele vetünk keresztet. Ezt a mozdulatot meghintésnek is mondjuk. A szenteltvíz a keresztvíz emléke. Ez a víz élő víz, mert most is tud valamit tenni a lelkünknek. A bőrünket érinti, mégis a lelkünkre hat.

4. Annyiszor mártottátok már ujjaitokat ebbe a vízbe, talán nem is gondoltatok arra, mit teszték. A mai prédikációt azért hallgassátok meg, hogy ezentúl okosan és tudatosan nyúljatok a szenteltvíz-tartóba.

Először tudjátok meg, hogyan lesz a rendes ivóvízből szentelt-víz. Egy gyermeket, aki még nem tanult hittant, megláttam, hogy a templomunk bejáratánál a szenteltvízzel pancsolt. Rá is szóltam, hogyan tehet ilyesmit. Ő meg - elég szemtelenül -, azt mondta, hogy nem más az, csak sós víz. Előzőleg ugyanis meg is kóstolta és így jött rá, hogy igen sós az íze. Igaz, van benne só. Azért tesszük bele, hogy a víz meg ne poshadjon. De a mi szentelt vizünk távolról sem csak sós víz. A tisztelendő bácsi nagy ünnepélyességgel megszentelte, vagyis szentté tette azt a vizet.

5. Mit jelent az, ha a pap megszentel valamit?

Nagyon messzire, egészen Ádámig és Éváig nyúlik ennek magyarázata. Amikor ősszüleink nagy bűnűket elkövették, nemcsak maguknak, nemcsak gyermekeiknek és nemcsak az egész emberiségnek tettek rosszat. Bűnüket ráöntötték az egész világra, ettől azután elcsúnyult a föld és rajta minden. Távolról sem volt már olyan szép és jó, mint a paradicsom. De ez még hagyján! Maga a gonosz lélek is lecsapott a földre és magának foglalt le rajta mindent. Tüzet, vizet, földet, virágot. Tudta ő, hogy miért teszi mindezt. Csali kellett neki, olyan, mint a csalétek a horog végén. Mindent, ami a világon létezik, arra akart felhasználni, hogy törbe csalja, bűnbe vigye és rosszát tegye az embereket.

Amikor az atya megszentel valamit, mint például a vizet, vagy a sót, kéri a jó Istent, hogy Ő parancsoljon a gonosznak. Kényszerítse azt távozásra, ne engedje többé azon dolog által rosszra vinni az embereket. Sőt még többet is kér a tisztelendő bácsi. Azt kéri az Istentől - és ezt biztosan meg is hallgatja az Isten -, hogy fogadja el és legyen az övé, amit így a pap megszentel. Azokra pedig, akik egy ilyen megszentelt tárggyal kerülnek érintkezésbe, szálljon a jó Isten áldása. Az ördög ne tudja léprecsalni és bajba dönteni az embereket, hanem inkább az Isten segítségét és áldását kapják meg a szentelt dolgokon keresztül. Legyenek tisztalelkűek, jók, egészségesek, szerencsések. Így változott át az egyszerű ivóvíz és a bolti só szent dologgá, amikor az atya megszentelte és összevegyítette. Isten áldása van rajta és szét is hinti ezt mindenre, amire rácsöppen.

6. Megfigyeltétek, hogy a nénik imakönyveket, olvasókat hoznak be a sekrestyébe megáldatni. Karácsony-tájban majd elmegyek lakástokba, hogy azt is megszenteljem szenteltvízzel. Húsvétkor kalácsot, tojást és húst hoznak a templomba és ezeket is megszenteli az atya. Szüleitek jeggyűrűjét is megszentelte, amikor esküvőjük volt. Nem is tudnám felsorolni, hogy mennyi dolgot szoktak a katolikusok az atyákkal megszenteltetni. Ez bizony igen szép és jó szokás.

7. Nemcsak a tisztelendő bácsiknak szabad ám a szenteltvízzel valamit megszentelniök, hanem nektek magatoknak is. Már említettem, hogy amikor a templomba lépünk, vagy onnét távozzunk, szenteltvízbe mártjuk ujjunkat és keresztet vetünk. Ez saját magunknak a megszentelése. A jó anyukák is szoktak lefektetéskor gyermekeik homlokára szenteltvízzel kis keresztet rajzolni.

8. A nagyon bátor gyerekekre mondják, hogy nem fél még az ördögtől sem. Az ördög ugyan nagyon bátor fickó, azonban mégis fél valamitől. Tudjátok, mitől? A szenteltvíztől! Nem érdekes? Aki oly sok embert tud dirigálni és annyi kárt okoz, néhány csepp víztől elfut. Hiszen tudjátok, hogy nem is a vízcseppektől fél, hanem attól, aki a hatalmát beleadta a szenteltvíz cseppjeibe. A gonosz ugyanis egyszer már megjárta a vízzel, amikor megkereszteltek vele benneteket. Nagy csatát veszített akkor! De nem adta fel a küzdelmet. Mi is a szentelt vízzel küzdünk ellene: menekülj sátán!

Amikor vége a szentmisének, az atya a sekrestyébe megy a szent ruhákat levetni. Ezért nem kí-

sérhet ki benneteket a templomból. Megkérek minden okos fiút és lányt, hogy kimenetelkor vigyázzanak a kisebbekre. Tanítsák őket, hogy szépen nyúljanak a szenteltvízbe, ne hagyják, hogy kifröcsköljék azt.

A szenteltvíz Isten áldása, vigyázzunk rá és szeressük!

A HARANGOK

Cél: A gyermekek természetszerűleg vonzódnak a harangokhoz. Ennek adok természetfölötti tartalmat a harangszót magyarázva.

1. Egészen hétéves koromig elhittem, amikor a nagyok mondták, hogy nagycsütörtökön Rómába mennek, nagyszombaton pedig visszajönnek a harangok. Egyszer a nagycsütörtöki Glória alatt kiszaladtam, hogy repülésüket lássam, de semmi ilyesmit nem vettem észre. Igaz, a hittanon sem tenultunk erről. Ettől kezdve tehát erősen kételkedtem a dologban.

Ettől függetlenül igen nagy volt bennem a harangok iránti barátság. Főleg, amikor ministráns koromban a harangok köteléhez nagynehezen én is hozzájuthattam. Talán onnét volt ez a rokonszenv, hogy odahaza is igen becsülték a harangok szavát. Szüleimet a hajnali harangszó ébresztette, pedig az nyáron négy órakor szólt. Az első meg engem hívott a szentmisére. Ha az Úrfelmutatás alattit hallották azok, akik nem a templomban voltak, mind arrafelé fordultak. Ha csendítettek, mindig kellett futnom megkérdezni, hogy ki halt meg. Déli harangszóra a határban abbahagytuk a munkát és az Úrangyala után ebédelhettünk. Nyáron az esti harangszó olyan volt számomra, mint a katonának a takaródó. Vége volt a játéknak, haza kellett menni.

2. A harangokat még ma is szeretem, ezért beszélek róla ma nektek is.

Olvastam, hogy több külföldi nagyváros templomában beszüntették a harangozást. Azt mondják, hogy nagy a városok zaja, nem hallatszik át rajta a harangszó. Ha pedig a plébánosok akarnak valamit hirdetni, bemondathatják még a rádióba is, de van a plébániának külön ujságja, közölhetik benne a hírt. Ők ítélik meg, kell-e nekik harangszó.

3. Nekünk azonban még kell. Igaz, itthon sem oly nagy a jelentősége, mint régen. A rádió, és a TV, meg az újságok gyorsan tudatják jó vagy rossz híreiket. Ha tűz üt ki, mire a plébános bácsi megtalálja a toronykulcsot, hogy a harangokat összeverje, a tűzoltók már el is oltották a tüzet. Szóval a harangok nem a mindennapi élet hírközlői már. Inkább a jó Isten dolgaira emlékeztetik az embereket. Ezért megéri hallgatni a hangjukra.

Csak a korán kelők hallják a hajnali harangszót. Ez akarja figyelmeztetni az embereket a legszebb hajnalra, mely Názáretben virradt: „Az Úr anyala köszönté...” A hajnali harangszó tehát arról beszél, hogy a jó Isten annyira szerette az embereket, hogy fiát küldötte közéjük. Fiának anyjául pedig Szűz Máriát választotta. A déli harangszó különösen nekünk, magyaroknak kedves. Azt hirdeti, hogy seregeink Hunyadi János vezetésével Belgrádnál legyőzték a hazánkra támadó pogány törököket. Igaz, hogy a pápa követe Kapisztrán szent János buzdította őket. Csata közben hangosan Jézus nevét hívták segítségül. Az egész keresztény világ is a győzelemért imádkozott.

4. Biztosan megfigyeltétek már, hogy mindegyik templomnak másképpen szólnak a harangjai. Én száz torony hangja közül is megismerném szülőfalum templomának harangjait. A harangok különböző nagyságúak és ezért adnak más-más hangot. Láttam már akkora harangot, hogy húsz gyermek is aláférne. Toronyban a legnagyobb harangot öregharangnak hívják, a legkisebbet meg lélekharangnak. Bár a legkisebb, mégis igen fontos feladatot bízunk rá. Ha valaki meghal, ezzel a haranggal jelentjük be a halálát. Úgy mondjuk, hogy kicsendítik vele a halottat. De nemcsak híradásra való ám a kis-harang! Szava mintha könyörögne az emberek felé is, úgy kéri őket, imádkozzanak az elhunytak szegény lelkéért. Innen is kapta a nevét: lélekharang. A szenvedő lélek a tisztítóhelyen arra vár, hogy a jó emberek imájára az Isten kiengedje a szenvedés helyéről. Ha valaki meghal a községből, nemcsak a lélekharangot szólaltatjuk meg, hanem az összes harangot. Azt mondják: kiharangozzák a halottat. A szomorúan szóló harangok mintha együtt siratnák a hozzátartozókkal, hogy a hívő közösség egyik tagja itthagyta őket.

Minden este is harangozunk. Ez is egy győzelem emlékét hirdeti. Egy nagy tengeri csatára emlékeztet, amikor az európai keresztény seregek Lepantónál legyőzték a török flottát. Este ugyanúgy, mint délben az Úrangyalát mondjuk el. Húsvéti időben az Úrangyala helyett a Mennynek királyné Asszonya kezdetű éneket. A végén, amikor a lélekharang szól, halottakért imádkozunk, nem egyért, hanem minden elhunyt hívő lelkéért egy Miatyánkot.

5. Van a harangoknak vidám hangjuk is. A fel-támadási körmenet alatt az egész községben hirdet-ték a keresztények örömét. Amikor a püspök atya bér málni jött, a harangok szavával is köszöntöttük.

Láthatjátok gyermekek, a harangok szent felada-tot kaptak, akár csak a templom, vagy a szentképek. Ezek is szent dolgokat juttatnak az emberek eszé-be. Ezért, mikor a harangöntő mester elkészítette, még a használat előtt felszentelik őket. Odaadják a jó Istennek. Nincs ugyan lelkük, de testük anya-gát is - az acélt, önt, meg rezet - a jó Isten te-remtette. Dicsérjük tehát a maguk módján érc-szavukkal, csengés-bongásukkal az Istent. Nyugod-tan mondhatjuk, a harangok szava is imádság.

6. De nemcsak a toronyban van harang. Van egy kicsinyke harangja minden gyermeknek: a szíve. Ezt is arra teremtette a jó Isten, hogy Őt dicsér-jük vele. Örülünk, ha örül, szomorkodjunk, ha a jó Isten gyermekei szomorkodnak. Az az igazán szép, amikor a torony harangjainak szavára meg-rezdül a ti kis harangotok is és együtt szól szíve-tek a harangokkal. Erre gondolva imádkozzatok, amikor harangszót hallotok.

SZERESSÜK A BETEGEKET I

Cél: Beszélék egyházunk aggódó szeretetéről a betegek iránt. A gyermekek is legyenek ennek a szeretetnek a megtestesítői. Segítsék elő a províziót.

1. A gyermekek arról beszélgettek, hogy kinek van jó dolga. Egyikük úgy gondolta, hogy betegnek jó lenni. Nem kell iskolába járnia, délig is alhat, ennivalót is a legfinomabbat kapja. Röviden: szereti, dédelgeti mindenki. Ha az injekcióstű néhány napján nem fenyegetne, kimondottan gyöngyéletük lehetne a betegeknek. Egy kislány, aki már sokat betegeskedett, nem így gondolkodott. „Nagyon rossz a betegnek, - mondotta - mert ha az embernek fáj valami, akkor kedvetlen, félős, nem találja a helyét. A többiek figyelmessége alig-alig tudja feledtetni a betegséget.” Én, a kislánynak adtam igazat.

2. A Szentírásból tudjuk, hogy az Úr Jézus földi életében igen sajnálta a betegeket. Akadt is neki dolga igen sok beteggel! Mindig segített rajtuk: bűneiket elengedte, betegségüket meggyógyította. Még az apostolainak és híveinek, s így a tisztelendő bácsiknak és nektek is megparancsolta, hogy látogassuk és segítsük a betegeket.

3. Kérlek tehát benneteket, ha akár a gyermek, akár a felnőtt ismerőseitek egyike megbetegszik,

gondoljátok bele magatokat helyzetébe. Mintha a ti kezetek lenne gipszben, vagy - Isten ments - a ti testetekben lenne rákos daganat. Ha így gondolkodtok, akkor őszintén sajnáljátok majd a betegeket. Szívesen látogatjátok, vigasztaljátok és imádkoztok gyógyulásukért. Nincs is nagyobb szeretet, mint ha valaki így szereti a betegeket! Talán csak az lehet még nagyobb, ha súlyosabb beteghez el tudjátok hívni a tisztelendő bácsit is. Néha csak egy mondatot kell mondani: „A tisztelendő bácsi igen szereti meglátogatni a betegeket, szólhatok neki, hogy ide is eljöjjön?” Ha beleegyezett, jöhettek is a plébániára jelenteni: „Atya kérem, itt és itt várják”. Tudjátok gyermekeim, ilyenkor vagyok én boldog! Máskor talán hosszú ideig kell a beteget kérnetek és a jó Istenhez imádkoznotok, míg beleegyezik, hogy az atya meglátogassa.

4. Egyszer egy nénit kérleltem, hogy elmehe-
sek beteg férjéhez. A néni így fakadt ki: „Ugyan, mit is akar a tisztelendő bácsi azzal a szegény beteggel?” „Segíteni rajta” - feleltem neki. Katolikus hitünk gyönyörű szép szertartásokkal kéri a jó Isten segítségét a betegek számára. Illik, hogy ti is ismerjétek ezeket a szertartásokat. Ezért ma és a következő alkalommal a betegek megsegítéséről lesz szó.

5. Az atya utcai, vagy teljesen civil ruhában érkezik, hogy a feltűnést lehetőleg kerülje. Még így is sokszor mondják a műveletlen emberek: „Biztosan meghal a beteg, mert pap ment hozzá!” Ti mit felelnétek erre? Mondjátok ezt: „Igen, egészen biztosan meghal, mert ez a sorsa mindenkinek. De,

ha a következő órában meg is halna, ez nem azért történik, mert a pap volt nála!"

Odabent azután az atya felveszi szertartásos ruháit. Az elkészített asztal-oltárra helyezi, amiket magával hozott. (Erről az asztal-oltárról legközelebb lesz szó.) Ezután a beteget meggyóntatja, megáldoztatja és megáldja. Ezt a három szertartást magyarázom most el nektek.

6. A Szentírásban olvassuk, hogy amikor Jézus beteget gyógyított, egyúttal annak bűneit is megbocsájtotta. Azt gondolta, mit ér az olyan ember, akinek egészséges ugyan a teste, de annál betegebb a lelke, mert bűnös! Jézus azt is tudta, hogy már fél gyógyulás a betegnek, ha a lelke megnyugszik. Igazán nyugodt csak a tiszta lélek lehet. Ezért gyógyította Jézus a testtel együtt a lelket is. A tisztelendő bácsi is a lélek gyógyításával kezdi. A hozzátartozók kimennek, az atya kettesben marad a beteggel. Amíg a gyónás folyik, ti odakint imádkozzatok, (ha a beteg gyónása kihallatszik, ti még hangosabban mondjátok az imát). Kérjétek számára a jó gyónás kegyelmét, azt, hogy bánatosan minden bűnét mondja el. Nehogy a világért egyet is szégyeljen megmondani, és megakadályozza, hogy a jó Isten megbocsájdthassa neki. Igen jól teszi az a beteg, aki életének minden bűnét, amire csak emlékszik, elmondja.

7. A gyónás után az atya kinyitja az ajtót és a hozzátartozók együttesen végignézik a beteg szentáldozását. Látjátok, milyen jó az Úr Jézus! Testével, mint kenyérrel erősíteni akarja a betegnek lelkét is, testét is. Jézus ilyenkor orvos, meg orvos-

ság is. Nem is csoda, ha a jó katolikusok, amikor megbetegednek, gyakran kérik az atyát, hogy jöjjön, gyóntassa és áldoztassa meg őket.

Amikor nagyon súlyos beteg áldozik, akkor a szentáldozásnak igen szép neve és rendeltetése van. Jegyezzük meg: szent Útravalónak hívjuk. A mesze útra induló embereket sok és tápláló étellemmel szerelik fel, hogy az utat bírják. A súlyos beteg a legnehezebb út előtt áll. El kell hagynia a földet és át kell lépnie - mégpedig szerencsésen - a földöntúli világba, a másvilágra. A másvilágon két ország van: az örök boldogság és az örök szenvedés országa. Ez utóbbi ország ügynöke, a gonoszlélek, mindent megtesz, hogy az ő országába jusson el a beteg. Támadja hitét, reményét, el akarja rabolni, csak hogy kétségbeejtse az amúgy is féltő embert. A szent Útravaló megtöri a gonosz hatalmát. Jézus pedig Atyja országába segíti azt, aki Ővele együtt indul a nagy útra.

8. Bizony, a beteg ágyánál nagy tét forog kockán: üdvösség, vagy kárhozat. Nem csoda tehát, ha a tisztelendő bácsi a betegnek Jézus minden segítségét meg akarja adni. Még egy ilyen szertartást említek, a beteg megáldását. Jézus is megáldotta a betegeket. Kezét azok fejére tette, vagyis mint Isten, a védelmébe fogadta őket. Akin az Isten keze nyugszik, ne merje azt a gonoszlélek megtámadni, de még ijeszteni sem! A beteget segítő, védelmező Jézus, most a tisztelendő bácsi alakját veszi magára. Tehát Jézus keze az, mely a beteg ismerőstök fejére simul, hogy a gonosz minden próbálkozásától megvédje.

9. Egyszer olyan beteg nénit kellett volna áldoztatnom, aki már csak folyadékot tudott lenyelni és igen remegett az egész teste. Ilyenkor a Szentostyát egy kanál vízben szoktuk a beteg szájába tenni. Félttem, hogy ez nekem nehezen sikerül. Ott volt a szomszéd kislány is. Ő intézte el, hogy a beteghez mehettem, de egyébként is szokott mellette inspekciózni. Kezébe adtam a kanalat, benne Úr Jézus testét. Ő áldoztatta meg utoljára a nénit. Azt hiszem, ha száz évig él, akkor sem felejtí el azt a napot, amikor lány létére áldoztatott. Ha nem is ekkora, de - meglátjátok - igen nagy lesz a ti örömtökök is, ha segítetek nekem a betegeken segíteni.

A BETEGEK KENETÉ II

Cél: Ismertetem a betegek szentségének teológiáját és gyakorlatát. Értsék meg a gyerekek, mennyire fontos ez a szentség és okosan segítsenek a kiszolgáltatásánál.

1. Talán már unjátok hallgatni, de én mégis csak emlegetem, hogy milyen nagyon szerette Jézus a betegeket. De a szentgyónással, Útravalóval és az áldással, nem merült ám ki Jézus segítő jósága!

Mielőtt a földről elment, még egy gyógyszer rendelt. Kimondottan csak a nagybetegek számára. Természetesen ezt a gyógyszert is mind a testnek, mind a léleknek gyógyítására szánta. A tisztelendő bácsiknál manapság is meg van ez a gyógyszer, betegek szentsége a neve. Mivel olaj, betegek kenetének is mondjuk. Amikor a hét szentséget felsoroljuk, ez a sorrendben az ötödik szentség. Most erről a szentségről lesz szó.

2. Kereken megmondom, miért kell ma nagyon figyelnetek: Először azért, hogy jól megtanuljátok, mekkora gyógyító erő van ebben a szent olajban. Másodszor pedig, tanuljátok meg segíteni a tisztelendő bácsiknak, ha majd egyszer nálatok, vagy a szomszédban, a szent olajjal ken meg egy beteget.

Minden okos gyermek tudja, hogy milyen rossz a betegeknek! Szinte látni rajtuk a bajukat. Gyul-

ladások, fekélyek, fájdalmak. Ki is tudná felsorolni, mi minden teszi olyan nehézé napjaikat! Hát még, ha a lelkükbe láthatnánk! Mert ha valaki meg is gyóna a halálos bűnét és nem kell a pokoltól félnie, akkor sincs minden teljesen rendben. Akad ottan kis bűn garmadával. Van a rovásukon a régi bűnökért büntetés, sok a baj a rossz természettel is. A súlyos bűn bizony csúnya sebet ejtett a beteg lelkén. Ennek a sebnak a fájdalmát érzi a beteg, amikor a földön gyötrődik, de még akkor is, amikor meghalt és a tisztítótűzben kell szenvednie miatta.

Előbb arról beszéltem, hogy az Úr Jézus egy gyógyszert rendelt a betegeknek, a kenet szentségét. Ez a kenet gyógyítja a bűn okozta sebeket. Olyan, mint az utókezelés a műtét után. A betegek kenete is utókezelés a szentgyónás után.

3. Elmondom, hogyan adja fel a tisztelendő bácsi a kenet szentségét. A mult alkalommal már szó esett az asztal-oltárról. Erre helyezi a beteg szobájába érkező atya, amiket magával hozott. Tanuljátok meg, hogyan kell ezt az oltárt elkészítenetek. Aki szabályosan készíti el, mikor majd szükség lesz rá, az biztosan figyelte a mai prédikációt.

Réges-régen szokás volt, hogy a beteg szobájában és részvételével misét is mondott a pap. Ezért kellett az oltár. Manapság az atya magával hozza Jézus testét, de azért így is szép oltárt készítünk. Lehetőleg egy kisebb asztalt a legszebbik fehér terítővel takarunk le. Amit a templomi oltáron láttok, azt az otthoni oltárra is rátesszük. Két gyertya közé a feszületet. A gyertyák az Úr Jézus tiszte-

letére égnek, a feszületet pedig a beteg fogja megcsókolni. A tisztelendő bácsi megérkezésekor, a szobát szenteltvízzel meghinti. Készítsetek tehát az oltár egyik szélére szenteltvizet. Zöld ágacska legyen benne. Kell egy pohár tiszta víz is, ebben az atya ujjait öblíti le a szentáldozás után. Ha a beteg nehezen nyel, még egy poharat készíthettek. Ebből iszik a szentáldozás után, hogy az ostyát lenyelhesse. Az oltár másik szélére, a kis tányérkába, kevés sót, kenyérbelet és egy-két vattacsomót tehetünk. Az atya ezekkel tisztítja meg a kezeit a szent olaj után. (Azt jegyezzétek meg, hogy a szertartás végén a maradék vizeket virágra öntjük, a vattát és kenyérbelet meg elégetjük.) Szép, ha virágokkal is díszítitek az oltárt. A középső része mindenesetre üres legyen, mert ide teszi az atya áldoztatás előtt a Szentostyát és a betegek olaját.

4. A szentáldozásról már a múlt alkalommal szó volt. Most elmondom, hogyan adják fel a szentkenetet. Azt tudjátok, a szentolaj arra való, hogy meggyógyítsa a bűn sebeit. A sebek ugyan nem láthatók, mégis ott vannak a test azon részén, mely a bűnt elkövette. Ezért kezeli az atya a szem, fül, orr, száj, kéz és láb sebeit. Közben pedig a jó Istentől kéri a gyógyítást: „Ezen szentkenet és az ő irgalma által bocsássa meg neked az Úr, amit látás, hallás stb. által követtél el”.

5. Mikor a tisztelendő bácsi az imát mondja és a kis keresztek a beteg érzékszerveire rajzolja, csodálatos dolgok történnek a beteg lelkében. Ejőször is megkönnyebbül. Már nem nehezedik mázsás kő gyanánt a lelkére a betegség. Jobbkedvű

lesz és bizakodik a jó Istenben. Még a családtagoknak is könnyebb mellette. Már nem annyira türelmetlen és nyugtalan: segített rajta Jézus orvossága. Ezenfelül azért is jó ez a szentség, mert elengedi azokat a bűnöket, melyeket a beteg a gyónáskor kifelejtett. Sőt nemcsak a bűnt, de még a régebbi bűnökért járó büntetést is eltörli. Az ittlévő idősebb nének és bácsik közül többen is vannak, akik már voltak betegek, meg is kapták a betegek szentségét. A jó Isten segítségével éppen ez a szentség segítette őket abban, hogy meggyógyuljanak, tovább dolgozhassanak és még a templomba is járhassanak.

Látjátok gyermekek, ezt értjük azon, hogy a betegek szentsége meggyógyítja azokat a sebeket, melyeket a bűn okozott.

6. Mondjátok: Okos ember az, aki fél, vagy a hozzátartozóját félti a betegek szentségétől? Okos az, aki a legjobb orvost nem akarja odaengedni a betegágyhoz? Ugye nem! Nemhogy félni nem szabad, hanem ha valaki komolyan megbetegszik a családban, minél hamarabb kell kérni a tisztelendő bácsit, jöjjön csak el a betegünkhöz Jézus orvosságával.

7. Néha igen súlyos beteghez hívják a tisztelendő bácsit. Látszik is, hogy a betegnek nincs sok hátra ezen a földön. Ilyenkor az atya, Jézus szentolaja után, földi helyettesének, a pápának az áldásával is tud segíteni a beteg lelkén. Azért mondják pápai áldásnak, mert az atya a pápa felhatalmazásából adja. A pápának pedig nagy a hatalma. Jézus a mennyország kulcsait adta szent Péternek és utódjának, a pápának kezébe. Hogyne segítene

hát a jó Szentatya, a betegeken! Nem kíván többet, csak annyit, hogy a beteg, Jézus nevét mondja ki és egyezzek bele Isten akaratába. Ilyenkor szokták a tisztelendő bácsik a beteggel a feszületet megcsókoltatni. Ennek fejében a pápa kérésére az Isten, - ha jónak látja - elenged szinte minden büntetést a tisztító tűzben. A beteg remélheti, hogy halála után azonnal a mennyországba jut.

8. Tudjátok gyerekek, mi lenne nagyon jó? Ha ti is, meg a szüleitek is, meg a tisztelendő bácsi is, a mennyországba jutnánk! Tegyük meg mindent, hogy beteg ismerőseink megkapják szenvedésükben Jézustól a segítséget. Ha mi besegítünk másokat, bennünket is biztosan fognak majd segíteni.

KRISZTUS EMBERE KÖZÖTTÜNK

Az egyházirend

Cél: A papi hivatás és az egyházi rend szentségének ismertetése.

1. A minap történt. A cipészhez mentem és egy kétéves kis csöppséggel találkoztam az úton. Anyukája kézenfogva vezette. A kicsi meglátott és rám mutatva azt kérdezte anyukájától: „Bácsi ő, vagy néni?” Kis fejébe nem fért bele, hogyan járhat földig érő szoknyában valaki, akinek pedig férfiasan van a haja vágva és férfi kalap van a fején. Látom, mosolyogtok, hogy a csöppség nem ismerte a tisztelendő bácsit, mert még nem látott ilyen embert. Pedig a nagyobb gyermekek, sőt még a felnőttek sem ismernek eléggé. Valami furcsa dolognak tartanak. Egyszer egy ötödikes kislány mondta is ezt nekem: „annyi mindenről tetszett már prédikálni, beszéljen egyszer az Atya magáról is!” Most kínálkozott erre alkalom és magamról fogok beszélni.

Nem fog az Úr Jézus megharagudni azért, hogy amikor vasárnaponként a legszentebb dolgokról, a szentségekről beszélünk, egyszercsak egy ember magamagáról beszél? Biztosan nem, mert én mégiscsak egy szentségről fogok beszélni. Ezt egyházi rendnek, vagy egyszerűbben papszentelésnek nevezzük. Én megkaptam ezt a szentséget s így lettem világi emberből papi ember.

2. Holnap ilyenkorig tartana, ha nekilátnék gyermekkoromat elmesélni. Milyen izgalmas kalandjaink voltak, mikor a front alatt és után igazi ágyúkkal játszottunk! Egyébként én is olyan voltam, mint a többi fiú. Szerettem futbalozni és bélyeget is gyűjtöttem. Az osztályban mindig 4.5 rendű tanuló voltam. Ministráltam is. Ismertem az otthoni tisztelendő bácsikat. Vasárnapi szentmisét a világért sem mulasztottam. Ebéd helyett botot kaptam volna. Ilyesmire nem is kerülhetett sor, mert szerettem a templomot. Tizennégy éves koromtól kezdve megfigyeltem, hogy milyen szép a tisztelendő bácsik munkája. Főleg az tetszett, hogy hittanra tanítják a gyerekeket és vasárnap miséznek nekik. Meg az is tetszett, hogy a gyermekek szerették a tisztelendő bácsikat. Úgy éreztem, a jó Isten nekem is adott kedvet, hogy én is pap legyek. Nem is tudtam másként elképzelni az életemet. Érettségi után felvettek a papi szemináriumba, és kispap lettem. Itt volt csak szép az élet! Reverendát kaptam, csak olyant kellett tanulni, amihez kedvem volt (szám-tant nem) és mindenki jó volt hozzám.

3. Öt évig voltam a szemináriumban, de ezalatt nemcsak tanultam, meg imádkoztam, hanem igen fontos események is történtek velem. Apukátok és anyukátok életében igen fontos esemény volt, amikor eljegyezték egymást. Még nagyobb, amikor a templomban házasságot kötöttek. Ezen ünnepség során szüleitek egymással kerültek szeretet-kapcsolatba. Én pedig, s a velem egyidős kispapok, az Úr Jézussal kerültünk egyre szorosabb viszonyba. A püspök atya miséje alatt szertartásokon vettünk

részt és mindig közelebb kerültünk az Úr Jézushoz. Először csak annyira, hogy Isten izenetét, a Szentírást Jézus híveinek, vagyis a keresztényeknek felolvashassuk. Később azt is, hogy az Ő oltáránál hivatalosan is segíthessünk. Az is ünnepi esemény volt, mikor engedélyt kaptunk, hogy a szentmise alatt, a miséző pap mellé állhattunk, az övéhez hasonló ruhában. Majd egy igen jelentős szertartás után pedig már szabad volt keresztelni, Jézus testét a híveknek kiosztani, tanítását a saját szavainkkal is elmondhattuk, vagyis prédikálhattunk. Végül az ötödik év végén volt a legfontosabb szertartás, a püspök atya fejünkre tette a kezét, imádkozott. Ez volt a papszentelésünk. Ekkor kerültünk a legszorosabb viszonyba Jézussal. Misézhattunk, vagyis bemutathattuk az Ő áldozatát, az Ő nevében megbocsáthattuk az emberek bűneit, azaz gyóntathattunk.

4. Ezek az események nemcsak szép szertartások voltak, melyben a résztvevők gyönyörködtek. Az esemény másik része lelünkben ment végbe, amit senki sem láthat. A Szénlélek Isten a lelünkbe jött, olyan formát adott neki, mint Jézusé, sőt mindörökre le is foglalta azt Jézus számára. Ajándéku még segítséget is adott, hogy a papi munkát jól és szépen végezzük el.

A papszentelés igen szép, de hosszú szertartás. Nagyon nehéz azt elmagyarázni úgy, hogy magatok elé tudjátok képzelni. Nemsokára a püspök atya városában úgyis lesz papszentelés, aki akar, eljöhet velem. Ott majd a szertartás közben mindent el fognak magyarázni. Megéri eljönni, mert ilyen szépet templomban máskor soha nem lehet látni.

5. De már nagyon elkalandoztam saját életemtől. A papszentelés utáni vasárnapon szülőfalumban volt az első szentmisém. Az volt ám világgraszoló esemény! Még a hetedik faluból is eljöttek rá a katolikusok. A régiek ugyanis azt tartották, hogy megéri annyit menni az újmise kedvéért, amíg egy új csizma elkopik. Nem sokkal ezután a püspök úr pecsétetes írást küldött, melyben megparancsolta, hogy az egyik faluba káplánnak menjek. Ott voltam öt évig. Aztán egy másik pecsétetes írással ideküldött tihozzátok. Azért mondom, hogy pecsétetes írással küldött a püspök, mert a pap küldése egy faluba nem akármilyen küldés ám! Ha jól utánanéznünk, látjuk, hogy ez a küldés az Úr Jézustól van. Mert a püspököt a pápa küldte, a pápa meg Jézus akaratából vezeti a többi püspököket és a keresztyéneket.

6. Mégcsak meg sem melegedtem itt nálatok, amikor egyik este civil ruhában mentem és akaratlanul is meghallottam, hogy két férfi éppen rólam beszélget. „A pap nem csinál mást, csak misézik”, mondta az egyik. Többet nem is hallottam, de igen elgondolkoztam rajta. Igaza volt.

Én a félórás szentmise után is azt teszem, amit a misében. Régóta tudjátok már, hogy a szentmisénk egyik fele az igehirdetés, a másik meg az áldozat megújítása. Az én életem egyik fele is azzal telik, hogy imádkozom és tanítok. Néha egy nénit, máskor két nagyobb fiút, vagy egy egész osztályt. Éppen azokat, akikkel összehoz az élet. Akikkel szóbaállok, azokat Jézus hitére tanítom beszélgetés közben is.

Életünk másik fele pedig áldozat. A tisztelendő bácsik általában nehezebb körülmények között élnek, mint a többi emberek. Sok dologról lemondanak, amit mások megtehetnek, szóval áldozatot hoznak és igyekeznek mindig jobbra és jobbra változni. Ez az élet miséje. Ezt azonban csak az érti meg teljesen, aki maga is tisztelendő bácsi lesz.

7. Elég régóta itt vagyok már köztetek, de még nem ismerlek mindnyájatokat. Pedig szeretném tudni mindegyitek nevét, meg életkörülményeit. Igen örülnék, ha az ismerős gyermekekkel benéznének hozzám az eddig ismeretlenek is. Akik ismernek, azok már tudják, hogy igen izgalmas könyveim vannak, ezekből kölcsön is adok. Ha szükség van rá, az iskolai feladatot is segítem megoldani. Igazán mondom, akkor vagyok nagyon boldog, ha segíthetek másokon.

SZÜLEINK

A házasság szentsége

Cél: Az esküvő szertartásának hangulatos elmondásába beszövöm mindazt, amit a gyermekeknek a keresztény házasságról tudniuk kell.

1. Mindenki tudja, hogy elsőálkozás lesz templomunkban. Az egyik kislánynak még hiányzott valamilyen adata, emiatt el kellett hozzájuk látogatnom. Az anyukát a varrógépnél találtam, a kislányát mellette. A gépen gyönyörű fehér anyag, de észrevettem, hogy nem új. Egy felnőtt elbontott ruhája. Az anyuka is észreveszi, hogy az anyagot nézem: „Menyasszonyi ruhám volt, - és könnyezni kezd. - Sajnos, nem telik arra, hogy kislányomnak új anyagot vegyek; tudok szabni, varrni, ebből készítem el elsőálkozási ruháját. Nem fogja senki észrevenni, hogy nem új.” Majd letörli könnyeit, mosolyogni próbál és így folytatja: „Egy kicsit örülök is, hogy abban a ruhában, melyben az esküvőmön olyan boldog voltam, most a kislányom lesz nagyon boldog”.

2. A kislány odaáll édesanyja elé, kérni kezdi: „Anyu, egyszer ígérted már, hogy elmeséled, milyen volt a te esküvőd apuval, most mondd el. Én segítek adogatni a gombostűt és orsózom a cérnát, te meg majd mesélni fogsz.” Anyuka halogatni akarta ígérete teljesítését, de én is kértem, sze-

rezzen örömet kislányának. Én meg arra gondoltam, hogy vasárnap úgyis a hetedik szentségről, a házasságról kell nektek prédikálnom, anyuka elbeszélése biztosan segíteni fog a szentbeszéd készítésében. Olyan szépen, és jól emlékezett mindenre és tudott mindent, hogy nekem nem is kell mást tennem, csak emlékezetből elmondanom azt, amit az anyukától hallottam.

3. Az anyuka el is kezdte:

Akkoriban még nem volt szokásban a nászmise, vagy ahogy nálunk mondják, az esküvős mise. De a plébános úr rávett, hogy szentmise alatt esküdjünk. Nem is bántam meg. Mindenki azt mondta, hogy olyan szép esküvő odáig még nem volt. De nem vágok a dolgok elé. A nap azzal kezdődött, hogy vőlegényemmel kettesben elmentünk gyónni. Azt akartuk, hogy esküvőnk napján egészen tiszta legyen a szívünk. A jó Isten jobban meghallgatja a tisztaszívűek imáját. Mi pedig igen fontos dolgot kértünk azon a napon.

És nem áldoztatok? - kérdezte a kislány. De igen, csak délután, az esküvős mise alatt. Milyen szép is volt. Apukád ünnepi feketében, én pedig ebben a ruhában.

4. És azután? - faggatta anyukát a lány. Azután összegyűlt nálunk a násznép, elérkezett az indulás órája.

Ebben a pillanatban a nagymami lépett a szobába. Tüstént bele is kapcsolódott a beszélgetésbe. - Mindig könny szökik a szemembe - mondta lányának - mikor az indulástokra gondolok. Te odaálltál édesapád és elém, megköszönted, hogy idáig

neveltünk, és ígérted, hogy mindig szeretni fogsz bennünket.

De ugye meg is tartottam? - Ezt már anyuka kérdezte. Igen, mondta a mami. - Bárcsak a te elsőáldozós kislányod mindig olyan jó lenne hozzád, mint te vagy mihozzánk.

A kislányt azonban az események érdekelték. Anyuka folytatta: Felállt a menet. Engem nagyapa vezetett, édesapád meg a húgát kísérte aki most a te nagynénid. A templomban tehát nem egymás mellett mentünk. Hiszen még nem voltunk férj és feleség. Csak visszafelé jöttünk így. - De akkor már megvolt a polgári esküvőtök - vetette közbe a kislány. Igaz, de nekünk katolikusoknak az az érvényes esküvő, amit a templomban kötünk. A polgári házasságot ugyanis könnyű felbontani, már pedig a mi házasságunk nem olyan, amit felbontanak, aminek válás a vége. - Anyuka folytatd!

5. Szóval, cigányzene kísérettel megérkeztünk a templomba. Itt a gyönyörűen feldíszített oltár előtt, térdeplőket, meg ülőhelyet készítettek számunkra. Mögöttünk álltak a tanúk. A jegyespár, és a plébános után Ők a legfontosabbak az esküvőn. Apukád a sógorát, én meg a keresztapámat hívtam meg tanúnak.

Láttam, hogy a kislány megint meg akarja szakítani az elbeszélést, hogy a tanukról érdeklődjék. Anyuka csak annyit mondott, hogy más két embert is hívhattak volna, de ezeket akarták megtisztelni.

6. Ekkor a plébános úr gyönyörű szép miseruhába öltözve az oltárhoz jött és elkezdődött a szertartás. Gyűrűinket, melyeket idáig a balkézen hord-

tunk, az oltárra tettük. A pap imádkozott, hogy mi, akik ezeket a gyűrűket viselni fogjuk, mindig szeretetben és békében éljünk. Majd a megáldott gyűrűmet apuka kezébe adta, ő megcsókolta a gyűrűt és ide, a jobb gyűrűsujjamra húzta. Még most is emlékszem, mit mondott: „Viseld ezt a gyűrűt hűséged jeléül”. Azóta, ha apukád nincs itthon és ha rágondolok, imádkozom érte és megcsókolom ujjamon az ő gyűrűjét, mert ez a gyűrű apukát jelenti. Ő is gyakran megcsókolja a gyűrűt, amit én húztam esküvőkor az ujjára.

7. A plébános úr ugyan jól ismert bennünket, de még egyszer meg akarta tudni és akarta, hogy az egész templom hallja, vajjon komolyan meggondoltuk-e a dolgot. Ott, az oltár előtt, mindenki fülehallatára kijelentettük, hogy senki sem kényszerített bennünket az esküvőre. Egymást tisztelni és szeretni fogjuk. A gyermekeket a jó Isten ajándékainak tartjuk és akarjuk, hogy legyenek gyermekeink. Ha lesznek jó katolikusoknak fogjuk nevelni őket. A kislány erre zavarba jött és úgy kérdezte: „Anyu, akkor te gondoltad, hogy én majd a kislányod leszek?” - Gondoltam bizony és akartam is, hogy olyan gyermekeink legyenek, mint ti vagytok. Tartom is, amit ígértem, megtanítotatlak benneteket imádkozni, az öcsi csak kisóvodás, máris tudja az esti imát. Templomba is megyünk minden vasárnap és hittanra is jártok.

8. Ezután a plébános úr felhívta a figyelmet, hogy a szertartás legfontosabb része következik. A hetedik szentséget, a házasságot, kötjük meg egymással. Ezt a szentséget ugyanis a férj a feleségnek,

a feleség a férjnek adja úgy, mintha megáldoztatnák egymást. Kezet fogtunk, a plébános a stórával átkötötte a kezünket és így tette fel a kérdést. Apukádnak ezt: „Pál, nyilatkozzál Isten és Anyaszentegyház előtt, akarod-e a jelenlévő Júliát törvényes feleségül magadhoz venni?” Erre ő így felelt: „Akarom.” Majd ezt mondatta vele: „Júlia, Isten szent színe előtt feleségül veszek.” Hasonlóképp egyeztem én is a házasságba. Ezután, a kölcsönös beleegyezésünk után lettünk házastársak: férj és feleség.

9. Mivel a házassági ígéret igen komoly dolog, meg is esküdtünk rá, hogy megtartjuk. Apukád eskütételénél, az ő tanúja János bácsi, az én esküm-höz pedig Feri bácsi, az én tanúm tartotta a feszületet. Így esküdtünk meg, hogy holtomiglan együtt maradunk, akármi történnék is.

10. Ezután megkezdődött a szentmise. Az első szentmise, amelyen már mint házastársak vettünk részt. Amikor csak apukáddal együtt vasárnap a templomba megyünk, eszembejut ez a mise. Ezt most nem mondom el részletesen végig, mivel már úgyis ismeritek a szentmisét. A szentírásból felolvasták, hogyan tanít bennünket az Isten a házasságról. Felajánlaskor azt ígértem a jó Istennek, hogy mindent megteszek édesapáért és tiértetek.

11. Emlékszem még, hogy Miatyánk után egy kicsit más volt a szentmise, mint egyéb alkalommal. A plébános úr felénk fordult, két kezét felénk tárva megáldott, vagyis a jó Isten oltalmába helyezett bennünket. Olyan szép volt, amikor mondta: Legyetek áldottak gyermekeitekben és az a jó, amit nekik adtok, szálljon vissza rátok százszorososan.

Áldozáskor mind a ketten, de kívánságunkra a tanúk is, meg a szüleink is, de még a koszorús lányok is közösen áldoztunk. Azt gondoltam, hogy ez az igazi lakodalom. A jó Isten terített asztalt övéinek, arra saját Fiának szent testét adta. Úgy éreztük, hogy mindannyian összetartozunk.

Anyuka aznapra befejezte a varrást. Annyira jutott, hogy már lehetett is próbálni. A kislány, amint kezébe vette a ruhát, megcsókolta anyukáját. Én meg arra gondoltam, bárcsak, sok ilyen család lenne!

ÍME, A SZÍV

Cél: A kinyilatkoztatás alapján bemutatom a legszentebb Szívet. Megmagyarázom a jelképeket és elmondom az ígéreteket.

1. Egy anyuka, meg a fia jöttek a plébániára. Anyuka katolikus volt, a fia református. Azt kérték, hogy a fiú is katolikus lehessen. Az az előírás, hogy ha valaki katolikus akar lenni, két hónapig kell a hittant tanulnia. Örömmel tanítottam a fiút, mert igazán jószándékú és értelmes volt. Több bibliai történetet tudott, mint az egyidős katolikus fiúk. Volt Szentírása és olvasta is. Természetesen nemcsak hittanra tanítottam, hanem arra is, hogyan él a jó katolikus ember. Egyszer a fiú érdekes kérdést tett fel: Miről lehet megismerni a jó katolikust? Ti mit gondoltok, mit válaszoltam neki?

A lelkekben csak a jó Isten tud olvasni. Biztosra csak Ő tudná megmondani, mi van az emberekben, ki milyen. Aki szentmisére nem jár, nem imádkozik, bűnt követ el és nem gyónik, az aligha jó katolikus. De azok között, akik járnak szentmisére és odahaza is imádkoznak, ha a jóságukat nézzük, az egyikre azt kell mondanunk, hogy nagyobb, a másikra meg azt, hogy kisebb a vallásosságuk. Van egy ismertetőjel, mely megmutatja, ki, mennyire vallásos.

2. Jézus egyszer azt mondotta, hogyha valaki az Ő Szívét tiszteli, ha odáig gyenge hitű volt, jó katolikus lesz, ha pedig már jó katolikus volt, még jobb lesz. Röviden tehát: arról lehet a jókat a kevésbé jóktól megkülönböztetni, hogy az egyik ember megtartja Jézus kívánságát, szereti Jézus Szívét, míg a másik nem törődik vele. Ha valaki katolikus, akkor csak buzgó katolikusnak érdemes lennie. Ti is mindnyájan ilyenek legyetek! Ezért Jézus Szíve tiszteletéről beszélek nektek.

3. A Szentírásban azt olvassuk Jézus Szívéről, hogy azt egy katona lándzsájával átszúrta. Az okos és jó keresztények arra gondoltak, hogy Jézus ezzel is meg akar valamit mutatni és magyarázni. Biztosan ezzel hívta fel az emberek figyelmét, hogy gondolkozzanak, mennyire szerette őket Jézus. Hiszen a keze, lába, feje, sőt egész testének sebei után, még a Szíve is sebet kapott. Amikor az emberek Jézust látják a keresztfán, látják, hogy még Szívét is megsebeztek, biztosak lehetnek erről a nagy-nagy szeretetről. A keresztények nagyon jól tudják azt, hogy Jézus nemcsak ember, hanem Isten is. Ezt igen sokszor bebizonyította. Ha pedig Jézus Isten is, akkor a Szíve nemcsak emberi szív, hanem Isten szíve is. Ezt pedig nemcsak szeretnünk hanem imádnunk is kell. Úgy kell Róla gondolkodnunk, mint aki nemcsak hogy nagyon szeret bennünket, hanem minden fölött van a világon.

4. De nemcsak a jó emberek gondolkodtak okosan, amikor Jézus Szívét imádták és szerették, hanem maga Jézus is kívánta ezt. Körülbelül kétszáz éve, Franciaországban megjelent egy kedvesnővér-

nek, szent Margitnak. Éppen szentségimádás volt a templomban. Szent Margit a Szentostya helyén magát Jézust látta. A Szívét meg úgy, hogy az a ruhán kívül látszott. Jézus, kezével Szívére mutatott és így szólt: „Ime a Szív, mely annyira szerette az embereket, hogy semmit sem kímélt, csak-hogy szeretetét megmutathassa irántuk.”

5. Azután Jézus beszélt Szent Margittal. Kérte őt, mondja meg mindenkinek, hogy szeressék az Ő szent Szívét. Igéreteket is tett azok számára, akik teljesítik kívánságát.

Szent Margit azután mindent elmondott, amit látott és hallott.

Jézus Szívét nem egészen olyannak látta, mint az ember testében van. Ugyanis töviskoszorút látott a szíven. Megértette, hogy ezek a bűnöket jelentik, melyek mint a tövis fájdalmat okoznak neki.

Jézus kérte is Szent Margitot, hogy ő is, meg a buzgóbb keresztények is érezzenek vele együtt. Fájjon nekik is a sok bűn, melyeket az emberek elkövetnek. Sőt tegyenek sok jót a bűnök ellensúlyozására. Az Úr Jézus szavaival, engeszteljük Őt a bűnökért. Látta szent Margit azt a sebet is, amelyet a katona lándzsája ütött. Ez a seb, mintha kapu lenne, melyen bemehet mindenki.

Tényleg, az Úr Jézus megígérte azt, hogy Szíve mindenkinek életében és halálában biztos menedék lesz. Aki szereti az Ő Szívét és imádkozik hozzá, azt megvédi a gonosz támadásától.

Érdekes volt a Szíven, hogy lángolt. A lángok a szeretetet jelentik - Jézus nagyon szerette a Mennyei Atyát és az embereket. Ezért azt akarja,

hogy az emberek életük végén a Mennyei Atyához, a mennyországba jussanak. De ezt nemcsak akarja, hanem segítséget is ad hozzá. A segítséget azonban feltételhez kötötte. Azt kérte, hogy a jó katolikusok kilenc egymást követő hónap első péntekén áldozzanak meg. Ennek fejében megígérte, hogy haláluk óráján megadja nekik a szükséges kegyelmeket. Tehát ha valakinek az szükséges, hogy élete utolsó pillanatában eszébe jusson a jó Istent szeretni és bűneit sajnálni, majd Jézus eszébe juttatja a szeretetet és bánatot. Ha valakinek meg az szükséges, hogy pap jöjjön hozzá és meggyóntassa, Jézus ígérete szerint, ott lesz a pap. Tudjátok mit jelent ez? Mintha az „első péntekeseknek” maga Jézus ígérné meg a mennyországot. Látjátok, ezért hirdetik a tisztelendő bácsik minden hónap elején az első pénteket. Ezért jönnek ekkor a komolyabb fiúk és lányok gyónni és áldozni.

Szent Margit Jézus Szívén még keresztet is látott a lángok között. A kereszt, a mi katolikus hitünket jelenti. Ezt a hitet most mi, tisztelendő atyák hirdetjük. Nekünk azt ígérte meg Jézus, hogy ha segítségét kérjük, még a legmegrögzöttebb bűnösöket is vissza tudjuk az Istenhez téríteni. Persze nemcsak a nagy bűnösöket, segít Ő minden gyermeket, hogy jobba és buzgóbbá legyenek. Titeket is.

6. Jézus azt is kérte szent Margittól, hogy minél több lakást díszítsenek fel az ő Szívének képével. A családtagok pedig imádkozzanak hozzá. Tudjátok, mit ígért ezért a csekélységért? Azt, hogy ha valamelyik családban békétlenség van, pl. az

anyuka és apuka sokat vitatkoznak, Ő békét teremt közöttük. Sokszor panaszkodnak a gyermekek, hogy anyuka milyen sokat sír apuka miatt. Most tudhatjátok, mit kell tenni. A Jézus Szíve-kép elé kell állnotok. Figyelmeztetni kell Jézust ígéretére, és kérni, hogy teremtsen békét a szülők között.

7. Látjátok gyermekek, mennyi jó dologban részesedhetünk, ha tiszteljük Jézus Szívét. Június hónapot tiszteletére szenteljük. Esténként litániát is végzünk hozzá, sőt ebben a hónapban ünnepe is lesz. Ugyanis azt kívánta, hogy az emberek egy külön ünnepen is gondoljanak Szívére. Ezt az ünnepet nevezzük Jézus Szíve péntekének.

Azt hiszem, hogy ebben a hónapban és a következő első péntekeken, olyan gyermekeket is fogok látni áldoztatáskor, akiket idáig nem igen láttam. Ha ebben a hónapban körülnézünk a templomban, meg fogjuk ismerni, kik a jó katolikusok.

MEGYÜNK BÚCSÚT JÁRNI

Cél: Megmagyarázom a templombúcsú fogalmát. Érintem a búcsú teológiáját. Buzdítom a gyerekeket, hogy éljenek az Egyház adta búcsúlehetőségekkel.

1. Az egyik negyedikes fiú így szólt anyukájához: „Anyu, légy szíves, adj legalább egy húszast. Vasárnap a tisztelendő bácsi kihirdette, hogy a templomban búcsú lesz, és mindenki vegyen rajta részt. Már láttam is, hogy állítják a templom mellett a körhintát, meg a céllövöldét. Én is szeretnék a búcsún részt venni, ugye kapok egy húszast?” Mindezt az anyuka mondta el nekem, mert gondolta, hogy biztos valami félreértés van a dologban. Igaza is volt. Én ugyan örülök, ha a gyerekek a búcsúban jól érzik magukat, de én egy másik búcsúra hívtam őket, arra, amelyiken a templom falán belül vehetnek részt.

2. Látom, csodálkoztok! Nemcsak a céllövöldét, meg a hajóhintát értjük ám a búcsún! De sejtem, hogy erre azért már ti is gondoltatok. Mindegyitek imakönyvében az első lapon ott van a katolikus köszöntés, vagyis a Dicsértesség... Alatta pedig apró betűvel: „300 napi búcsú”. Én ugyan kiskoromban sokat gondolkodtam, mit jelent ez. Főleg az zavart meg, hogy nálunk a búcsú legfeljebb egy hétig tar-

tott. És nem tudtam elképzelni, hogy az oly hosszú lehetne. Ki bírná azt pénzzel?!

3. Ezek szerint nyilván más búcsú az, ami a templom mellett történik, a cukorkás sátrak között, és más, amiről a vallásunkban tanulunk. Van azonban mégis valami rokonság köztük.

Talán még emlékeztek, hogy tavaly festették templomunkat. Tudjátok, hogy százezer forintba került? Ezenfelül mennyi néni, bácsi jött el, hogy Isten nevében segítsen. Sok iparos szakmunkát ajánlott fel ingyen. Ha a templom rendbehozása ilyen drága, mibe kerülhetett kétszáz évvel ezelőtt a templomot ujonnan megépíteni! Bizony rengeteg pénzbe és munkába. Szerencsére voltak jó emberek, akik nagy áldozatot hoztak a temploméért.

4. Viszonzásul, a pápa is akart nekik valamit adni. De vajjon mit adjon a pápa? Mivel fizethetné vissza az emberek áldozatát?

A hittanból emlékeztek, hogy Jézus Szent Péternek, az első pápának s így a többinek is nagy hatalmat adott. Azt, hogy kinyissák az emberek előtt a mennyország kapuját. Vagyis a bűnök megbocsátásán felül, még azokat a büntetéseket is elengedhetik, amelyeket előbb el kellene viselnünk és csak azután mehetnénk az üdvösségre.

A pápa tehát úgy viszonzhatja az emberek jótetteit, hogy vagy az összes büntetésüket, vagy annak egy részét elengedi. Azt kéri csupán, hogy jól meggyónjanak és áldozzanak, esetleg imádkozzanak egy keveset.

5. Amikor egy új templom elkészült a püspök elment felszentelni. Egyúttal a pápa felhatalmazá-

sából azt is kihirdette, hogy büntetést enged el. Így segíti elő, hogy a templom jótevőinek ne kelljen annyit bűneikért a tisztítóhelyen szenvedniök. Az emberek ilyenkor tehát elbúcsúzhattak a rájuk váró büntetésektől. El is nevezték búcsúnak ezt az elengedést. Örömlükét úgy is megmutatták, hogy a templomszentelés után nagy mulatozást csaptak, még ökröt is sütöttek nyárson.

6. A pápa azonban nemcsak a templomszentelés napján hirdetett búcsút, vagyis engedett el büntetést, hanem annak évfordulóján is. Sőt a templom védőszentjének ünnepén is. Akik ezeken a napokon elmennek szentmisére, gyónnak és áldoznak, elnyerhetik a búcsúkat.

Az ilyen ünnepélyes templomi búcsúhirdetés napját a vásárosok is számontartották. El is mentek a templom köré, hogy cukorkák eladásával, illetve szórakoztató üzemeikkel pénzt keressenek. Az emberek az ő rendezvényeiket is búcsúnak nevezik. Ma a legtöbben csak ezt értik a búcsún.

Amikor én búcsút emlegettem, erre a templomszentelési évfordulóra hívtam a gyermekeket.

7. Előbb szó esett a háromszáz napi búcsúról is. Ezt azok kapják meg, akik például katolikus módon köszönnek. Azok is, akik azt elfogadják. Ha jobban megnézik az imakönyveiteket és a szentképeiteket, még sok rövid ima alá is odanyomtatták, hogy hány napi búcsú jár az elmondásukért. Ha figyelték, ennek jelentését is megértitek.

8. A búcsú szó itt is azt jelenti, hogy búcsút inthetünk a ránk váró büntetésnek. De mit jelent az, hogy száz, vagy háromszáz napi búcsú?

Emlékezzetek csak! Milyen hatalmat kaptak a pápák? Ugye azt, hogy bűnöket és bűnökért járó büntetéseket is elengedjenek. Annak, aki bűnét megbánja és meggyónik, még a tisztelendő bácsi is elengedi Isten nevében az örök büntetést, vagyis a poklot is. De akire már nem vár a pokol, az még bekerülhet a tisztítótűzbe, akár hosszú időre is. Ez pedig nem jó. Vágyakozni Isten után, égni és szenvedni fájdalmas dolog! Nem csoda, ha régen az emberek, akár egy évig, sőt még tovább koplaltak, vezekeltek, csak hogy a pápa a tisztító tűz idejéből valamit engedjen el nekik.

Volt, aki száz, volt aki háromszáz napig fogta szorosra saját élete gyeplőjét. Húsvétkor vagy más nagy ünnepen ezek az emberek is búcsúzhattak a büntetéstől. Búcsút hirdettek számukra is.

9. Azt azonban meg kell mondanom, búcsúra nem számíthat, akinek halálos bűne van. Örök büntetés terheli lelkét, mit érne pár száz napi kedvezmény? Halálos bűnben nem lehet búcsút nyerni.

10. A ti számotokra is hirdetnek ám búcsút, s nem is kell húsvétig várni. Aki ezt az egy mondatot elmondja: „Jézusom, irgalom”, annyi búcsút nyerhet, mint a régiek háromszáz napig tartó komoly bűnbánó, vezeklő életükkel. Aki pedig szentáldozás után az imakönyvből elmondja az „Ime én...” kezdetű imát, az teljes búcsút nyerhet. Elérheti, hogy minden büntetését elengedjék.

Imakönyvekben sok szép, rövid fohászt találtok, ami búcsúval jár. Tanuljátok meg, mondogassátok szívesen.

„Jézus szentséges Szíve, bízom Benned!”

